

Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CXLVIII. évfolyam
2013. április

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oee.hu

A TARTALOMBÓL:

ERDŐFELTÁRÁS UTAKKAL ÉS KÖZELÍTŐNYOMOKKAL

MÁR MEGINT EZ A GYAPJASLEPKE...

FAKERESKEDELEM FRANCIAORSZÁGBAN

FEKETEFENYŐ PUSZTULÁS A MECSEKBEN

KITÜNTETÉSEK AZ ERDŐK VILÁGNAPJÁN

KÖZÖNSÉGGKAPCSOLATOK SZAKOSZTÁLY AZ MTVA-NÁL

Eseménydús tavaszkezdő

Mozgalmasan kezdődött a megújulás évszaka. Bár márciusban elfeledett kintavaszodni, s a hónap inkább emlékeztetett a tél közepére. Mindennek ellenére az egyesületi élet és az erdészeti ágazat szakmai eseményei felpetrezdültek. Megszaporodtak az éves terveket áttekintő, megbeszélő helyi csoport összejövetelek, a szakosztályok évnitó rendezvényei. Elkészült az új egyesületi Alapszabály tervezet, melyet az Elnökség elfogadott és a közeljövőben a Küldöttgyűlés elé terjeszt. Az ENSZ tavalyi decemberi határozata alapján első alkalommal tartották meg az Erdők Világnapját. Ehhez szorosan kapcsolódva – összevonva a Víz Világnapjával – a Vidékfejlesztési Minisztériumban ünnepélyes keretek között adták át az erdészeti ágazat szakmai elismeréseit, kitüntetéseit. Ugyanezen a napon az Egyesület elnöke átvette a minisztertől az OEE és a VM között létrejött stratégiai megállapodás hivatalos dokumentumát, mely az ágazatot érintő jogszabályok és jogszabálytervezetek előkészítése és véleményezése terén ad szélesebb körű, hathatósabb együttműködési lehetőséget. Az Országgyűlésben megtartotta alakuló küldöttgyűlését a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, melyben az OEE és a MEGOSZ által delegált erdész szakemberek töltenek be megyei és országos tisztségeket. A hónap eseményeit mintegy ízelítőként összefoglaló fotók mellett mindezekről részletesebben e havi lapszámunk számol be.

Nagy László

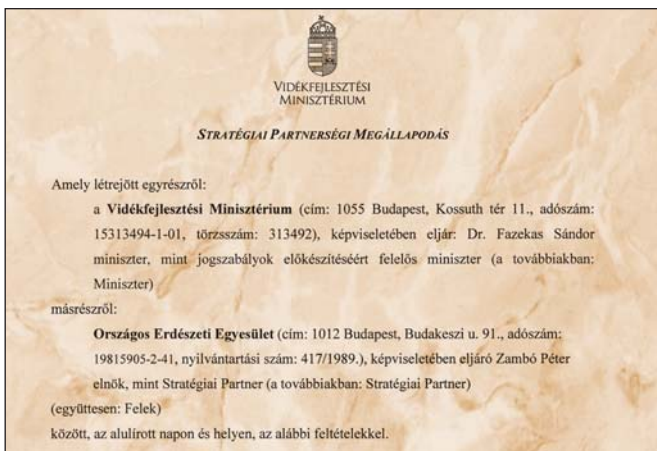
Képek: **Nagy László, SEFAG Zrt.**

Zambó Péter átveszi a megállapodást

Erdők Világnapja Somogyban

A Víz és az Erdők Világnapja a Vidékfejlesztési Minisztériumban

A harmadik oldal

Az egyesületek működésének legfontosabb dokumentuma az Alapszabály. Az Országos Erdészeti Egyesület mintegy tizenöt évvel ezelőtt alkotta meg azt az Alapszabályt, amely az utóbbi időszak egyesületi életét meghatározta. Az 1997-ben készült dokumentumot az akkori civil törvény megjelenése miatt 1998-ban át kellett dolgozni. Hasonló a helyzet napjainkban is. Egyrészt az egyesületi élet változásai, másrészt a 2012-ben hatályba lépett új civil törvény szükségessé teszik Alapszabályunk módosítását.

Az Elnökség már tavaly létrehozott egy munkacsoportot a tervezet elkészítésére. Ennek tagjai áttekintették a korábbi időszakok szabályzatait, megismerkedtek az új civil törvénnyel, majd – az Elnökség iránymutatásai és széles körű egyeztetési folyamat eredményeként – elkészült az új Alapszabály tervezete. Ezt az Elnökség a március 22-i ülésén elfogadta, és a tavaszi Küldöttgyűlés elé terjeszti.

Az Alapszabály nemcsak technikai szempontból batá-rozza meg az Egyesület működését, annak szellemisége át-batja a jövő egyesületi életét. Az új szabályzat e tekintet-ben is világos alapelveket kíván lefektetni azzal, hogy rögzíti az Egyesület jelmondatát: Szakértelem – Erkölc – Összetartozás.

Határozott és biztos alapokon nyugvó szakértelem a sokfelé tapasztalható felszínességgel, a féligazságok han-goztatásával szemben. Szakértelem, amely az erdő bonyo-lult kölcsönhatási rendszereit ismerve, azokat megértve ké-pes több szemszögből is szemlélni az egyes kérdéseket. Er-kölcsei tartás, amely nyugalmat és erőt ad a szakmánkat érő, sokszor nemtelen támadások ellen. Időtálló értékrend, amely másfél évszázados alapokon nyugodva biztos iga-zodási pontot jelenthet mindannyiunk számára. Össze-tartozás, ami a napi munka minden gondja és fáradtsága mellett az egyesületi élet legszebb adománya. Az együvé tartozás érzése, amely a mindenkori viták és esetleges ér-dekellentétek ellenére megalapozza a kívülállók által iri-gyelt összefogást. Lehetővé teszi tarokk-partikat, a baráti beszélgetéseket, a közösségi életet a szakmai programokon túl is.

Az Alapszabály tervezete a tavaszi Küldöttgyűlés előtt a küldötteken, az egyesületi tisztségviselőkön és a honlapon keresztül minden taghoz eljut. A számos vélemény, a sok kötelező jogi formula mellett akkor tudunk maradandó, jó szabályzatot alkotni, ha mindannyian az Egyesületünk által vallott értékek e maradandó hármását keressük benne, olvassuk ki belőle. Kívánom, hogy sikerüljön!

Lomniczi Gergely
főtitkár

Tartalom

Prof. Dr. Kosztka Miklós:
Erdőfeltárás utakkal és közelítőnyomokkal98

Bacsi András, Merczel István:
Korszerű útfelújítási
technológia Somogyban102

Dr. Somogyi Norbert:
Fakereskedelem Franciaországban, fűrészüzemi
tapasztalatok Felső-Normandiában.....104

Szilasi Tamás:
Feketefenyő-pusztulás a Mecseki parkerdőben.....106
Elkészültek az első körzeti közjóléti fejlesztési tervek..108

Hirka Anikó, Csóka György,
Kolozs László, Szőcs Levente:
Már megint ez a
gyapjaslepke...110

Koczka Zoltán:
Salonkaváró gondolatok...113
Erdész kitüntettek az Erdők Világnapja alkalmából ..114

Pálhalmi János:
A Budapesti HM Helyi Csoport ülése116

Béni Kornél:
Az erdészettörténet hírei117

Zétényi Zoltán:
Látogatás az MTVA
gyártóbázisán118

Az Erdők Világnapja120
Erdész tisztségviselők a megújult Agrárkamrában122

Koczka Zoltán:
Erdősítési szezon a
Kiskunságban123

Gerely Ferenc: Legnagyobb stadionunk az erdő124

Tarjáni Antal:
Hódok a Cuhai Bakony-ér mentén.....131

Nagy László:
Az ördögök kőcsúszdája Béren132

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CXLVIII. évfolyam 4. szám (április)
FŐSZERKESZTŐ: **NAGY LÁSZLÓ** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **HARASZTI GYULA**
A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: Bartha Dénes, Detrich Miklós, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Oroszi Sándor, Puskás Lajos, Sárvári János
SZERKESZTŐSÉG: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. Telefon: 06 (1) 201-6293 • Mobil: 06 (20) 330-3462 • e-mail: erdlap@oeo.hu • www.erdeszetilapok.hu
KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER** elnök
Tördelészerkesztő: Balog Zoltán • Olvasószervező: Rimóczi Irén • Nyomdai munkák: F & F Print Line Kft., Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2013. április 2.
ISSN 1215-0398

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért min-denkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Tavaszi perspektíva – Melegmányi völgy, Mecsek hegység. **Fotó: Nagy László.**

Erdőfeltárás utakkal és közelítőnyomokkal

Prof. Dr. Kosztka Miklós – professor emeritus

Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kar

Az OEE Erdőfeltárási Szakosztályának ülésén élénk eszmecsere alakult ki a feltáró hálózat elemeinek értelmezéséről, a hálózat kialakításának elveiről. Különösen időszerű ezeknek a kérdéseknek a tisztázása, mert most készül az erdőtörvény újabb módosítása, amelyben célszerű lenne a gazdálkodó, a hatóság, a természetvédelem és a környezetvédelem között sok vitát kiváltó erdőfeltárás fogalmait egységesen kezelni. Az erdőfeltárás hosszú évek alatt kialakított elmélete és a gyakorlatban is több feltáró hálózat tervezésénél sikerrel alkalmazott eredmények alapján három egymással összefüggő cikket tematikus sorozatként teszünk közzé a Lapok hasábjain.

Kiszállítóút a Bakonyban. Fotó: Jaeger Ádám

Hazai viszonyaink között az erdőfeltárást a kerek közelítő eszközöknek megfelelő feltárási koncepció szerint valósítjuk meg, amely a feltáró útból-kiszállító útból-közelítőnyomból kialakított hálózat.

Az erdészeti utak

Az állományfeltárást (durva feltárást) erdészeti utakkal valósítjuk meg. Az erdészeti utak olyan közlekedési pályák, amelyek az erdőgazdálkodás igényeinek megfelelő szinten kiépítve biztosítják a KRESZ szabályainak megfelelő járművek biztonságos közlekedését. Vonalvezetésüket a gépjárműforgalom igényeinek, vízelvezetésüket az állékonyság és az ökológiai feltételeknek megfelelően tervezik meg. Nyomvonaluk állandó, az általuk elfoglalt terület több vágásfordulón keresztül sem szolgálja a fatermesztést. Talaját az erdőtalaj részének tekintjük, amelyet hosszabb távon nem a fatermesztés, hanem az erdőgazdálkodás egyéb feladatainak szolgálatába állítunk.

A meghatározás szerint az erdészeti út:

- állandó létesítmény,
- vízszintes és magassági vonalvezetését, keresztmetszeti elrendezését és műtárgyait az erdészeti utak forgalmával tudatosan összehangolják (megtervezik),
- a pálya állékonyságát alapvetően befolyásoló vízelvezetést az út és

környezete szempontjából egyaránt megnyugtatóan kidolgozzák,

- az erdőtalaj nem fatermesztésre használt része.

Az út tehát tudatos tervezés eredménye, amelyen a járművek a gazdaságos szállítást lehetővé tevő sebességgel biztonságosan haladhatnak, miközben állékonysága is megfelelő. Nem tekinthető ilyen szempontból útnak a spontán kialakult csapa (csapás, dűlőút, dózerút stb.), vagy az a létesítmény, amelyen a gépjármű közlekedése nem tartható fenn biztonságosan és egy bizonyos sebesség mellett, valamint az állékonyság hiánya miatt folyamatosan környezeti károk kiindulásának kezdőpontja. (Lásd: mélyutak és kialakulásuk folyamata.) Nem soroljuk az utak közé azokat a létesítményeket sem, amelyek területe egy vágásfordulón belül vissza kerül a fatermesztés folyamatába.

Kiépítésük szempontjából az utak lehetnek:

- burkolt utak,
- földutak.

A *burkolt utak* olyan pályaszerkezettel ellátott létesítmények, amelyek időjárástól függetlenül lehetővé teszik a tervezési sebességgel haladó járművek forgalmát a pályaszerkezet élettartama alatt. A pályaszerkezetet ezért a földmű teherbírása, és az élettartama alatt fellépő forgalom, valamint a felhasznált épí-

tőanyag mechanikai tulajdonságai alapján méretezni kell. Majd a méretezéskor feltételezett körülményeknek megfelelően meg kell építeni és rendszeres útfenntartással gondoskodni kell az állagmegővésükről.

A *földutak* a burkolt utakhoz hasonló elvekkel kiépített, de burkolattal nem rendelkező utak. Használatukat a környezet befolyásolja, ezért rajtuk a talaj és időjárási viszonyoktól függően a forgalom gyakran korlátozott. A kedvezőtlen időszakok hossza és a meredekebb szakaszokon fellépő erózió a földutak javításával csökkenthető. Ekkor a földút teljes hosszát, vagy annak csak egyes szakaszait a talajviszonyoktól függően kedvező tulajdonságú, idegen anyaggal (kötött talajon szemcsés, kohézió nélküli; szemcsés talajon kötött, kohéziós talajjal) javítjuk. A javítást több részletben, a földút karbantartásával párhuzamosan végezzük. A javított szakaszon a kedvezőbb állapot fokozatosan, nem egyszerre alakul ki. A javítóréteg nem tekinthető pályaszerkezetnek, mert az nincs élettartamra és teherbírásra méretezve.

Az utak erdőfeltárás szempontjából lehetnek:

- feltáró utak,
- kiszállító utak.

Nem soroljuk az utak közé a közelítőnyomokat, vagy azok változatait, mert azokat elsősorban a fahasználat és

a termőterület együttes igényei, valamint a közlekedésre használt eszközök által meghatározott műszaki követelmények (stabilitás, járóképesség stb.) szerint alakítják ki.

A feltáró utak

A feltáró utak alkotják a fő feltáró hálózatot. Feladatuk az erdő bekapcsolása a közforgalmú közlekedési hálózatba. Ezek az utakon gyűlik össze a termőterületről lejövő, és erről oszlik szét a termőterület felé irányuló forgalom. Az irányításból, közjóléti szerepből származó személyforgalom is ezeken az utakon összpontosul, ami jelentős, esetenként meghatározó nagyságú lehet. A hálózatnak ezek lesznek a legforgalmasabb szakaszai, és ezeken lesz a szállítás hossza is a legnagyobb. A gazdaságos faanyagszállítás igényeihez igazodva ezeket kell a legnagyobb kapacitással kiépíteni. Ennek értelmében ezeknek az utaknak olyannak kell lenni, hogy rajtuk azok a nagy teherbírású, gyors szállítójárművek is mozoghassanak, amelyek a közúton is közlekedhetnek.

A faanyagszállítás igényeinek megfelelően kiépített utak alkalmasak a biztonságos személyforgalomra valamint a kirándulók mozgásának irányítására és befolyásolására is. A feltáró utaktól mint a hálózat legmagasabb szintű tagjától magas szolgáltatási színvonalat is megkívánunk. Ezért a feltáró út teljes hosszán biztosítani kell, hogy a forgalomban résztvevő járművek:

- egy meghatározott minimális sebességnél gyorsabban haladhassanak, amit a tervezési sebesség előírásával és betartásával érünk el;
- időjárástól függetlenül forgalmazhatók legyenek.

A feltáró utakat forgalmuk alapján az EUTI 2001 útosztályokba sorolja:

- I. osztályú (fő feltáró út), amelyen az évi leszállított fatérfogat (Q) 25 ezer m³-nél több. Az évi forgalom időtartama 300 nap/év, ami azt jelenti, hogy az év minden munkanapján halad rajta forgalom, illetve azt, hogy az év minden munkanapján biztosítani kell a korlátozás nélküli használhatóságot. A megfelelő forgalmi teljesítmény eléréséhez 2 forgalmi sávval kell kialakítani. Az akadályoztatástól függő tervezési sebességet 60-30 km/ó között lehet megválasztani.
- II. osztályú (feltáró út), amelyen az évi leszállítandó fatérfogat 5000–25 000 m³. A forgalmazott

napok száma 240. Ekkor feltételezzük, hogy az úton nincs minden nap forgalom, esetleg forgalomkorlátozás is bevezethető. Az utat egy forgalmi sávval kell kiépíteni, és a zavartalan forgalomhoz kitérőket kell kialakítani. Az akadályoztatástól függő tervezési sebesség 40-20 km/ó.

Útosztályon belül a tervezési sebességet az akadályoztatás jellege (S-sík vidék, D-dombvidék, H-hegyvidék és N-nehéz terep) határozza meg, 60-30, illetve 40-20 km/óra sebességhatárok között. Ebből következnek a további betartandó értékek, mint a megengedett emelkedő (6-8%/7-9%), a forgalmi sávok száma (2/1); a korona elemeinek szélességi értékei: a forgalmi sáv 3,00/3,00 m, a burkolat 6,00/3,00 vagy 3,50 m, a padka 1,00 vagy 0,50/1,00 vagy 0,75 m és a korona szélessége 8,00 vagy 7,00/5,00 m. (Jelölés: I. o./II. o.)

A kiszállító utak

A kiszállító utak helyzete a hazai feltáró hálózatban

A hazai erdőfeltárás tervezési előírásait és a megvalósult feltáró hálózatot elemezve, vagy a szakirodalmat olvasva azt tapasztaljuk, hogy a feltáró hálózat hierarchiája hazánkban nem alakult ki tudatosan az előzőekben elméletileg vázolt felépítés szerint. Korszerű tervezési előírások szerint alakítottuk ki a fő feltáró hálózatot, folyamatosan korszerűsödő elvek szerint születik meg a finom feltárás, de a kettő között elhelyezkedő kiszállító utakra nem találunk előírásokat sehol. A hálózatból ezért hiányzik a tudatosan kialakított kiszállító út mint hálózati elem.

A kiszállító út csak mint fogalom létezik anélkül, hogy teljes fogalmi rendszerét megalkották volna. Ennek hiányában a hálózatban megjelenő alsóbbrendű erdészeti utakról földútként, dózerútként, stabilizált

útként stb. beszélünk, keverve az építési módszerekre utaló elnevezéseket a hálózati szerepre vonatkozókkal. Rendkívül ritkán beszélünk például kiszállító útról, amely készülhet burkolattal, javított földútként vagy földútként.

A kiszállító utak tervezésére és kivitelezésére hazai előírásaink sincsenek. Érzékelték ezt a hiányt az EUTI 1981-ben készült változatának összeállítói is, és úgy igyekeztek pótolni, hogy bevezették a III. osztályú (gyűjtőút) fogalmát. Az EUTI (1981) III. osztályú útkategóriája azonban nem tudja helyettesíteni a kiszállító utakra vonatkozó előírásokat. Tervezési elvei a magasabb rendű utak tervezési elveivel egyeznek meg, ami túlzott előírásokat fogalmaz meg. Ellentmondásos és logikátlan ugyanis a tervezési sebességre olyan kategóriákat előírni, amelyeknél a sebességtől függő tervezési paraméterek között nem, vagy alig van különbség, ezért azok elkülönítésére nincs is szükség, illetve nagyságuk közel esik azokhoz a minimális értékekhez, amelyeket más műszaki szempontok határoznak meg (R min, L min stb). Különösen akkor válik ez ellentmondásossá, amikor néhány további tervezési paramétert úgy állapítunk meg, hogy az gátolja a tervezési sebesség betartását bizonyos időszakokban. (Tapasztalataink szerint vezetés pszi-

II. osztályú feltáróút a Zemplénben

chológiai okok miatt a 4 m koronaszélességű úton a tehergépkocsi nem tud minden időben folyamatosan haladni a megadott tervezési sebességgel.)

A kiszállító utak létjogosultságát a hálózatban az bizonyítja, hogy az erdőgazdaságok építettek alsóbbrendű utakat. Az előírások hiányában ezeket saját szokásaik szerint alakítják ki, és nem mindig úgy, hogy az minden szempontból optimális legyen. Nagyon fontos lenne pedig ezeket az utakat szakszerű elvek szerint megépíteni. A teljes hálózat kiépítése után ugyanis ezek az utak alkotják a hálózat zömét, tehát az ott elkövetett hibák nagyon szembetűnők és zavaróak lesznek. Különösen fontos szempont a műszelvény által elfoglalt terület nagyságát befolyásolni és a vízelvezetést pontosan megoldani úgy az út, mint a környező erdőállomány szempontjából.

Ezek az utak viszonylag rövidek, ezért rajtuk a szállítási távolság is az. Forgalmuk kicsi, amelyben viszonylag folyamatosan vesz részt az erdészeti szakszemélyzet feladataiból származó személyforgalom. A faanyagszállítás forgalma a feltárt területen végzett felhasználatok idejére koncentrálódik. Az anyagmozgatási költségek gazdaságossági feltételeit a szállítási sebesség ilyen körülmények között nem befolyásolja jelentősen. A vágásterület melletti szakaszon rövid távolságú vonszolás előfordulhat, a munkarendszertől függően különböző műveletek végezhetők rajta, valamint a faanyag ideiglenes tárolására is használható.

Ezek az utakon kisebb kapacitású szállítóeszközökkel az anyagmozgatás megoldható. A kiszállító utakat tehát elsősorban ezek igényeinek megfelelően kell kiépíteni, hogy ne legyen fizikai

vezési elveinknek. A magasabb rendű erdészeti utaknál a tervezési sebesség megadásával hallgatólágoosan egy szolgáltatási színvonalat határoztunk meg, amihez minden további paramétert mellérendeltünk.

A kiszállító utaknál, mint azt korábban megállapítottuk, a szolgáltatási színvonalat nem indokolt sebességgel kifejezni. Ezeknél az utaknál az építési költségek csökkentésére kell törekedni, mert jelentős hosszúságuk miatt az itt elért megtakarítások számottevőek lesznek. A kiszállító utakat ezért olyan minimális méretekkel kell kiépíteni, ami minden időben lehetővé teszi a szállító jármű biztonságos közlekedését. A tervezési sebességre előírást nem kell meghatározni, az akár „lépésben” megfogalmazás is lehet.

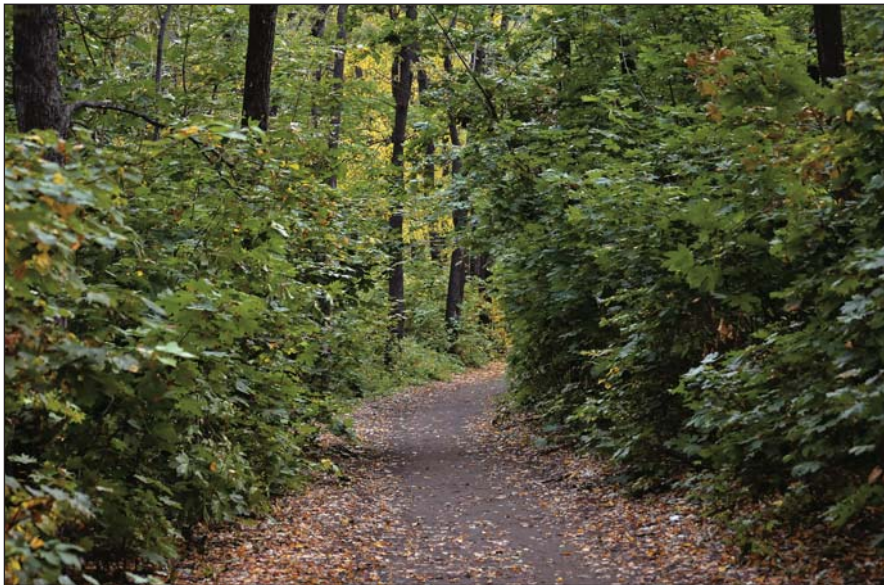
A kiszállító út fő műszaki jellemzőit meghatározó szolgáltatási színvonalat a következőképpen fogalmazzuk meg: a kiszállító utakat úgy kell kialakítani, hogy rajtuk a járműmozgás geometriájának figyelembevételével, a KRESZ előírásainak megfelelő járművek biztonságosan elférjenek és áthaladhassanak, kielégítve a következő két feltételt valamelyikét:

- egy alacsony sebességgel mozgó jármű el tudjon haladni egy álló jármű mellett,
- a járművek találkozása folyó pályán nem megengedett, arra kitérőkben kell lehetőséget biztosítani.

A kiépítés színvonalát (földút – javított földút – burkolt út) a földmű talajának vízérzékenysége, az erózióveszélyesség alapján kell eldönteni. A forgalom nagysága ebben az esetben alig befolyásoló tényező. Az alacsonyabb kiépítési színvonal miatt a szállítási költségek emelkednek, de az adott körülmények között elviselhető értéken maradnak.

Ezek figyelembevételével a kiszállító utak kialakítása a következő:

- vonalvezetésüket alapvetően a semleges vonal határozza meg, amelyre támaszkodva a tengelyt valamelyik egyszerűsített eljárással kell megtervezni és kitűzni. A kitűzést aszerint kell elvégezni, hogy a földmű építéskor a dózer vagy a kotró lesz-e a vezérgép.
- hossz-szelvényüket gondos és alapos munkával részletesen ki kell dolgozni, mert ez határozza meg alapvetően a műszelvény által elfoglalt helyet, a töltés és bevágás arányát, a depóniák és anyagárkok szükségességét, valamint a vízelvezetést. Ekkor is fi-

Kiszállítóút

A kiszállító utak tervezési elvei

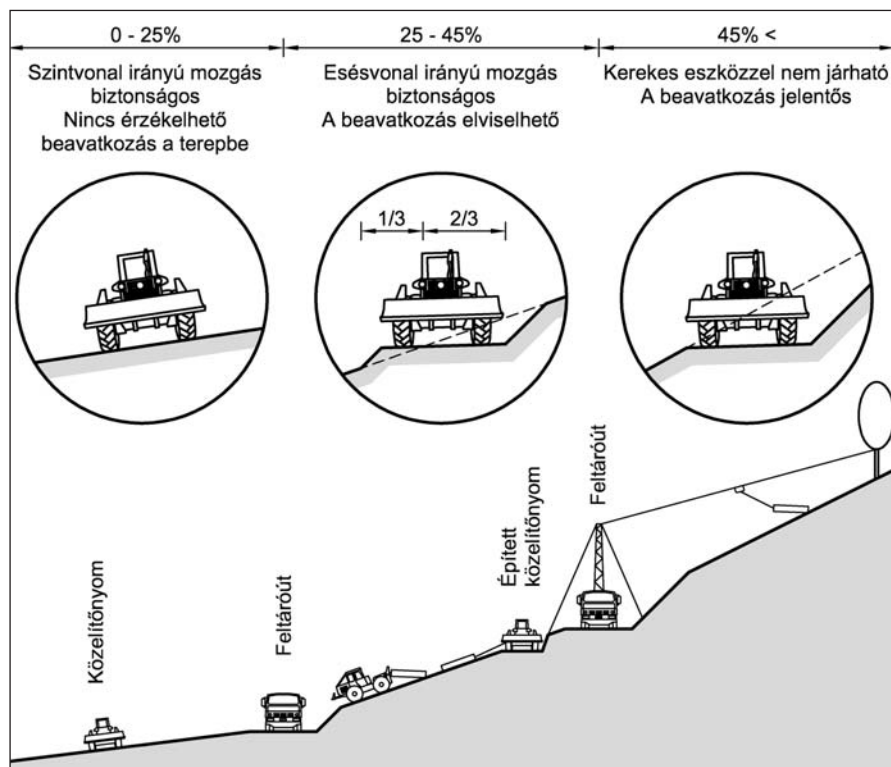
Azért, hogy a hazai feltáró hálózat összefüggő rendszeréből hiányzó elem tervezési előírásait meg tudjuk fogalmazni, határozzuk meg a kiszállító út helyét a feltáró hálózatban. Ennek ismeretében foglaljuk össze, hogy mit várunk el ezektől az utaktól, majd adjuk meg a tervezés alapelvét.

A kiszállító utak a mellék feltáró hálózatot alkotják, amely a fő feltáró hálózatot és a termőterületen lévő közelítő hálózatot kötik össze. Állandó létesítmények, ezért az általuk elfoglalt terület a termelésbe hosszú időn keresztül nem vonható be, kialakításuk hatása állandóan érvényesülni fog. Az utakra tett általános megállapításaink tehát ezekre is érvényesek.

akadálya a nagyobb szállító járművek esetenkénti áthaladásának.

Ezekből a feltételekből következik, hogy sem üzemgazdasági, sem közigazdasági szempontokból nem indokolt a minimális sebességű forgalom lehetőségének biztosítása. A kiszállító utak fő műszaki jellemzőinek meghatározásakor abból induljuk ki, hogy milyen körülményeket kívánunk teremteni a forgalom résztvevőinek, amit a szolgáltatási színvonal fogalmával fejezünk ki. A szolgáltatási színvonnallal meghatározzuk azokat a feltételeket, amelyeket a forgalomban résztvevőknek nyújtani akarunk, vagy tudunk, illetve azokat a korlátokat, amelyekkel azokat korlátozzuk.

A szolgáltatási színvonal fogalmának bevezetése nem mond ellent eddigi ter-

1. ábra. Közelítőnyomok keresztmetszései

gyelemben kell venni a földmű-építés vezérgépének lehetőségeit és igényeit.

- keresztmetsvényük egyszerűsített kialakítású legyen, amely megfelel a földmű-építésben használt vezérgépnek, a hossz- és keresztirányú vízelvezetés pedig olyan, hogy az megnyugtatóan megoldja a létesítmény vízelvezetését, és megpróbálja csökkenteni a létesítmény által okozott zavart az erdő vízháztartásában.
- a tervdokumentáció egyszerűsített formában készüljön, olyan mélységig, hogy abból a szükséges mennyiségeket és költségeket reálisan ki lehessen számítani.

Rendkívül fontos, hogy ezeket az utakat csak olyan megbízható vállalkozók építsék, akik gyakorlottak a nagy keresztmetszésű terepen, kedvezőtlen talajviszonyok (kötött talajok) és mikro-meteorológiai körülmények között földművet készíteni, vagyis gyakorlottak, de legalább járatosak az erdészeti útépítésben. Tapasztalataink szerint az ilyen utak építését a nagyméretű gépekkel nem tudják szakszerűen megoldani.

A közelítőnyomok

A közelítőnyom a feltáró hálózat termőterületre eső (fahasználattal érintett terület) része. Nem állandó jellegű létesítmény, mert területén a vágásforduló egy bizonyos hányadában fakitermelés folyik. Az

erdőművelési beavatkozások közben a várható feltárási koncepciónak megfelelő közelítő pásztát kell kialakítani úgy, hogy az a kerekes közelítő eszközök mozgására alkalmas legyen. A termőterület védelme miatt a talaj felszíne csak annyira alakítható át, hogy szerepük betöltése után az általuk időszakosan elfoglalt területet vissza lehessen juttatni a fatermesztés folyamatába, illetve azt kis munkával ismét termőterületté lehessen alakítani. Létesítésükkor csak azt kell figyelembe venni, hogy a közelítő eszköz biztonságosan végezhesse a munkáját (1. ábra).

Amennyiben egy közelítő eszközt csak akkor tudunk használni, ha a termőterületet véglegesen átalakítjuk, célszerűbb az adott helyzetnek megfelelő, kíméletesebb típust választani. Ezért javasolják, hogy a terep egy bizonyos hajlása fölött kerekes közelítő eszközök helyett köteles közelítő berendezéseket használjunk. A külföldi szakirodalomban a közelítőnyomon történő közelítés felső határát 45% (20°) terepdőlésben állapították meg, amely egyben a kerekes közelítő eszközök stabilitásának a határa is. Mivel ilyen dőlésnél már elkerülhetetlen a talaj felszínének jelentős átalakítása, az a tendencia, hogy már ennél jóval alacsonyabb keresztmetszésnél áttérnek a kötélpályás anyagmozgatásra. Benes J. (Benes 1986.) úgy fogalmaz, hogy „a faanyag kötélpályás közelítését meghatározó terephajlás értéket 45%-ról 25%-ra kell lecsökkenteni.” Ez

a javaslat a cseh területen lévő körülményekre érvényes, de itthon is – különösen a természetvédelmi területeken – el kellene gondolkozni azon, hogy hol határozzuk meg reálisan ezt a határt.

A kerekes közelítő eszközök közlekedése 25% terepdőlés fölött akkor biztonságos, ha a terep felszínét kisebb-nagyobb mértékben átalakítjuk. Ennek érdekében az akadályokat eltávolítjuk, majd közeledve a felső határhoz (45%) egyre nagyobb földmunkát végzünk. Ezek a földmű építéséhez hasonló munkával kialakított járőfelületek lesznek az épített közelítőnyomok. A termelőtechnika (erdőhasználat) szempontjait figyelembe vevő ilyen pályák nem sorolhatók műszaki szempontból az utak csoportjába, bár létesítésük a földmű építéséhez hasonló módszerekkel történik, sok esetben hasonló építési technológiai lépések sorozata szerint (földmunkák építési szabályai stb.).

A természetközeli erdőgazdálkodásra törekedve különösen az elsődleges rendeltetésű természetvédelmi területeken célszerű a feltérési koncepció változtatásáról dönteni és áttérni a kíméletesebb feltáró útból-kiszállított útból-kötélpályából kialakított hálózat megvalósítására.

Irodalom

- Kosztka M. – Rácz J.: Erdészeti útépítés. Erdészeti utak tervezése. OEE Bp. 2012.
- Kosztka M.: Erdőfeltárás a természetközeli, többcélú, többtulajdonosú erdőgazdálkodás feltételei között. Egyetemi jegyzet. NyME Erdőmérnöki Kar 2000.
- Kosztka M. – Péterfalvi J. – Rácz J.: Erdészeti utak tervezési irányelvei 2001.
- Kosztka M. et al.: A Börzsöny komplex, közjóléti feltárása. (A vidékfejlesztés kistérségi szempontjainak megfelelő természetszerű, többcélú erdőgazdálkodás erdőfeltérési alapelve.) Kutatási jelentés. Kézirat. NyME Erdőfeltérési és Vízgazdálkodási Tanszék, Sopron, 2000.
- Kosztka M. et al.: A Gyöngyöspata-Szurdokpuszti erdőtümb feltáró hálózata. Kutatási jelentés. Kézirat. NyME Erdőfeltérési és Vízgazdálkodási Tanszék, Sopron, 2005.
- Kosztka M. et al.: A Pilisi Parkerdő ZRT. Visegrádi, Szentendrei, Pilisszentkereszt és Pilismaróti erdészeti feltérőhálózatának fejlesztési lehetőségei. Kutatási jelentés. Kézirat. NyME Erdőfeltérési és Vízgazdálkodási Tanszék, Sopron, 2008. 🌲

Korszerű útfelújítási technológia Somogyban

Bacsi András – fahasználati ágazatvezető, SEFAG Zrt., Kaposvári Erdészet

Merczel István – műszaki osztályvezető, SEFAG Zrt.

A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. Kaposvári Erdészetének területe, a gazdálkodási egységek közül az egyik legmagasabb feltártsággal rendelkezik. A Zselici agyagos dombok között az erdészeti köves és aszfaltozott utak építése az 1970-es évek elején kezdődött, az utolsó kő alapú utat 1998-99-ben készítették. Az erdőhasználat kiemelten fontos művelete a fakitermelés által előállított termékek szállítása az értékesítési pontokra. A szállításokhoz gondosan megtervezett és karbantartott feltáró úthálózatra van szükség.

Jelentős erőforrásokat igényel a meglevő feltáró hálózat állapotának fenntartása, hiszen az utak pályaszerkezetét legfeljebb 10 tonna teherbírásra méretezték. A napjainkban rendelkezésre álló szállító járművek átlagos össztömege pedig eléri a 20 tonnát. A tömeg mellett a forgalomintenzitás is hatványozottan növekedett. Ebből következően a karbantartások és felújítások során a vízelvezetés, a műtárgy és a felületi zárás javítása mellett megoldást kell találni a pályaszerkezet komplex megerősítésére. A túlzó terhelés miatt a pályaszerkezet hullámos lett, oldal irányba szétnyomódott, mély egybefüggő kátyúk és nyomvályúk keletkeztek. Az utak feltöredezésének következménye a balesetveszélyen kívül a pályaszerkezet teljes megsemmisülése lehet.

A tavalyi beruházás keretében komplex útfelújításra nyílt lehetőség, amellyel ezeket a problémákat kellett megoldani az erdészeti sántosi, cserénfai és simonfai útszakaszain.

A pályaszerkezet felújításához a hideg remix technológiát választottuk, amelynek alkalmazása különleges a mai erdészeti útfelújítások esetében.

A hideg remix a meglevő szerkezeti rétegek homogenizálásával készülő útpálya alaprég típus, melynél a pályaszerkezet anyagát és a szükséges rétegvastagság, illetve a megfelelő összetétel elérését biztosító javítóanyagot egy speciális célgép segítségével kötőanyaggal és vízzel keverik át és építik be.

A régi pályaszerkezet anyagából maradéktalanul felhasználhatók a különböző típusú hengerelt aszfaltok, a cementstabilizációs,

vagy soványbeton alaprétegek, illetve a makadám rendszerű alaprétegek maximum 55-60 mm-es szemnagyságig.

A kiegészítő, javítóanyagként felhasználható ásványi anyagok közül legjelentősebbek a különböző zúzott kövek, homokos kavicsok, mart aszfaltok, illetve minden olyan anyag, mely az ÚT 2-3.207 sz. Útügyi Műszaki Előírásban szerepel.

Kötőanyagként elsősorban a különböző típusú cementek, meleg, vagy hígított bitumenek, bitumen emulziók alkalmazhatók, de kiegészítő kötőanyagként használható mészs-, vagy salaktermék, esetleg pernye is.

A pályaszerkezet felmarása, átkeverése, elterítése a helyszínen történik egy speciális önjáró célberendezéssel. Ez a gép esetünkben egy gumikerekes maró-keverő gép. A szükséges javító anyagot előzetesen ki kell teríteni a felújítandó felületre. A por alakú cement kötőanyag adagolása előszórással történik. A cement kötéséhez szükséges vizet szállító tartálykocsikat a vezérgép elé kell kötni, melyekből az adagolás a célberendezés által számítógéppel vezérelve történik.

Az eljárás ott alkalmazható eredményesen hosszú távon is, ahol a meglevő útszakasz földmű-teherbírása, vízelvezetése megfelelő, csupán a régi pályaszerkezet teherbírása nem elégíti ki a mai, illetve jövőbeni megnövekedett nehézforgalom igényeit.

Ezekben az esetekben kellően teherbíró alaprég megépítésével és egy, vagy több réteg aszfaltburkolattal, esetleg kétrétegű felületi bevonattal tartós, környezetkímélő, gazdaságos új pályaszerkezet alakítható ki.

Technológiai sor:

1. Az út vízelvezetésének teljes körű biztosítása.

- A meglevő útpadka, vízelvezető árok, árokrendszer megtisztítása a felferődtől, és fás szárú növényzettől, kézi erővel, adapteres fűkasza és motorfűrés segítségével az útpálya teljes hosszán.
- Az évek során eliszapolódott vízelvezető árkok újrametszése az erre a célra kifejlesztett árokmetsző célgéppel. A régi vízelvezető létesítmények (víznyelők,

A hideg remix munkafolyamata. Fotó: Sinyi Zsolt

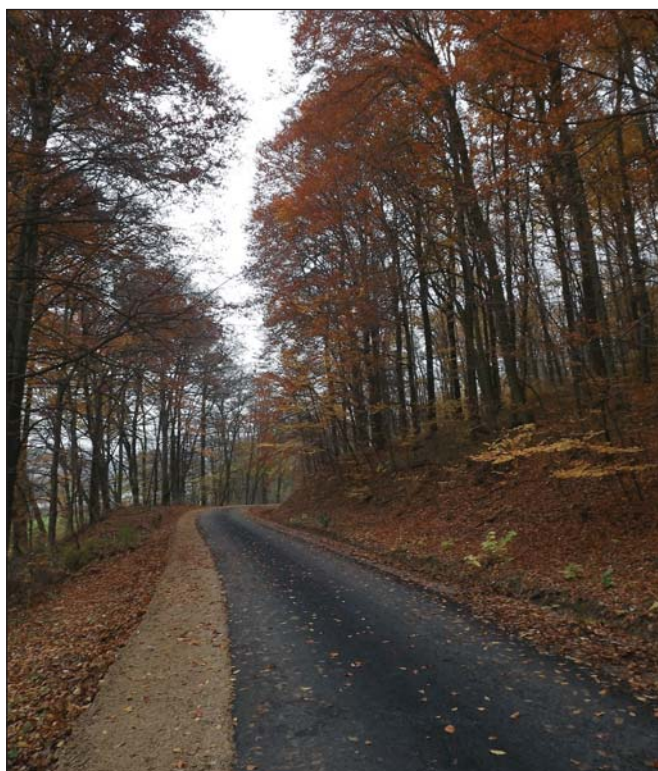
útpálya alatti csőátereszek) kitisztítása nagynyomású csőtisztító berendezéssel.

- c. A meglévő földutak csatlakozásánál a vízvezetés kiépítése vasbeton csőfejjel ellátott csőátereszek beépítésével. Ezek csatlakozásonként átlagosan 6 m szélességben készültek és összesen 33 lett kialakítva. Ezt követte a leágazók kis frakciójú zúzott mészkővel történő megterítése 10-15 méter hosszan, az ún. sárrázó kialakítása céljából. A sárrázó célja, hogy a földutat használó járművek kerekéről minél kevesebb föld kerüljön az új pályaszerkezetre.
2. Az út pályaszerkezetének felújítása remix technológiával. Az előzetes vizsgálatokból kiderült, hogy a felújítandó pályaszerkezet vastagsága átlagosan 15-17 cm, ami még stabilizálva is kevés ahhoz, hogy az út teherbírása az elvárt értékre (190 MN/m²) emelkedjen. Ezért a pályaszerkezetet meg kell „vastagítani”.
 - a. 15 centiméter vastagságban zúzott mészkőréteg felhordása az úttestre, a vastagság egyenletességének beállítása teherautó után vontatott kőterítővel.
 - b. A stabilizáláshoz szükséges, esetünkben cement kötőanyag elterítése a zúzottkő-felületre.
 - c. A régi úttest felmarása és összekeverése az előzetesen kiterített zúzottkővel és cementtel, a teljes úttest szélességében két menetben, a cement kötéséhez szükséges víz folyamatos biztosításával.
 - d. A pályaszerkezet profiljának kialakítása útgyalu (gréder) segítségével, majd az így elkészült útalap letömörítése úthengerekkel. A továbbiakban 3-4 napig a víz folyamatos biztosítása a cement végleges kötéséig.
 - e. Az így elkészült útalapra záró- és kopóréteggként az út egy szakaszán kétrétegű felületi bevonat felhordása 1,5 centiméter vastagságban. Ez a bevonat nagyon finom frakciójú bazaltzúzalék és bitumen keveréke. A korábban legrosszabbnak ítélt simonfai útszakaszon pedig 4 centiméter vastag aszfaltréteg került kopó és záró réteggként felhordásra.
 - f. Az útpadka kialakítása zúzott mészkőből 1-1 méter szélességben.

Ezzel a technológiával a sántosi szakaszon 2400, a cserénfai szakaszon 1570, a simonfai szakaszon pedig 2180 folyóméternyi erősített pályaszerkezet készült. Így 6150 folyóméternyi utat sikerült a faanyagszállítás korszerű igényeinek megfelelővé tenni. 🌳

Remixelt pályaszerkezet tömörítése. Fotó: Major László

A padka kialakítása. Fotó: Major László

Fakereskedelem Franciaországban, fűrészüzemi tapasztalatok Felső-Normandiában

Dr. Somogyi Norbert – mezőgazdasági és környezetügyi szakatassé,
Magyarország Nagykövetsége, Párizs, Franciaország

A francia mezőgazdasági tárca nemzetközi kapcsolatokért felelős részlege évek óta szoros együttműködésre törekszik a Párizsban akkreditált mezőgazdasági szakdiplomátákkal, ennek érdekében minden évben két szakmai programot szervez számukra (rendszerint kora nyáron és késő ősszel). Ezúttal a francia erdőfelügyelet (ONF) munkájával ismertették meg a diplomátákat, a gyakorlati program helyszíne pedig a normandiai Forêt Domaniale d'Eawy és a Lefebvre fűrészüzem volt.

Franciaországban a kitermelés és a fűrészüzemi tevékenység (elsődleges feldolgozás) a mezőgazdasági minisztérium ellenőrzése alá tartozik, 20 milliárd euró árbevétellel és 160 ezer munkahellyel. Az ezekre ráépülő ipart (másodlagos feldolgozás) ugyanakkor már az ipari minisztérium ellenőrzi, az árbevétel 40 milliárd euró, a létező munkahelyek száma 220 ezer. Az erdészeti politika mindinkább a fenntartható erdőgazdálkodást és a multifunkcionális hasznosítást helyezi előtérbe. Természetesen a fő cél a biológiai sokféleség megőrzése, a szociális célú erdőhasználat megvalósítása, a társadalom elvárásaival is találkozó tájalkatás. Főleg az agglomerációk közelében fontos a szabadidős tevékenység biztosítása és mindenekelőtt az állami erdőkben. Ezekben a területeken emiatt valamivel tovább hagyják állományban a fákat, még akkor is, ha ezzel bizonyos mértékig romlik a faanyag minősége, de a városiakok esztétikai élménye így nagyobb. Míg az állami és önkormányzati erdőkben gyakorlatilag „magától értetődik”, hogy biztosítani kell a szociális erdőhasználat lehetőségét, a magánerdő-tulajdonosok zöme kifejezetten elutasítón áll ehhez, mivel szerintük a látogatók kárt tesznek az erdőkben, szemetelnek, zavarják a vadállományt.

Az 1999 karácsonyán érkező tornádó az egész országban 130 millió m³ fát fektetett a földre, a 2009 januárjában bekövetkezett „csak” 46 milliót, elsősorban Landes-ban (40 millió m³) és a Pireneusokban (6 millió m³), ahol az éves kitermelés 8 millió m³. Még mindig közel 8 millió m³ fát tárolnak víz alatt, ezt fokozatosan juttatják be a kereskedelmi forgalomba, hogy ne zavarja érdemben a normál kitermelést. Landes-ban 200 ezer hektárt telepítenek újra (eredetileg 150 ezer hektárt terveztek, de a rovarkárok miatt növelték a területet), évi 35 ezer hektárral számolva és 80%-os állami támogatás mellett 2015-re szeretnék befejezni az erdőség rekonstrukcióját.

A fa külkereskedelmi mérlege negatív, az ország termelése a 20. század eleje óta deficitese, a mostani adatok szerint a behozatal 6,5 milliárd euróval haladja meg a kivitelt. Az import egyharmada bútort, mivel a francia bútortipar egyelőre képtelen alkalmazkodni az igényekhez, nincsenek akkora üzemek, amik kielégíthetnék pl. az IKEA-jellegű keresletet mennyiségben és költségben. A behozatal másik harmada papíripari alapanyag, de azzal együtt, hogy a belföldi árak magasabbak, mint Kanadában, Skandináviában vagy Dél-Amerikában, még kilenc papíripari alapanyagot gyártó üzem van az országban, ami jelentős mennyiségben használ fűrészüzemi hulladékot

és kis törzsátmérőjű fákat. Sajnos állandóan „borotvaélen táncolnak” a költségek miatt, tulajdonosi hátterük pedig elsősorban nagy nemzetközi cégekhez köthető, ami a kilátásokat tekintve nem föltétlenül előny. A tűlevelű faanyag importja 800 millió eurót tesz ki, elsősorban finn, orosz, német és osztrák áru érkezik az országba. Itt van leginkább arra lehetőség, hogy a tűlevelű fajokkal borított területek növelésével fokozatosan visszaszerezzék a korábban elvesztett piacokat. Felére esett az elmúlt években a trópusi fa importja, többek között a költségek miatt, mivel egyre több ország – mint például Gabon – csak elsődlegesen földolgozott árut enged exportálni. A trópusi fafajok iránti igény egy része francia fával (tölgy, bükk) helyettesíthető, az ár ebben az esetben már nem okoz megoldhatatlan problémát. Az országban mintegy 300 ezer

Akár napi 350 köbméter fát is képes föl vágni ez a fűrész

hektár akác van, de egyelőre nincs elegendő mennyiségű minőségi ipari alapanyag. Ezzel együtt, lassan fölfut ez a faj, noha Franciaországban nincs igazán hagyománya a termelésének és használatának.

A program során meglátogatott *Scierie Lefebvre fűrészüzem* családi vállalkozás, árbevételének a fele kizárólag bükk fűrészáru készítéséből, másik fele fém garázs- és csarnokajtók, és egyéb fém szerkezetek gyártásából adódik. A vállalat mintegy 15 millió eurós beruházással bővíti normandiai telepén a ffeldolgozó tevékenységét. Ehhez hozzáadódik a Picardie régióbeli és a romániai Resica melletti üzemük által földolgozott bükk. A mostani beruházásnak a teljes érkezett és nyers fűrészáru készítő egységek mellett része egy 8 megawattos biomassza-hőközpont és az önmagában 600 ezer euróba kerülő szennyvíztisztító üzem. Az utóbbival a telep teljes víz-szükséglete zárt rendszerben visszaforgatható, így gyakorlatilag nincs szükség vezetékes víz betáplálására és nincs a telepről kikerülő szennyvíz sem – a víz-megtakarítás 24 ezer m³.⁽¹⁾ A cégvezető elmondta, hogy a régióban az 1999-es tornádó előtt számos fűrészüzem működött, ám a hirtelen piacra zúdult – hét év kitermelésének megfelelő – famennyiség lenyomta az árakat, és a piac 2002-es összeomlása miatt senki sem tudott talpon maradni. Ők is végelszámolást kezdeményeztek, majd jelentős bankhitelekkel, és teljesen új piaci stratégiával új céget indítottak. 2007-ben hosszú távú együttműködést kötöttek az ONF-fel a normandiai állami és önkormányzati erdőkből kikerülő bükk fűrészüzemi földolgozására. Szerinte a bükk árának esésében és a kínai export csökkenésében maguk a kínaiak is hibásak, hiszen amíg a természeti katasztrófa előtt csak fűrészelt árut vettek, a vihar után, kihasználva a lehetőséget, átálltak a rönkre. Ám mivel válogatás nélkül vettek mindent, viszont a hajóút során nem teremtették meg a megfelelő szállítási körülményeket, a faanyag nagy része tönkrement, mire a kínai kikötőbe ért. Ahelyett, hogy belátták volna a hibás szállítási következményeit, az a vélemény alakult ki a körükben, hogy a francia bükk minősége már nem a régi, így nem vásároltak belőle többé olyan nagy mennyiséget, mint korábban. Előbb amerikai dióra, majd trópusi fajokra tértek át, végül pedig műanyagra, amitől végleg leáldozott a kínai exportnak.

A nemrégiben átadott hőközpont évente 20 ezer tonnányi fahulladékot éget el. Ennyi azonban akkor sem fog a telepen keletkezni, ha az új fűrészüzem maximális kapacitással dolgozik majd, ezért kénytelenek Bretagne-ból nyárfakérget vásárolni. A fűrészáru készítésére használt új gyártósor több szempontból is szakít a korábbi technológiával. A beérkező rönköket ugyanis először ott köbözik és minősítik (azaz sem lábon, sem kivágás után az erdőben nem történik ilyen), méghozzá olyan kamerás rendszerrel, ami az ONF-fel is ál-

A 8 MW teljesítményű, biomassza-tüzelésű hőközpont

landó video-összeköttetésben van, így vitás esetben az erdőfelügyeletnél is hozzáférhetők a kérdéses tétel adatai. A kérést a minősítés után távolítják el, majd egy fémdetektor következik.

Bármilyen meglepő, de még most is nagyon sok (egyéb-ként szemre gyönyörű) faóriás törzsének alsó része van tele világháborús lövedékekkel, főleg a jelentősebb harcok helyszínén, noha a háború után elég nagy mennyiségben igyekeztek ezeket kivágni. A napi 300-350 m³ teljesítményű gépsor elején a termelésnek és az igényeknek megfelelően 2-4 méteres darabokra vágják a beérkező rönköket. Azokat azután 5-5 fő dolgozza fel a napi 2 nyolcórás műszakban, 3-3 a fűrészüzemben, 2-2 pedig a fogadó oldalon. A szélteszkát 100 tonna/nap kapacitású aprítóval dolgozzák föl, a 60-70% víztartalmú nyers fűrészáru pedig először a gőzölőbe, majd a szárítóba kerül. A fűrészelt áru között lehet látni hosszában repedt, így alacsonyabb minőségi osztályba kerülő árut is. Az ONF szakemberei ezt azzal magyarázzák, hogy a fa túl lassan nőtt, ezért komoly feszültségek alakultak ki a belső szerkezetében, ennek „földoldását” jelentik a repedések. Azért, hogy ez minél kisebb arányban forduljon elő, igyekeznek gyorsítani a bükkök növekedését és ezzel lazább szerkezetet, az évgyűrűk között nagyobb távolságot elérni.

A kondicionálás során 24 órán keresztül gőzölik a fát, ezzel szilárdítják a szerkezetét, majd átjut a többkamrás, osztrák technológiával szerelt szárítóba, aminek energiaigényét a fa-tüzelésű hőközpont biztosítja 140°C-os túlhevített gőz közvetítésével. A szárítás 25°C-on indul, majd a fa víztartalmának csökkenésével emelik a hőmérsékletet 60°C-ra. A szárítóból kikerülő áru víztartalma már csak 8-10%. A kész fűrészáruból 20% marad a francia piacon, 80% külföldre kerül, elsősorban a Maghreb-országokba és a Távol-Keletre. Saját feldolgozó-üzemükben elsősorban bútorigipari alapanyagot gyártanak, és a technológiai modernizációnak köszönhetően az onnan kikerülő hulladék már nem a hőközpontban, hanem faforgács-lapként fog hasznosulni. 🌿

⁽¹⁾ Csak a víz- és csatornadíjat nézve a beruházás hosszú évtizedek alatt térül meg, de úgy gondolták, hogy ebben az esetben olyan távlati befektetésről van szó, ami jelentősen emeli az üzem imázsát a közvetlen környezetében lakók és az üzleti partnerek szemében egyaránt.

Feketefenyő-pusztulás a Mecseki parkerdőben

Szilasi Tamás – parkerdei részlegvezető, BLOKOM Pécsi Városüzemeltetési és Környezetgazdálkodási Kft.

Tűvörösödés a Mecsekben

A Mecsek déli oldala a török uralmat követően kopár, szőlőművelés és gyümölcsstermesztés alá vont terület volt, jelentős részén legeltetéses állattartás zajlott. A feketefenyők a 18. század végén, a 19. század elején ezen növényekkel alig rendelkező, rossz termőhelyi adottságú területek kopárfásítása céljából kerültek ide. A domborzati adottságoknak megfelelően, az erdősítést végző korabeli szakemberek a sziklák kimozdításával padkasávokat készítettek, helyenként termőföldet hordtak fel azért, hogy legyen hova ültetni a csemetéket. Ültetésük sikerrel járt: a helyenként 50-60 cm mély padkagödörökben néhány évtized alatt zöldbe borították a hegyoldalakat a feketefenyők.

A feketefenyővel szemben támasztott akkori elvárás az volt, hogy kösse meg az erodálódó talajt, és talajjármálással olyan mikroklimát hozzon létre, amely segíti a természetes, őshonos vegetáció kialakulását és térhódítását. További városképi igény volt a lakosság részéről, hogy látványos tájésképítésként értéket képviseljen a Mecsek sziluettjeként.

A kopárfásításhoz köthető eredmény, hogy a Mecsek déli oldalán a ter-

mészetes állomány, mint a molyhos tölgy és a virágos kőris bokorerdő egyöntetűen jelen van.

A Mecsekben ez a fafajta a természetes elterjedési területén kívül esik, éppen ezért tájidegen, így fokozottan egyre érzékenyebbé vált a környezeti hatásokra.

Észlelhető volt, hogy talajszerkezeti okok és szélsőséges időjárási hatások miatt folyamatosan gyengül az egyedek immunitása. A fiziológiai legyengülés az idősebb állományokban fokozottabban, a fiatalabbakban gyengébben jelentkezett. A feketefenyők ellenállását rontotta a gyenge alkalmazkodóképességük is, amelynek egyik legkirívóbb példája az volt, hogy nem tudta követni a gyökérrendszerük a talajszerkezeti adottságokból származó talajvíz-ingadozást.

A védekezőképességük az elmúlt évtizedek alatt fokozatosan legyengült, így az őshonos fajtáknál hamarabb váltak az időjárás és a természetes károkozók áldozatává. A feketefenyők folyamatosan romló állapota miatt időről időre (ciklikusan) megjelentek a gyengeségi kórokozók.

A feketefenyő-állományokban országos szinten is megjelentek a kórokozók támadásainak hullámai 1947-48-ban, 1965-70 között, és 1989-93 között.

A gombás fertőzöttség aránya az utóbbi években megváltozott, lényegesen több fa vált áldozattá még a fiatalabb egyedek között is, egyre nagyobb mértékben.

A 19. század végén és a 20. század elején még mindig történtek feketefenyővel kopárfásítási ültetések, noha ez a fafajta továbbra is tájidegen volt, a szakmai szemlélet nem változott. Az 1900-as években a Mecsekben már a természetes növénytakaró is jelen volt a karsztbokorerdő sziklagyep-mozaikkal, ennek ellenére folyamatosan telepítették a feketefenyőket.

2004-ben és 2005-ben a korábbi erdőgazdálkodó észlelte a gombás fertőződés újabb hullámát. 2006-ban a Mecsek déli oldalán, közvetlenül a lakóövezet feletti részen elszórtan 300 m³ fertőzött feketefenyőt termelt ki, a művelet azonban anyagi okok miatt abbamaradt.

2010-ben az Erdészeti Tudományos Intézet Erdővédelmi Osztálya az erdőgazdálkodó felkérésére megvizsgálta a fertőzött állományokat, és megállapították, hogy a következő gombafajok felelősek a

A Baranya megyei Helyi Csoport március 6-án a Mecseki parkerdőben járt, ahol az erdőt kezelő BLOKOM Kft. munkatársai – *Kertész Kornélia* és *Szilasi Tamás* – mutatták be az elmúlt időszak feketefenyő pusztulását és a kárfelszámolási munkálatokat.

A Mecseki parkerdő közvetlenül Pécs városa felett helyezkedik el, számos pihenővel, kilátóval, turistaúttal és ebből következően állandó látogatottsággal. A terület adottságaira jellemző, hogy a feketefenyő szinte mindenhol csak elegyként szerepel, mégis igen markáns tájképi elem a fele olyan magasságot elérő, molyhos tölgy és virágos kőris alkotta karsztbokorerdők között. A kitermelésük okozta tájképi változás nagy hullámokat ver a város közvéleményében.

Horváth Péter Brúnó
OEE Baranya megyei HC

fiziológiai legyengülésért: *Sphaeropsis sapinea*, *Cenangium ferruginosum*, *Cyclaneusma minus*, *Sclerophoma pithyophila*.

A károsítók ismeretében endoterápiás eljárással kísérleteket végeztek a frekvenciált turisztikai pontokon lévő fertőzöttebb egyedeken gyógyításuk érdekében.

2011-ben Pécs MJV erdővagyonának gazdálkodását a BIOKOM Kft. városüzemeltetőként vette át.

Az erdőgazdálkodási szempontok között elsődleges prioritásként szerepelt a megbetegedett feketefenyő-állományok kezelése. A feketefenyő tájidegen volta ellenére a Mecsek déli lejtőin a lakossági igények miatt az erdőgazdálkodó BIOKOM Kft. mindent elkövet, hogy megóvja a még megmenthető egyedeket. A terület különösen kiemelkedő unikális fajai és különböző szintű természeti védettsége ellenére szeretnénk, ha „hagyásfa-csoportként” maradnának vissza feketefenyők. A BIOKOM Kft. az érzékeny feladat végrehajtását körültekintően kezdte meg, rendhagyó módon többszöri terepi bejárson egyeztetett a Baranya Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazgatójával és felügyelőivel, a Duna-Dráva Nemzeti Park szakembereivel, mint természetvédelmi vagyonkezelővel. Az engedélyeztetési fázisban a Dél-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséggel folyamatos egyeztetések voltak.

Külön figyelmet kellett szentelni a civil szervezetek és a környezetben élő lakosság fórumokon való tájékoztatására.

A Baranya megyei Helyi csoport terepbejárása

Az Erdészeti Tudományos Intézet Erdővédelmi Osztályának tanulmánya alapján került meghatározásra a feketefenyő állományának szelekciója. Az 50%-nál jobban fertőződött egyedeket kijelöltük, mert ezek a példányok maguktól is kidőlnek, így veszélyeztetik a kirándulókat, a parkerdei berendezéseket, a közúti közlekedést és a műtárgyakat. A kutatóintézet szerint az ilyen egyedek gyógyulására gyógykezelés mellett sincs esély. A módszer szemrevételezéssel történt a korona „rozsdásodásának” mértéke szerint.

2011-ben a felmérés alapján kicsivel több, mint 2000 m³ fatömeg került meghatározásra az egyedfelmérés alapján.

2012-ben folytatódott a felmérés a már egészségügyi fakitermelés által érintett részekben is, ahol a korábban meghagyott faegyedek közül is több kiszáradt. A második ütemben elvégzett felmérésen közel 500 m³-nyi megbetegedett fa került regisztrálásra. Összesen 2500 m³ beteg, elhalt faanyag kitermelését kell megoldania a BIOKOM Kft.-nek.

Ez a mennyiség több ciklusban kerül kitermelésre, mert az idevonatkozó előírások alapján csak vegetációs időn kívül hajtható végre az egészségügyi vá-

gás. Az első ciklus során, amely 2012 januárjában zajlott, közel 400 m³ kiszáradt, már nem élő, balesetveszélyes fát vágunk ki. A következő ciklus 2012. október 1-jén indult el, amely során 150 hektárnyi erdőterület érintésével 700-800 m³ beteg faanyagot szállalunk ki egyenként környezetbarát módon. A kíméletes beavatkozás irányított döntéssel történő törlésválasztást jelent, lovas fogatos rövidfás faanyag-közelítést, az ágak lovas fogattal, illetve kézi erővel való eltávolítását. A faanyagok elszállítása – az ágakat is beleértve –, folyamatosan történik, ezzel is csökkentve a további fertőződést, illetve a másodlagos károsítók (pl. hatfogú szű, fenyves-tővisescincér) elszaporodását.

A kíméletes beavatkozást nagyban meghatározza a pillanatnyi időjárás, amely jelenleg rendkívül szeszélyes. Az egészségügyi vágással érintett foltokban, a kíméletes végrehajtásnak köszönhetően jelen van a szükséges mennyiségű természetes újulat: a molyhos tölgy, a virágos kőris. Mesterséges csemeteültetést, illetve makkvetést a terület nem igényel.

A frekvenciált turisztikai elhelyezkedés miatt az erdészeti beavatkozás kiemelt feladata a gyalogút- és turistaúthálózat rendbetétele, felújítása.

A fakitermelés, a közelítés (környezetbarát módon, lófogattal), a rendrakás (nem maradhat beteg farész a helyszínen a fertőzés veszélye miatt), és az ezekhez kapcsolódó munkadíjak költségei miatt a fakitermelésből származó „bevétel” messze elmarad a keletkező költségektől.

Sajnos az elmúlt év rendkívül forró, száraz nyara és ősze tovább „gyilkolta” a feketefenyő-állományt, emiatt szükségzerű a fakitermelés folytatása. 🌲

Elkészültek az első körzeti közjóléti fejlesztési tervek

Az erdők közjóléti hatásai, a sokrétű egészségügyi-szociális, turisztikai, valamint oktatási és kutatási funkciói az utóbbi évtizedekben mindenki számára felértékelődtek. E szerepek erdőgazdálkodás során történő érvényesülésének biztosítására az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény körzeti közjóléti fejlesztési tervek készítését írja elő.

A jogszabállyal összhangban a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága (továbbiakban NÉBIH Erdészeti Igazgatóság) első ízben készített körzeti közjóléti fejlesztési terveket öt erdőtervezési körzetre. A tervek megalapozási, tapasztalatszerzési, döntés-előkészítési céllal születtek, igény esetén és erőforrástól függően további körzeti közjóléti fejlesztési tervek készítése várható.

A kiválasztott erdőtervezési körzetek erdei közjóléti szempontból nagy jelentőségűek, esetükben szükség van az erdei közjóléti funkció fejlesztésére és összehangolására.

A közjóléti tervezéssel érintett erdőtervezési körzetekben az illetékes megyei kormányhivatalok erdészeti igazgatóságai 2011-2012-ben körzeti erdőtervezést végeztek, ami lehetőséget biztosított a kétféle munka összehangolására. A tervezési folyamat során így mód nyílt a szükséges információk átadására, a tervezést végző szakemberek közötti szükséges egyeztetésekre.

A közjóléti fejlesztési tervek készítése során az erdészeti igazgatás szakemberei helyszíni bejárásokat végeztek, valamint felvették a kapcsolatot a jelentősebb erdőgazdálkodókkal, önkor-

mányzatokkal, önkormányzati társulásokkal, a természetvédelmi kezelőkkel, valamint az erdőhöz kötődő civil szervezetekkel. Az érintettek kölcsönösen tájékoztatták egymást lehetőségeikről és elképzeléseikről.

A közjóléti tervezéssel érintett erdőtervezési körzetek és az azokon belüli települések száma:

- Alpokaljai erdőtervezési körzet (17 település),
- Budapesti erdőtervezési körzet (Budapest közigazgatási területe),
- Gemenci erdőtervezési körzet (13 település),
- Kab-hegyi erdőtervezési körzet (11 település),
- Pilisi-Visegrádi erdőtervezési körzet (18 település).

Az erdő az emberi – társadalmi – jóléthez méltó feltételek megteremtéséhez

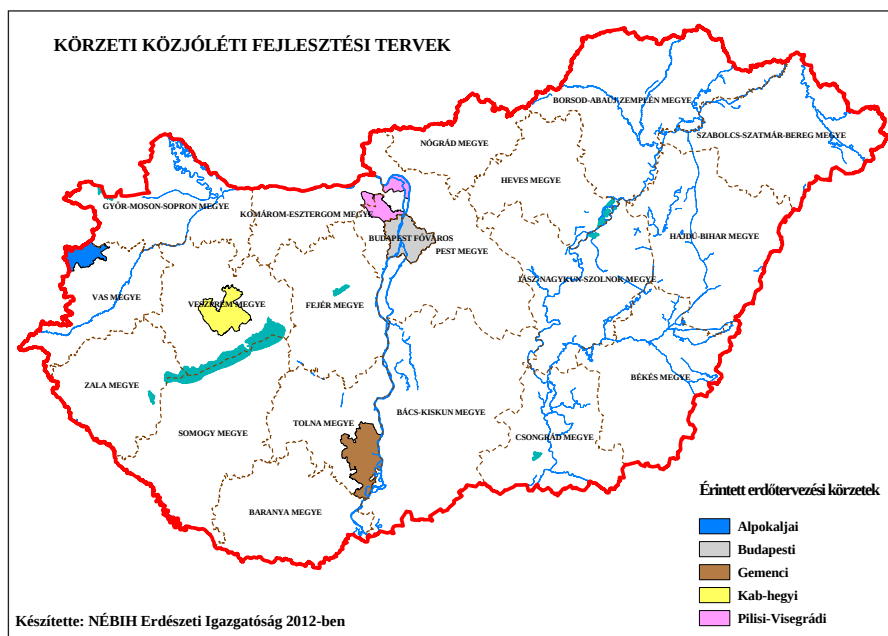

és fenntartásához egyre nagyobb mértékben járul hozzá. Az erdők közjóléti szerepe nem csupán az erdő látogatásához és a szabadidő eltöltéséhez szükséges feltételek megteremtését jelenti.

A körzeti közjóléti fejlesztési terv adatokat tartalmaz a körzet közjóléti állapotáról és az érintettekkel egyeztetett közjóléti fejlesztések erdészeti igazgatás által javasolt irányairól. Közjóléti szempontból vizsgálja és értékeli a körzet erdőállományát, annak kezelését és az erdőgazdálkodók által jelenleg végzett közjóléti tevékenységet. Javaslatot tesz a meglévő erdészeti közjóléti létesítmények fejlesztésére, újak létrehozására vagy felszámolására, továbbá közjóléti fejlesztési programot határoz meg a körzet erdőterületeire.

Az erdők közjóléti funkciójának jobb ellátása szempontjából szerepe van az erdőterület közjóléti feltártságának is, ezért a terv része a körzet erdeit érintő turistaút-hálózat, a kerékpáros és lovas túra nyomvonalak bemutatása, értékelése, valamint azok fejlesztési lehetőségei.

A közjóléti fejlesztési tervek a körzeti erdőtervhez kapcsolódóan lakossági egyeztető tárgyalásokon kerültek ismertetésre, melyen kedvező volt a tervek fogadtatása.

A tárgyalásokat követően az érintettől módosítási kérelem, észrevétel nem érkezett, így a közjóléti fejlesztési tervek a tárgyaláson elhangzottak alapján kerültek dokumentálásra.

Belső egyeztetéseket követően a véglegesített közjóléti fejlesztési tervek a NÉBIH honlapján – www.nebih.gov.hu – az *Erdészeti Igazgatóság* szakterületek *Erdőtervezés/Körzeti közjóléti fejlesztési tervek* menüpont alatt érhetők el.

A NÉBIH Erdészeti Igazgatóság ezúton is köszönetet mond mindazon szer-

vezeteknek és személyeknek, akik a körzeti közjóléti fejlesztési tervek összeállításához információt biztosítottak, a terepi bejárások és egyeztetések alkalmával a tervezők munkájához segítséget nyújtottak.

A körzeti közjóléti fejlesztési tervben foglaltak az erdei közjóléti tevékenységhez kapcsolódó ismeretanyag összeállításán túlmenően javaslatul, iránymutatásul szolgálnak a közjóléti célú fejlesztési döntésekhez, elképzelésekhez, valamint rögzítik a jövőbeni fej-

lesztési lehetőségeket. Emellett a fontosabb erdei közjóléti létesítmények bemutatásával szélesítik az erdei turisztikai programkínálatot is.

A NÉBIH Erdészeti Igazgatóság bízik benne, hogy a fejlesztési tervekben a szakemberek hasznos információkat találnak az erdőkkel kapcsolatos közjóléti elképzeléseikhez, intézkedéseikhez, az erdőjáróknak pedig segítséget nyújt erdei kirándulásaik tartalmasabb megtervezéséhez, megvalósításához.

NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

Zichy Géza: A LEÁNYVÁRI BOSZORKÁNY

Felújított reprint kiadás – NyME-ERFARET Nonprofit Kft.

Különleges és ritka kincset tart a kezében a kedves olvasó, mely az egykori Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat által 1881-ben megjelentetett mű felújított, ám az eredeti megjelenést hűen tükröző, gondos tipográfiával elkészült kiadása.

Az első kiadás megjelenésének néhány szép momentumáról árulkodik egy hír: „Uj díszmunka. Rég nem jelent meg a magyar könyvpiacra oly művészi illusztrációkkal ellátott, s díszes kiállítású munka, mint *„A leányvári boszorkány”*”, írta gróf Zichy Géza, rajzolta Zichy Mihály; kiadta az Athenaeum-társulat. A tizenkét énekre terjedő költői beszély, melyből a szerző a Kisfaludy- és Petőfi-társaságok ülésein terjedelmesb mutatványokat olvasott föl, melyeken kívül az fokozta még a mű iránti érdeklődést, hogy Zichy Mihály, a genialis rajzoló, vállalta el annak illusztrálását. S most a költői beszély, nagy negyedréte alakjában, az ő gyönyörű tollrajzaival, melyek elsőrendű műintézetekben zinkografáltattak, fekszik előttünk.” ... „A rajz oly biztos, a felfogás oly genialis, a csoportozatok oly kifejezők, az alakok oly beszédesek – mint csak Zichy Mihálytól várható. A fiatal költő büszke lehet rá, hogy oly interpretátorra talált. – A díszmű ára 12 ft. Kétségkívül, főrendeink-szalonnáinak egyikéről sem fog hiányzani.” (*Vasárnapi Újság*, 20. szám. 1881. XXVIII. évfolyam.)

Ismert, hogy Zichy Mihállyal az 1880-as években több ízben volt az Athenaeumnak kapcsolata. Madách, Az ember tragédiájához készített gyönyörű képeket a művész, majd A leányvári boszorkányhoz. E képek rézlemezeit még, elsősorban Bécsben, külföldi iparművészek készítették, de a kész lemezekről a nyomást már az Athenaeum végezte. Az első ki-

adás különféle színű vászonkötésekkel jelent meg (arany és fekete indás díszítéssel, díszkiadásban, kék borítón, fekete díszítéssel vörös, bézs és okker színű borítón). Az utolsó példányokat rendkívüli árleszállítással (20 Korona helyett 5 Koronáért) 1907 év végén hirdette meg a kiadó. (*Forrás: Corvina, XXX. évfolyam, 28. szám. 1907.10.10., Budapest*)

Hosszú idő telt el, míg az eredeti művet egy soproni egyetemi hallgató, név szerint Kazinczi János a. Kazi egy padláson meg nem lelte. Selmec, Leányvár szavak egyként dobogtatják meg azok szívét, akik hallgatóként az egykori selmecbányai Akadémiáról a trianoni döntés követke-

zében elköltözött egyetemi karokon, Sopronban, Miskolcon és Dunaújvárosban tanulnak. Baráti társaságokat alapítanak, selmeci hagyományok szerinti diákként élnek, alias néven szólítják egymást, és nagy gondot fordítanak a selmeci kulturális értékek ápolására. Így történt, hogy Kazi jó barátjaként Vigh Előd a. Pajti 2001-ben a Fröccsöntő Sasok Baráti Társasággal újra közreadta A leányvári boszorkány egyszerű formában újrasedett változatát. 2012-ben a Fröccsöntő Sasok a művet eredeti megjelenéséhez hasonló formában sze-

rették volna újra közreadni. Szabó Lóránd a. Sajt és Győri István a. Dörmi Kis Mackó a megjelentetéshez gyűjtésbe kezdtek, járták sorra az egyetemi épületeket, melynek egyikében a kiadó személyében együttműködőre és támogatóra találtak.

Utalva Vigh Előd a. Pajti egykori ajánlására, mi sem kívánhatunk többet: Nagy szeretettel ajánljuk e művet mindenkinek, akinek Selmec jelentéssel bír, akire ez nem érvényes, annak csak azt javasoljuk, olvassa el!

A Kiadó és a Fröccsöntő Sasok Baráti Társaság

Már megint ez a gyapjaslepke...

Hirka Anikó¹, Szócs Levente¹, Kolozs László² és Csóka György¹,

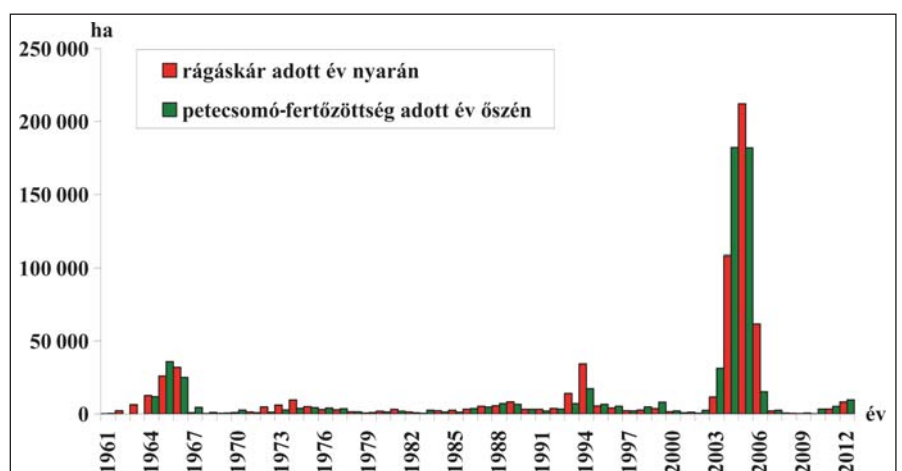
A gyapjaslepke (*Lymantria dispar*) eurázsiai elterjedésű, egynemzedékes, szélsőségesen polifág faj. Európa számos országában, de világszerte is jól ismert és rettegett kártevő. Európában legnagyobb jelentőséggel a déli és délkeleti országokban bír. Egyrészt ezen országok klimatikus viszonyai megfelelőek számára, másrészt pedig ott találhatók nagy koncentrációban elsődleges tápnövényei, a tölgyek. Tőlünk északi és nyugati irányban fokozatosan csökken a jelentősége.

A gyapjaslepke ciklikus tömegszaporodásai régóta ismert jelenségek Magyarországon. Az erdészeti szaksajtó már a 19. század végétől kezdve rendszeresen beszámol róluk. Az 1961-2012 közötti időszakban éves átlagban több mint 12 ezer ha-ról jelentették kártételét (a felhasznált adatok az Erdővédelmi Figyelő-Jelzőszolgálati Rendszer, az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer, valamint az Erdészeti Fénycsapda Hálózat adatai). A legutóbbi hazai tömegszaporodását megelőzően legnagyobb kártételét, mintegy 34 000 ha-t, 1994-ben regisztrálták (1. ábra). A 2003-ban

kezdődő gradáció kárterületi értékei messze meghaladták a korábbiakat. 2003-ban még „csak” 11 580 ha-ról, 2004-ben már 108 305 ha-ról jelentették rágását. 2005-ben minden korábbi feljegyzett csúcsot megdöntött, hiszen az előző évi rendkívül nagy kárterületet gyakorlatilag megkétszerezte, így összesen 212 177 ha-ról jelezték az erdőgazdálkodók. 2006-ban a kárterület nagysága már jelentősen csökkent, csupán egyharmada (61 564 ha) volt az előző évinek. 2007-ben a gyapjaslepke

szinte eltűnt a porondról. Abban az évben az országos összesített kárterület (1993 ha) a 2005-ös csúcs 1%-át sem érte el. A 2008-as és a 2009-es év is „csendben”, néhány száz ha károsított területtel telt el. A 2010-es rendkívül csapadékos tavaszt követően az országos összesített kárterület alig haladta meg a 100 ha-t (a 2005-ös értéknek ez mintegy fél ezreléke).

A 2003-2006-os gradáció „beindulásának” időpontja ismételten megerősítette azokat a korábbi véleményeket,

1. ábra: A gyapjaslepke éves kárterületei és a petecsomó-fertőzöttség területei 1961-2012 között

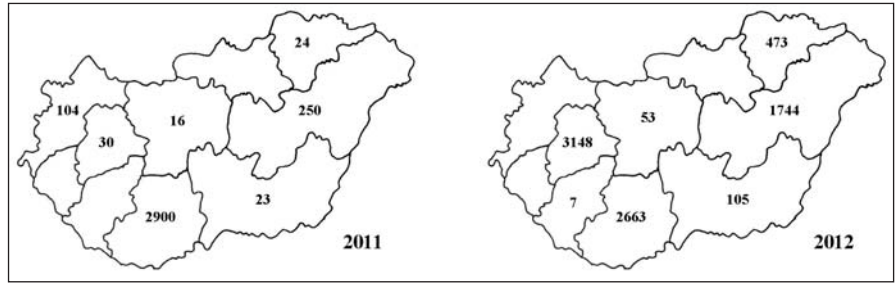
¹ ERTI Erdővédelmi Osztály

² NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

miszerint a több, egymás után következő erősen aszályos év nagyban növeli a gyapjaslepke tömegszaporodásának esélyét. Aggodalmat keltő újdonság volt, hogy a kedvenc tápnövényei (kocsányos tölgy, cser, gyertyán stb.) mellett bükkösökben is nagy kiterjedésű károk mutatkoztak (pl. Bakony hegység). A károsított bükkösök a csapadékosabb éveknél köszönhetően jól regenerálódtak, bár a bükk megújulása lényegesen lassabb, mint a tölgyeké, különösen a cseré.

2003-ban – az előző gradáció kitörési évében – még csak egy régióban, a Balaton-felvidéken következett be számottevő kártétel. 2004-ben már robbanásszerűen megnövekedtek a kárterületek. Továbbra is a Balatontól északra fekvő erdősegeket érintették leginkább, de pl. az Északi-középhegység egyes részein és Baranyában is erős károk keletkeztek. Az országos összesített kárterületek nagyságát tekintve egyértelműen 2005 volt a tömegszaporodás csúcspontja. A Balatontól északra az előző évhez hasonló volt a kártétel, viszont az ország más területein, így pl. az Északi-középhegységben, de Somogyban, Baranyában is szintén több tízezer hektáron jelentkeztek károk. 2005-ben a Balatontól északra a tömegszaporodás összeomlott, 2006-ban a károk súlypontja áthelyeződött. A legnagyobb károsítások a következő tájegységeket érintették: Gödöllői-dombság, Visegrádi-hegység, Külső-Somogy, Baranyai-hegyhát, Tolnai-hegyhát, Sárköz, Körösök-vidéke, Nagykunság, Bükk, Cserhát.

A 2007-től 2010-ig tartó időszakban a károk elenyészőek voltak, 2011-ben

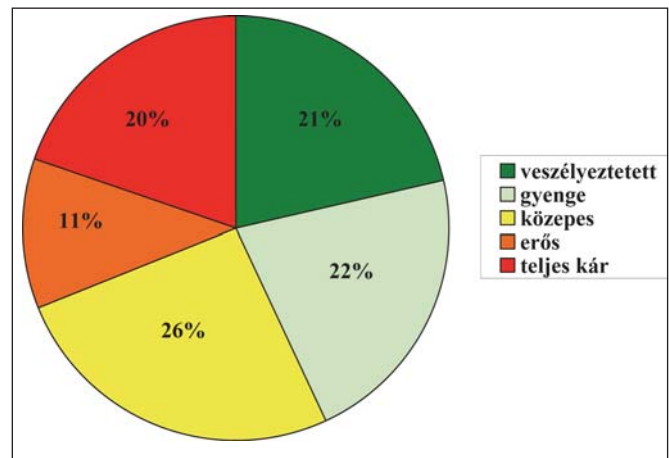
2. ábra: A *Lymantria dispar* okozta károk (ha) régiókénti (KH Erdészeti Igazgatóságok) megoszlása 2011-ben és 2012-ben

azonban újra „támadott” a gyapjaslepke, a rágaskárt akkor már 3347 ha-ról jelezték, míg tavaly, 2012-ben összesen 8193 ha-ról. Megjegyzendő, hogy mindkét év időjárása kifejezetten kedvezett a fajnak.

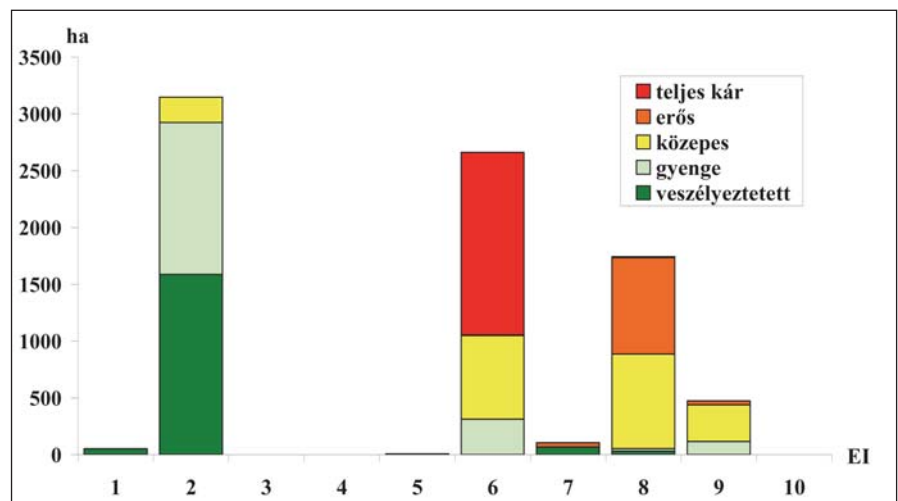
A kártételek évenkénti, régiókénti megoszlását bemutató 2011-es ábrán (2. ábra) jól látszik, hogy a korábbi gradációtól eltérően, a Baranya Megyei KH EI alá tartozó erdőkből jeleztek jelentős károkat. 2012-ben aztán felzárkózott, sőt átvette a vezetést a Veszprém Megyei KH EI. A Baranya Megyei KH EI mellett komoly károk alakultak ki a kelet-alföldi régióban is. Országos viszonylatban (3. ábra) a károk 43%-a a veszélyeztetett (1-10%) és gyenge (11-20%) kategóriába esett. 37% közepes (21-60%) vagy

erős (61-99%) kárnak minősíthető, és a károk 20%-a volt tarrágás! A Balaton-felvidéken (4. ábra) többségében gyenge károkat észleltek, míg a Baranya Megyei KH EI, illetve a kelet-alföldi régiókban sokkal erősebb károk alakultak ki.

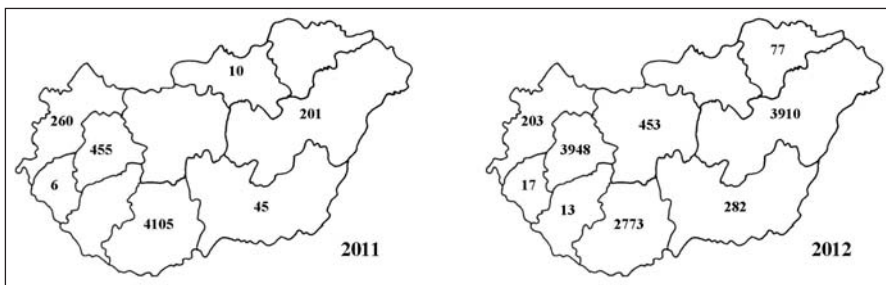
A 2011-es petecsomó adatok (5. ábra) előrevetítették a 2012-ben kialakult dél-dunántúli károkat, de a Balaton-felvidéken szinte minden előzmény

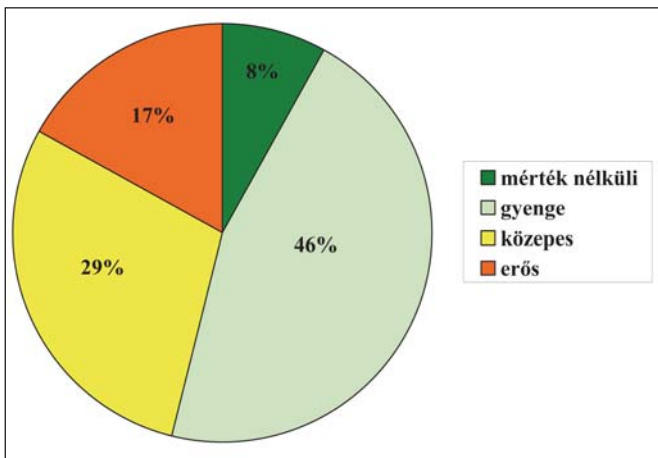
3. ábra: A *Lymantria dispar* okozta károk megoszlása kárerősség szerinti 2012-ben

4. ábra: A *Lymantria dispar* károk (ha) régiókénti (KH Erdészeti Igazgatóságok) megoszlása 2012-ben kárerősség szerint (1: Pest Megyei EI, 2: Veszprém Megyei EI, 3: Vas Megyei EI, 4: Zala Megyei EI, 5: Somogy Megyei EI, 6: Baranya Megyei EI, 7: Bács-Kiskun Megyei EI, 8: Hajdú-Bihar Megyei EI, 9: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei EI, 10: Heves Megyei EI)

5. ábra: A *Lymantria dispar* petecsomó-fertőzöttségek (ha) régiónkénti (KH Erdészeti Igazgatóságok) megoszlása 2011-ben és 2012-ben

6. ábra: A *Lymantria dispar* petecsomó-fertőzöttségek mérték szerinti megoszlása 2012-ben

nélkül „robbant a bomba”. Mivel ez a terület egyik klasszikus kiindulási pontja a gyapjaslepke tömegszaporodásoknak, az erdőgazdálkodókat nem érintette teljesen váratlanul a kártétel. A 2012-es petecsomó adatok azt mutatják, hogy az országosan érintett területek közel fele gyenge (500 db/0,1 ha petecsomóig), míg a másik fele közepes (500-1000 db/0,1 ha) vagy erős (több mint 1000 db/ha) fertőzöttségű (6. ábra). Összesen 11 677 ha-ról jeleztek valamilyen mértékű fertőzöttséget. A Baranya Megyei KH EI-hez tartozó er-

dőkből az előző évihez képest kevesebb területről jeleztek petecsomó-fertőzöttséget (7. ábra). Nagyon megugrottak az értékek a Balaton-felvidéken, valamint a Hajdú-Bihar Megyei KH EI illetékességi területén. Ezekben a térségekben többségben van még a gyenge fertőzöttség aránya, de szinte biztosra vehető, hogy 2013-ban komoly rágaskárok alakulnak ott ki. Valószínűsíthető, hogy az ország egyéb régióiban 1-2 éves csúszással mutatkoznak majd erőteljesebb károk.

Ezt támasztják alá a fénycsapda fogási számai is (1. táblázat). Az előző tö-

megszaporodás felfutása és összeomlása jól látható az egyes fénycsapdák fogási adatain. 2007-2008-tól kezdődően újra az „alapállapotra” jellemző egyedszámok jellemezték a fénycsapdák fogásait. 2012-ben „megmozdultak” a fogásszámok, különösen két déldunántúli csapdában (Högyész és Sumony), illetve Vámosatyán.

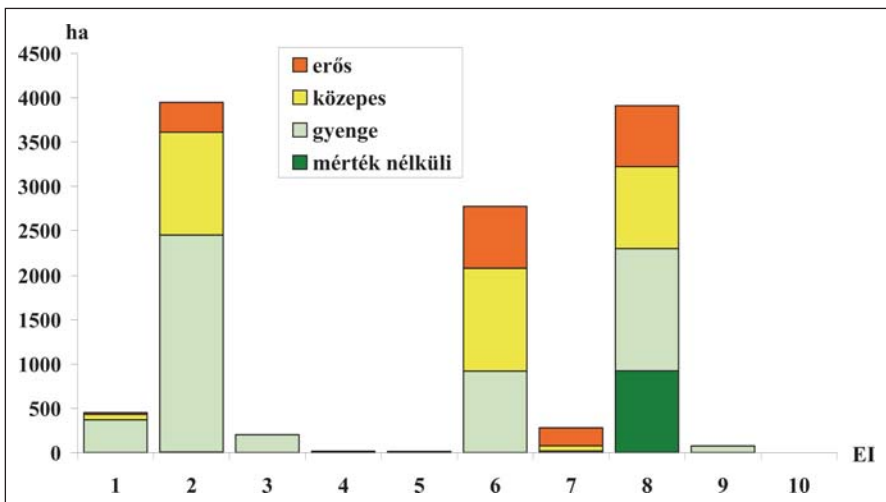
Pontosan 10 év telt el a gyapjaslepke legutóbbi tömegszaporodásának kez-

	B	H	Sa	Su	F	V
2001	5	0	1	4	14	-
2002	18	8	2	19	14	-
2003	162	33	35	50	49	-
2004	3929	77	158	332	361	186
2005	2083	443	295	288	2208	207
2006	5	38	29	138	21	333
2007	1	0	0	17	2	143
2008	1	2	0	28	0	0
2009	8	0	32	26	0	23
2010	10	0	15	11	28	8
2011	10	0	0	0	29	9
2012	2	86	4	51	14	68

1. táblázat: Egyes fénycsapdák (B: Bakonybél, H: Högyész, Sa: Sasrét, Su: Sumony, F: Felsőtárkány, V: Vámosaty) éves gyapjaslepke fogásai (db) 2001-2012 között

dete, 7 év pedig annak összeomlása óta. Már önmagában ez a tény is világosan utalhat arra, hogy „Hunniában valami készülődik”. Természetesen nem kell csupán a naptárra hagyatkoznunk, hiszen az Erdővédelmi Figyelő-Jelzőszolgálati Rendszer (2012-től Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer), valamint az Erdészeti Fénycsapda Hálózat adatai ennél azért lényegesen több információt nyújtanak. Mindezek az adatok (melyeknek egy részét jelen írásban is bemutatjuk) egyértelműen jelzik, hogy a gyapjaslepke újabb országos tömegszaporodásának nézünk elébe. Ugyancsak várható, hogy déli szomszédjainknak is kijut a „jóból”. Szerbiában már 175 ezer ha-on regisztráltak számottevő petecsomó-fertőzést. Ebből idén 47 ezer ha-on tarrágásra számítnak. Horvátországban pedig 28 ezer ha-on várnak erős károkat 2013-ban.

Nagyon valószínű, hogy idén nálunk is a tavalyinál jóval nagyobb kárterületen fog fellépni a gyapjaslepke. Hogy ez a növekedés pontosan milyen mértékű lesz, azt üveggömb és varázspálca nélkül most, március közepén nemigen lehet megmondani. Mint ahogyan azt sem, hogy 2013 lesz-e a tömegszaporás csúcséve, avagy 2014, esetleg 2015. Szintén nem tudhatjuk, hogy a legnagyobb károk ugyanazokban az erdő-

7. ábra: A *Lymantria dispar* petecsomó-fertőzöttségek (ha) régiónkénti (KH Erdészeti Igazgatóságok) megoszlása 2012-ben mérték szerint

részletekben következnek-e be, ahol legutóbb. Minden tömegszaporodás „önálló életet él”, amit sok-sok, időben és térben változó tényező együttes hatása vezérel. Nyilván a tavaszi hónapok és a nyárelő időjárási viszonyai nagyban befolyásolhatják a folyamatokat. Csodát azonban ettől se várjunk. Hiába volt viszonylag sok csapadék télen, hiába esős a tavasz, ha a gyapjaslepke egyszer nekiindul, nem áll meg egykönnyen. A legutóbbi, 2000-2003 közötti aszályos években felépülő tömegszaporodás az ország egyes területein máskor (2004-2006) tetőzött, minden korábbit felülmúló kárterületekkel. Ezek az évek pedig már jellemzően nem voltak aszályosak. Egyszóval, riadó! Nyakunkon a gyapjaslepke! 🌿

Szalonkaváró gondolatok...

2013. március 13-án délután a Kecskeméti Helyi Csoport hagyományos Erdészklubjára gyűlt össze a tagság jelentős része a KEFAG Zrt. kecskeméti tanácstermében. Először *Koczka Zoltán*, H.Cs. titkár tájékoztatta a megjelenteket, hogy tagsága megtartása mellett *Kiss Béla*, elnök bejelentette lemondását, tehát a közeljövőben pótválasztásra kerül sor. Ennek érdekében jelölőbizottság létrehozására tett javaslatot *dr. Almási János* elnök, *Madácsi Sándor* és *Gyenes Károly* tagok személyében. A javaslatot a megjelentek elfogadták, és a jelölt személyeket egyhangúan szavazták meg.

A rendezvény második részében nagy érdeklődéssel hallgattuk *Dr.*

Koncz István Szalonkaváró gondolatok, egy orvos-vadász életútja címmel megtartott előadását. Bevezetőjében a doktor úr elmondta, hogy nagy megtiszteltetés számára a mindig áhított, de be nem teljesült erdészhivatás képviselőinek előadást tartani. A köztestületben álló szülész a természet és a vadászat igaz szerelmese, több megjelent vadászati témájú könyv szerzője, az eddig

tíz kötetes *Arcok a magyar vadászmuftból* című füzetek szerkesztője. Irodalmi szintű előadásában hallhattunk életútjáról, annak főbb állomásairól, korszakainak meghatározó élményeiről, és megosztotta velünk gondolatait az élet lényegéről, rejtelméről, a születésről, szerlelméről, természetről, erdészke-

désről, vadásatról, halálról. Azt is megtudhattuk, hogy a pályafutása során világra segített mintegy négyezer újszülött között több tucat erdész gyermeke, unokája szerepel, ami külön öröm számára. A harminc főt meghaladó közönség áhítattal, példátlan módon zajtalanul hallgatta végig az élménygazdag, kimagasló eszmeiségű előadást.

A hivatalos program végén több idős kolléga elevenítette fel a neves vadász-doktorral kapcsolatos emlékeit, élményeit. *Koncz Pista* bátyánk a kellemes baráti beszélgetés közben nagy örömmel dedikálta és ajándékozta írásait.

Este volt már, amikor a KEFAG Zrt. épületét elhagytuk. Az ajtón kilépve megcsapott bennünket a langyos tavaszi szellő és feléledt bennünk a szalonkavárás tavaszi gondolata.

Koczka Zoltán

OEE Kecskeméti HC's titkár

Fotó: Makra Zsuzsanna

Erdész kitüntettek az Erdők Világnapja alkalmából

A víz és az erdő szoros kapcsolatban áll egymással, és nélkülük nem létezhet civilizáció, ezért védeni, óvni kell mind a vízkészleteket, mind pedig az erdővagyonot — hangoztatta a vidékfejlesztési miniszter a Víz Világnapja és az Erdők Világnapja alkalmából tartott minisztériumi rendezvényen. Fazekas Sándor erdész szakmai kitüntetésekkel adta át az ünnepségen, melynek szervezésében az Egyesület is részt vett. A dekorációt az Ipoly Erdő Zrt. fotópályázatának képei alkották.

Pro Silva Hungariae Díjat adományozott

Béres Attila erdésznek, Karcag Városi Önkormányzat Városgondnoksága munkatársának, négy és fél évtizeden át lelkiismeretesen végzett szakmai munkája, az élhetőbb városi környezet, a várost körülvevő erdők fenntartása, és a vadállomány megőrzése érdekében kifejtett tevékenységéért;

Dr. Gerencsér Kinga egyetemi docensnek, a Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kara munkatársának, a magyar erdők fájának minél értékesebb termékévé való feldolgozása, a fűrészüzemi értékkihozatal, és a tevékenység hatékonysága növelése érdekében hosszú időn át végzett oktatói, kutatói tevékenysége elismeréseként;

Kisteleki Péternek, a VADEX Mezőföldi Zrt. vezérigazgatójának, a Mezőföld erdeinek fenntartása és fenntartható hasznosítása érdekében végzett

negyvenéves tevékenysége elismeréseként;

Dr. Marosi Györgynek, az Erdészeti Tudományos Intézet állomáigazgatójának, a többcélú erdőgazdálkodás finanszírozásának, a támogatók felhasználásának, jövedelemtermelő képességének kutatása terén végzett munkája elismeréseként;

Sípos Istvánnak, a Fanyarka Erdészeti Kft. ügyvezető elnökének, a térség erdészeti szakirányításában végzett két évtizedes munkája, és az alföldi magán-erdőgazdálkodás fejlesztése érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként;

Vasas Ernőnek, az Északerdő Zrt. Répáshutai Erdészeti Igazgatósága igazgatójának, két évtizeden át végzett szakmai munkája, különösen a térség lucfenyő állományának szerkezetátalakítása, és az őshonos lombos erdők felújítása érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként.

Életfa Emlékplakett Arany Fokozata kitüntetést adományozott

Varga Lászlónak, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. Szentpéterfai Erdészete nyugalmazott főmérnök-helyettesének, Szentpéterfa és környéke erdeinek kezelése, termelésirányítói munkája, és a fiatalok pályaszeretetre nevelése terén elért eredményei elismeréseként.

Életfa Emlékplakett Ezüst Fokozata kitüntetést adományozott

Bakonyi Lajosnak, a Bakonyerdő Zrt. nyugalmazott főerdészének, a Balaton-felvidék erdeinek fejlesztése, Iharkút helyreállítása, emlékparkjának megvalósítása érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként;

Lenchés Imrének, a VADEX Mezőföldi Zrt. Meccsérpusztai Erdészete nyugalmazott erdészvezetőjének, az erdőgazdálkodás területén hosszú időn át végzett lelkiismeretes munkájáért, a társaság hírnevének öregbítése érdekében kifejtett tevékenységéért;

Dr. Polner Antalnak, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal nyugalmazott főfelügyelőjének, az alföldi erdőgazdálkodás fejlesztése érdekében hosszú időn át végzett munkája elismeréseként.

Életfa Emlékplakett Bronz Fokozata kitüntetést adományozott

Bognár Ernőnek, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. nyugalmazott kerületvezető erdészének, az erdőgazdaság területén hosszú időn át végzett munkája, és a fa szeretetét sugárzó fafaragó művészi tevékenysége elismeréseként;

Dr. Göbölös Antalnak, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága nyugalmazott igazgatójának, a dél-alföldi erdők, a Duna-Tisza közti homokhát természeti értékeinek megőrzése, az Ópusztaszeri Emlékpark és a Kecskeméti Arborétum fejlesztése terén végzett munkájáért;

Kadlecsek Jánosnak, az Észak-erdő Zrt. Vadászati és Idegenforgalmi Osztálya nyugalmazott osztályvezetőjének, az erdő vadászati és idegenforgalmi célú hasznosítása területén hosszú időn át végzett munkája, és a vadászkamarában kifejtett tevékenysége elismeréseként;

Kelemen Zoltánnak, az ÉSZAK-ERDŐ Zrt. nyugalmazott termelési főmérnökének, az erdőművelés és fafeldolgozás területén hosszú időn át végzett munkájáért;

Dr. Leskő Katalinnak, az Erdészeti Tudományos Intézet nyugalmazott tudományos munkatársának, erdészeti rovar-tani és erdővédelmi témavezetői, kutatói munkájáért, a világon egyedülálló Erdészeti Fénycsapda Hálózat kifejlesztéséért;

Dr. Tóth Sándor Lászlónak, a Vidékfejlesztési Minisztérium nyugalmazott vezető-főtanácsosának, a

Faipari Tudományos Egyesület elnökhelyettesének, az erdőgazdaságok finanszírozása, valamint a Balaton környéki és az egri erdők védelme érdekében végzett munkája, és egyesületi tevékenysége elismeréseként;

Zachar Miklósnak, a Bakonyerdő Zrt. nyugalmazott vezérigazgató-helyettesének, az erdő- és fafeldolgozás gazdasági megalapozása területén végzett munkájáért, az Agrárkamarában kifejtett tevékenységéért.

Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott

Balogh Csaba Győzőnek, a Vas Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság igazgatóhelyettesének, a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító és szálaló üzemmód alkalmazása érdekében végzett munkája, valamint az erdőmérnök képzésben kifejtett oktatói tevékenysége elismeréseként;

Balogh Lajosnak, a Baranya Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága igazgatóhelyettesének, erdőtervezési, erdőgazdálkodási területen végzett munkája elismeréseként;

Biróné Marton Zsuzsannának, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága osztályvezetőjének, az erdőgazdálkodók vidékfejlesztési és erdészeti támogatásokhoz jutása érdekében végzett munkájáért;

Dr. Bordács Sándor osztályvezetőnek, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatósága mun-

katársának, az erdészeti fajtakísérletezés és erdészeti szaporítóanyag-felügyelet területén végzett munkájáért;

Nádas Editnek, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága pályázatkezelési ügyintézőjének, az erdészeti ágazat támogatási pályázatainak kezelése során végzett munkájáért;

Nagy Bozsoky Péternek, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatóság erdő-főfelügyelőjének, az Erdészeti Szakigazgatási Rendszer moduljainak működtetése, és az erdőtelepítések ellenőrzése terén kifejtett tevékenységéért;

Dr. Sárvári Jánosnak, a Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége ügyvezető elnökének, az uniós vidékfejlesztési támogatások erdészeti jogcímeinek hatékony működtetése érdekében végzett munkájáért, a minisztérium és a magán-erdőgazdálkodói szektor közötti hatékony együttműködés kidolgozásáért, folyamatos fejlesztéséért;

Szepesi Andrásnak, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály erdővédelmi és erdészeti politikai referensének, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság erdő egészségi monitoring rendszer és a FAO Erdőleltár működéséhez szükséges magyar javaslatok kidolgozásáért, nemzeti szintű koordinálásáért;

Turai Zsoltnak, a Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága erdőtervezőjének, erdőtervezői és erdészeti igazgatási területen végzett kiváló munkájáért. ✿

A Budapesti HM Helyi Csoport ülése

Az OEE Budapesti HM Helyi Csoportja ez év első rendezvényét február 26-án tartotta az Erdészeti Információs Központjában. A csoport 72 fős létszámából 34 fő vett részt az évnyitó ülésen

Elsőként *Keresztes György* elnök üdvözölte a megjelent 34 tagtársunkat és vendégeinket. Ismertette a tervezett napirendet, majd bemutatta az Egyesület főtitkárát a jelenlévőknek.

Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára nagyon részletes ismertetést adott a két éve ideköltözött Egyesület munkájáról:

Jelenleg mintegy 3500 tagtárs tömörül a helyi csoportokba, a 22 szakosztályban 450 fő tevékenykedik. A 2012-ben felemelt tagdíjakból származó bevétel által lehetőség nyílt a helyi csoportok támogatására; a rendezvények szervezésére, a költségek fedezésére a csoportok 600 Ft/fő támogatást kapnak évente. Az idei vándorgyűlés Tatán lesz júliusban, egyik kiemelkedő része az év erdésze verseny, amelyet Erdőgazdaságunk szervez, a terepi versenyszámokat a Süttői Igazgatóságánál fogják lebonyolítani.

A főtitkár bemutatta munkatársait, mivel az Egyesület titkárságán új kolléga, *Pintér Eszter* intézi a tagság ügyeit *Mester Géza* mellett. Az *Erdészeti Lapok*at pedig *Nagy László* szerkeszti.

Nagy László az Erdészeti Lapok főszerkesztője üdvözölte a jelenlévőket, kérve, hogy írjanak a lapokba, mert ez mindannyiunknak fontos lenne. A terveik szerint az Erdészeti Lapok a közeljövőben – tartalmában és formájában – megújul.

Ezután *Keresztes György* ismertette a csoport 2013. évi munkatervét, amely igen bőséges rendezvénykinálattal tartalmaz. Mintegy 15 alkalommal találkozhatnak – ha mindegyik rendezvényt sikerül megszervezni – tagtársaink februártól-novemberig.

Ezután az Erdőgazdaságunk szervezésében tartott 2012. évi fényképpályázat vetített képeiben gyönyörködhattunk. Pályázni öt témában lehetett, a 13 versenyző 206 képét kellett elbírálnia a bizottságnak.

Horváth Dénes vezérigazgató ismertette a nyertesek névsorát. A győztesek könyvet, emléklapot és pénzjutalmat is kaptak, természetesen a jelenlévők tapsvihara is hozzájárult az elismerésekhez. A győztes képek:

Csoport	Az I. helyezést elnyert kép	
	készítője	címe
Vad és vadászat	Szijjártó Krisztián	Futás
Erdő és erdészet	Major Koppány	Lovasberényi erdő
Növényvilág	Tapasztó Norbert	Hérics
Állatvilág	Kádár István	Cinegefiók
Táj és természet	Major Koppány	Lovasberényi erdő
Összesített	Major Koppány	Lovasberényi erdő

A cinegefiók

Futás

Hérics

Lovasberényi erdő

Az említetteken kívül nagyon jól szerepelt még *Kovácsné Likaveczi Krisztina* (akinek a képei a legtöbb pontot kapták), *Fáczányi Zsombor* és *Németh Noémi*, bár I. helyezést nem sikerült elérniük.

Ez követően csoportunk titkára, *Túróczy Balázs* kért – a csoport munkájának sikeresebb elvégzése érdekében – segítséget, így *Németh Noémit* gazdasági megbízottnak megszavazta a tagság.

Rövid kávészünet után a csoport tagsága levonult Egyesületünk könyvtárába, ahol *Sárvári János* az OEE Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtárának őre előadásában ismertette a könyvtár történetét, majd végigkísért bennünket a könyvtár szobáin, megmutatva a hatalmas gyűjtemény érdekességeit.

A könyvtár kialakítása 1851-ben Pozsonyban 1000 kötettel indult, majd 1866-ban Pestre költözött az egyesület Alkotmány utcai székházába. Ez a székház egy év alatt épült meg a tagdíjakból és a tagság anyagi hozzájárulásából. 1949-ig felhőtlenül működött a könyvtár, de akkor a székház államosítása után többszöri költöztetése jellemezte hányatott sorsát. Pincébe, elhagyott szolgálati lakásba, istállóba, méltatlan körülmények közé került. A hazátlan bolyongás után Telkiből a Csillagvölgyi úti épületbe, majd 2000-ben a jelenlegi Erdészeti Információs Központ épületébe került. Jelenleg kb. 22 000 dokumentumot őriznek. A legrégebbi magyar könyv 1770-ből származik.

A könyvtár megőrzéséért, költöztetéseikor *Riedl Gyula* bácsi nagyon sokat fáradozott. Ő vette számba a könyvtár teljes könyvállományát és 1962-ben elkészítette katalógusát. Gyula bácsi busszal járt ide 90 éves koráig és itt töltötte utolsó aktív napjait is. Hallatlan szeretettel mutatta be a látogatóknak a könyvtárat. Egykori irodáját emlékszobának rendezte be az egyesület.

A régi szép emlékek bűvöletében a baráti búcsú vetett véget rendezvényünknek.

Pálhalmi János
OEE Budapesti HM HC

Az erdészettörténet hírei

Dr. Oroszi Sándor, a szakosztály elnöke

Az Erdészettörténeti Szakosztály legutóbbi rendezvényére 2013. március 5-én az Erdészeti Információs Központ Budakeszi úti épületében került sor. Örömteli esemény, hogy ezúttal a szakosztály két új tagjának az előadását hallgathatták meg a résztvevők.

Először ifjú tagunk, Kiss Csaba Az erdősízi egyenruhától a soproni valdenig című előadása hangzott el, amelyet az előadó által gyűjtött muzeális értékű képek vetítése színesített. Az erdészegyenruháról 1939-ből származik az első adat, 1855-ből pedig már egy ábrázolás is fennmaradt. Selmecbányán 1881-82-től vált általánossá az erdészegyenruha viselete. A Sopronba történő átköltözés után 1921-ben ezt az egyenruha típust modernizálva alakították ki a valdent.

A II. világháború után, az 1947-ben végzett évfolyam tablóképen a hallgatók egyöntetűen valdent viselnek. Ez

Kiss Csaba egyenruhákról tartott előadása

után viszont a selmeci hagyományok tiltása és üldözése lehetetlenné tette a valden viselését. „A múltat végképp eltörölni” jelszó végletes megvalósításának példája, hogy még a végzős erdőmérnök hallgatók valéta szalagjának a színét is megváltoztatták, zöldről kékre.

Az 1971-ben Budapesten megrendezett Vadászati Világkiállítás őrszemélyzetét a soproni egyetem hallgatói adták. A hallgatóság akkor kivívta, hogy a világkiállításon résztvevők díszegyenruhája újból a valden lehessen. Érdekeség, hogy 1985-től a soproni egyetemhez tartozó székesfehérvári földmérési kar hallgatói is valdent hordanak, sőt a Sopronban megkezdődött közgazdászképzés hallgatói vebler néven készítettek maguknak valdenhoz hasonló egyenruhát.

Az előadás után élénk véleménycserre alakult ki, amelynek lényegét úgy lehetne összefoglalni, hogy „minden, ami ma létezik, a múltban gyökerezik”. A hozzászólók megállapították, hogy erdészegyenruhára ma is van igény. Ezt bizonyítja, hogy szinte minden állami erdőgazdaságnál van valamilyen zöld színezetű öltözet, de ahány gazdálkodó, annyiféle típusú formaruha létezik. Ma, amikor a liberalizmus és az individualizmus korát éljük, talán jó lenne, ha szakmai összetartozásunkat az országosan egységes erdészegyenruha felülésével is meg tudnánk erősíteni!

A napirend második előadását Puskás Pál tartotta A Berettyóújfalu és Püspökladányi Erdészeti története címmel. Az előadó már idáig is jelentős erdészettörténeti munkásságot folytatott, amelyet egy általa írt tekintélyes terjedelmű kötet is bizonyít. Most azonban döntött úgy, hogy további kutatásait a szakosztály keretében folytatja.

90-100 évvel ezelőtt szinte képtelenség lett volna erdészetről beszélni Berettyóújfalu és Püspökladány térségében. A Trianon utáni csonka-Magyarország 11%-os erdőszültségéből az alföld csak 5-6%-kal részesült, ez a térség pedig jórészt fátlan alföldi pusztaság volt. Bizony erdőszültségnek eredménye, hogy mára ennek a térségnek az erdőszültsége is 10% közelébe emelkedett. Az alföldfásítási program a két világháború között még Kaán Károly kezdeményezésére indult meg, de igazi lendületét az 1950-60-as években érte el olyan nagy ívű létesítmények megvalósításával, mint például a Keleti-főcsatorna közel 100 km-es szak-

szakának a fásítása. Szinte minden környékbeli település határában nagy léptékű fásítási akciókat valósítottak meg.

Az előadást jól szemléltette, hogy a megemléített eseményeket, körülményeket, személyeket korabeli fotográfiák kivetített képei is bemutatták. Napjainkban az erdészettörténetnek az egyik legfontosabb feladata, hogy a rendelkezésre álló digitális technológiákkal rögzítsük, összegyűjtsük, és ezzel megmentsük az utókor számára a családi gyűjteményekben lapuló régi szakmai fényképeket. A fotók hátoldalára mindig jegyezzük fel, hogy mikor és hol, milyen alkalomból készültek, kiket ábrázolnak. Ezen adatok nélkül fényképeink az utókor számára értéktelenné válnak, és előbb-utóbb személtre kerülnek, pedig a jól dokumentált fotók az utánunk következő nemzedékek fontos történeti forrásai lehetnek.

Puskás Pál előadást tart

Szakosztályülésünk témája volt még a közelgő 50 éves fennállásunk megünneplésének az előkészítése. A közel-múlt kutatásai során derült ki, hogy az első, alakuló Erdészettörténeti Szakosztályülésre 1963. október 26-án került sor. Ezért az 50 éves fennállási ünnepséget ehhez a dátumhoz közeli időpontban szeretnénk megtartani. Sajnos a szakosztály alapító tagjai közül már csak hárman vannak közöttünk: Dr. Gbimesy László, Dr. Jereb Ottó és Dr. Király Pál. Sikeres tevékenységünket bizonyítja, hogy az elmúlt 50 évben az Erdészettörténeti Közleményeknek 108 kötete jelent meg. Szakosztályunk arra törekszik, hogy az 50 éves fennállást méltó keretek között ünnepeljük meg.

Béni Kornél
szakosztálytitkár

Látogatás az MTVA gyártóbázisán

A Közönségkapcsolatok Szakosztály 2013. február 28-ai évnnyitó rendezvényének helyszíne az MTVA központi gyártóbázisa volt, majd a HM Budapesti Erdőgazdaság székházában zárult a szakosztályülés.

Folytatódott a hazai médiumok meglátogatása – az Echo TV és a Magyar Rádió korábbi megtekintése után –, ezúttal az új szervezési felépítésű állami televízió, rádió és hírügynökség központjával ismerkedtünk.

A monumentális épület kétszáz méteres földszinti folyosóján a bemutató kiállítás megtekintése és a televízió történetének megismerése után *Gulyás István* hírigazgató fogadta a szakosztály tagjait, és tartott tájékoztatót az átalakult közmédiák hírgyártási folyamatáról. Megtudtuk, hogy ma már valamennyi állami televízió csatorna hírműsora ott készül, s a rádió híradója is oda költözik. Az Este ismert műsorvezetője elkalauzolt bennünket a kettes stúdióba, ahonnan a híradókat, az Estét és az időjárás-jelentést közvetítik.

Látogatásunk emlékére *Gulyás István*nak átadtuk *Pápai Gábor* Gyöke-
rek és lombok című könyvét, amelyet a szerző dedikált, valamint az Erdők a közjóért kötetet, amelyet a szerkesz-

tők, *Dobó István* és *Zétényi Zoltán* ajánlottak.

Ezt követően egy olyan „vendégstúdióba” invitáltak bennünket, ahol kipróbálhattuk a híradós műsorvezetést, a kameraman munkáját, a rendező és a hangmérnök szerepét. A bluebox-technika segítségével összeillesztettük az „időjós” képét a háttérre vetített térképpel, s gyakorolhattuk a szélirány mutatóját a monitorok segítségével.

A program a HM Budapesti Erdőgazdaság központjában folytatódott, ahol *Horváth Dénes* vezérigazgató és *Keresztes György* vezérigazgató-helyettes köszöntötte a szakosztály tagjait. A vezérigazgató tájékoztatást adott a hazai erdészeti társaságok közül talán a leginkább sajátos körülmények között dolgozó gazdaságról. A gazdálkodási, védelmi és egyéb feladatokat az ország eltérő éghajlati és talajadottságú régióiban működő erdészeik – Buják, Lovasberény, Süttő, Uzsa, Táborfalva – látják el.

Ezt követően *Kapuvári Gábor*, az MTVA kiemelt szerkesztője tartotta meg előadását a sajtó és a kommunikáció napjainkban zajló változásairól. Emlékeztetett, hogy immár a negyedik nagy kommunikációs váltás van napirenden, a beszéd, mint jelrendszer kialakulásától, a Gutenberg-galaxis megalapítása, vagyis a nyomtatás föltalálásán át. Utóbbinak azért volt nagy jelentősége,

mert az információt kibocsátó és a befogadó elválasztható volt egymástól időben és térben. A harmadik „ugrást” az információszállítás, közvetítés jelentette, a távíró föltalálása után már nem számított a távolság.

Napjainkban viszont a Gutenberg-galaxis végnapjai sejlenek föl. Drámai mértékben visszaszorul a nyomtatott sajtó, újságok szűnnek meg, előfordult, hogy San Franciscóban nem jelentek meg napilapok. Az olvasás a papír alapról a képernyőre terelődik át.

Ezek után tért előadásának igazi tartalmára, amit *Fagy* a járdán címmel illetett. A tudományos címe az lett volna, hogy Szubliminális interakciók. Ami elég ijesztően hangzik.

Az előadó az emberi életet is a hírből vezette le: ahol nincs hír, ott megszűnik az élet. Ha az ősember nem szerzett hírt, kapott információt a mamutok váltójáról, akkor éhen halt. Ha nem kapott hírt arról idejében, hogy a szomszéd, konkurens horda támadást indított ellenük, akkor azért halt meg. A 20. századra a hírhőség oly módon vált mindennapi szükségletté, hogy Atlantában először csak egy kábelcsatornát alapítottak az emberek hírigényének kielégítésére. Adjunk az embereknek 24 órában híreket: ez volt a jelszava a Cabel News Network-nek, vagyis a CNN-nek.

Szakosztályunk a híradó stúdiójában *Gulyás István* hírigazgatóval (Fotó: Greguss László Géza)

Ez odáig „fejlődött”, hogy a második Öbölháborút már szinte közvetítette a CNN. A „csücs” pedig az volt, amikor a rakétákra szereltek kamerát. Mindezt a néző fotelből követhette.

Akkor telt be a pohár, amikor az amerikai hadsereg egy helikopteres rakétabemutatót tartott a sajtónak. A feladat teljesítése után a gép visszatért, leszállt, a pilóta pedig végignézett az összesereglett újságírókon. Azok döbbenetesen vették észre, hogy a helikopter összes gépfegyvere is automatikusan követte a pilóta tekintetét, és pásztázta az újságírókat.

A legújabb médium, az internet egyelőre minden megszokott határt ledönt. Ez az új felület azt eredményezte, hogy az újságírói szakma speciális helyzete, szakosodása megszűnt. Ma már mindenki lehet újságíró (blogger) és fotóriporter.

Korábban, aki egy sajtóterméket akart alapítani, annak nagyon sok pénzt kellett befektetnie. Ma már egy számítógép megvásárlásával szinte ugyanezt megvalósíthatja bárki az interneten.

A reklámparban elterjedt egy kvázi kísérlet arról, hogy a vetített filmben egy kockát kicseréltek coca-cola reklámra. Amit észre sem vett a néző, de a vásárlás megugrott a hatására. Ám ez a kísérlet soha nem zajlott le. Annak ellenére minden hirdető erre a szubliminális szférára utazik.

A BMW híresen szemtelen marketing kreatívjai egyik évben egész oldalas hirdetésben gratuláltak az Audinak, hogy elnyerték Dél-Afrika legjobb gépkocsija címet... Aki pedig gratulál, az abban az évben a világ legjobb gépkocsija címet kapta.

A direkt reklámokkal szemben érzéketlenekké váltunk, ezért izgalmas mini történetekbe rejtik az üzeneteket. Ma már a reklámok közötti műsor azért fontos, hogy ott tartsa a nézőt a következő reklámblokkig. A hírek pedig vérről, bűnözésről, horrorról szólnak.

A szakember a jövőt az internetben látja, hisz' már a Newsweek sem jelenik meg papír formátumban.

A program következő részében szakosztály-tagtársunk, *Iványi Ákos*, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. munkatársa számolt be a társaságnál folytatott közönségkapcsolati munkáról.

A gazdaságnál PR-terv készül, melynek elemei egyebek között a média érdeklődését fölkelő, tömeget megmozgató nagyrendezvények.

Ilyen például a győri Árkádban rendezett bemutató: Erdeink művész szemmel. A bevásárlóközpontban ez

volt a bemutatkozó rendezvényük. Húsvétkor kihelyezett erdei iskolai foglalkozást tartottak ugyanott, komoly sikerrel. Ez már jelentős sajtómegjelenést is hozott. Ezt egy pályázat meghirdetése követte iskolai osztályoknak, amellyel az év végi nagyrendezvényüket harangozták be. Nagy volt az érdeklődés, 24 iskolából 120 alkotás érkezett. A kiírás tartalmazta azt az információt is, hogy a műveket az Árkádban tartandó következő bemutatón tekinthetik meg az érdeklődők. A karácsonyi vásár idején hat héten át voltak jelen a bevásárlóközpontban. A kereskedelmi központ adatai szerint mintegy 800 ezer látogató ke-reste föl a centrumot. A megyei lap fel-címében ez volt olvasható: Erdészeti rendezvény még soha nem kapott ekkora nyilvánosságot.

Sikeresen alkalmazták a hírkapcsolás módszerét, az esemény magába foglalta a következő rendezvény meghirdetését.

Az események újabb csoportjába azok tartoznak, amelyek a társaság tevékenységével szorosan összefüggenek, de korábban nem fordítottak rájuk figyelmet, holott a média ezekre is fogékony lehet: a közmunka, a trófeamustra, a fakitermelőverseny, a rendőrséggel együttes ellenőrzés. E két utóbbi várakozáson felüli médiaérdeklődést váltott ki.

Törekednek a szokatlan, váratlan megközelítésekre. Erre példa a blogoló tölgy ötlete, amely egészen eredeti kezdeményezés.

A Virtuális Falevelük egy hírlevél, amely a rendezvényeiken megfordulók e-mail címekre jut el.

Iványi Ákos elmondta, hogy a rendőrségen kívül együttműködnek többek

között a Reflex környezetvédőkkel, a megyei pedagógiai intézettel, valamint előkészületben van a katasztrófavédelemmel és a természetjárókkal kötendő megállapodás.

Zétényi Zoltán, szakosztályelnök

Egy csipetnyi esélyegyenlőség...

Bizonyára nem én vagyok az egyetlen, aki időnként tátott szájjal, vágyakozva forgat vas-kos tudományos/szakkönyveket akár külföldi, akár hazai könyvesboltokban, majd pedig, a barátságtalan árat látva, keserű szájjal és (jelképesen) könnybe lábadt szemmel rakja vissza őket a polcra. Aztán megint leveszi, újra megnézi az árat, és végleg visszarakja a könyvet. Az utóbbi évtizedekben sokat búslakodtam azon, hogy a külföldi kiadású rangos szakkönyvek ára messze felülmúlja a lehetőségeinket. Főleg úgy, hogy az ember szíve szerint egyszerre akár többet is venne. *Hejel Péter* tagtársunk (Mátrafüredi HC) a napokban hívta fel a figyelmet két olyan honlagra, ahol ezt a „több évtizedes fájdalmat” jelentős mértékben enyhíteni tudtam.

A www.bookos.org honlapról az ingyenes regisztráció után tudományos könyvek, a www.booksc.org weboldaltól pedig tudományos cikkek tölthetők le ingyenesen, teljes terjedelemben, pdf formátumban, jó minőségben. Az utóbbi időben így több olyan könyvhöz jutottam hozzá, amiket eddig csak messziről és sóvárogva néztem. Apró, de nem jelentéktelen lépés a kutatói esélyegyenlőség irányába! Jó keresgélést, eredményes könyvtárépítést! Ja, és persze időt a letöltött könyvek tanulmányozásához...

Csóka György

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

ADÓSZÁMUNK: **19815905 -2 -41**

Kedves Olvasónk!

Ha Fontos számodra az Erdészeti Lapok megjelenése;

Ha Fontos a Vándorgyűlés, az erdészbarátság;

Ha Fontos az erdőkért végzett szakmai munka és még számos kiemelt ügy az érdekeink képviseletében:

akkor kérjük, támogasd az adófelajánlásával Egyesületünket!

1%

Sokan nem ajánlják fel az adójuk 1%-át, így az felhasználatlanul az államkasszába kerül vissza...

Reméljük a mi munkánkat támogatásra érdemesnek találod!

Felajánlásodat, támogatásodat hálásan köszönjük!

Az Erdők Világnapja

2013. március 21.

A FAO vezérigazgatója, José Graziano da Silva (a képen) beszéde az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából.

„Hölgyeim és Uraim!

Öröm számomra, hogy üdvözölhetem Önöket az első hivatalos Erdők Nemzetközi Napja alkalmából. Ennek az ünnepnek a létrejötte sok magánszemély, szervezet és ország erőfeszítésének köszönhető. Az ENSZ Közgyűlésén Algéria volt ennek az ötletnek az egyik legnagyobb támogatója. Ezért kiemelten üdvözlöm *Hocine Laili* urat, Algéria jelen levő képviselőjét. A mai napon világszerte máshol is vannak „Az Erdők Nemzetközi Napja” ünnepségek, beleértve Algériát, ahol a mediterrán erdők állapotáról szóló jelentést most mutatják be.

Az Erdők Nemzetközi Napjának témája: „ültess el egy fát, ültess el a jövőnket”. Ez hirdeti az erdők jelentőségét életünkben. És ez hirdeti még a természet és ember kapcsolatát, ami a tartamos fejlődés kulcsa.

Az erdőkről való gondoskodás egyet jelent a bolygónkról való gondoskodással most és a jövőben egyaránt. Az erdő segít bennünket a klímaváltozás mérséklésében. Az erdők kritikus szerepet játszanak a sivatagosodás és a talajpusztulás elleni küzdelemben. Az erdő védelme egyet jelent a vízkészletek védelmével. Az erdők megőrzése annyi, mint a biológiai sokféleség megőrzése. Együttal az erdők világszerte fontosak az élelmiszerbiztonság és az élelmezés tekintetében.

A tartamosan kezelt erdők kulcsfontosságú szerepet tölthetnek be a mai kihívások tekintetében. A tartamosság kérdése alapvető. Az erdők élnek és együtt élnek az emberekkel. Az erdőlakók száma több tízmillió. Ugyanakkor mintegy 350 millió embernek ad az erdő megélhetést, sokan közülük a legszegényebb országok lakói, életük az erdő lététől függ. Azok számára, akiknek a léte függ az erdőtől, fel kell ajánlanunk az erdőhasználat olyan alternatív módjait, amelyek biztosítják számukra a megélhetést ma és a jövőben. Sokféle lehetőség van ennek megvalósítására. Az agrár-erdőgazdálkodás művelési módszerei megőrző és termelő jellegűek. Az ökoturizmus lehetővé teszi az emberek számára, hogy az erdőt annak károsítása nélkül fedezzék fel. A szénmegőrzés egyike annak a sok dolognak, ami az élő erdő értékét növeli.

A mai esemény alkalmából az erdő sokszínű szerepéről, az emberekhez, a tartamossághoz és környezetéhez való viszonyáról kell beszélnünk. Előadónk fel fogják tární az erdő szerepét a széles értelemben vett tájgazdálkodásban.

A kihívások kezelésekor szemléltünk teljesebb annál, mint ahogyan az országok az élelmiszerbiztonság és mezőgazdaság kérdéseivel szembesülnek.

A FAO erre vonatkozó megközelítése öt átfogó stratégiai elemre épül:

- először: az éhezés és alultápláltság megszüntetése;
- másodszor: a fenntartható termelés és gazdálkodás;
- harmadszor: a vidéki szegénység csökkentése;
- negyedszer: az élelmezési rendszerek fejlesztése és azok igazságossága;
- ötödször: a vidéki családok alkalmazkodóképessége.

Nagyon sok az összefüggés az erdőgazdasággal kapcsolatos tevékenységünk és a stratégiai célok között. A FAO Erdészeti Osztályának és a FAO jelenlegi csapatának nagyon fontos szerepe van abban, hogy értelmet adjon ezeknek a stratégiai céloknak. És ezen felül sokkal fontosabb, hogy közreműködjenek egy éhezéstől mentes és tartamos világ létrejöttében. De ez nem csak a FAO-tól függ. Ez mindannyiunktól függ: kormányoktól, más nemzetközi szervezetektől, civil közösségek szervezeteitől, a ma-

gánszektortól és még nagyon sok egyéb szereplőtől is.

Ahogy közeledik 2015, közeledünk a FAO által meghirdetett Az Évezred Fejlődési Céljai (Millennium Development Goals, MDG) program határidejéhez. Ideje kitérni arra, hogy mit sikerült elérnünk. Hol értünk el sikereket és hol szükséges többet tennünk. A MDG tapasztalatai segítenek bennünket a 2015 utáni időszak megtervezésében. Az egyik kulcsszempont a fenntarthatóság jelentőségének növelése, és annak kapcsolata – a Rio+20 Konferenciának megfelelően – az élelmiszerbiztonság és a mélyszegénység megszüntetésével.

Sok országban az illegális fakitermelés pusztítja az ökológiai rendszert, csökkenti a vízhez jutás lehetőségét és korlátozza a tűzifa felhasználását. Mindez, elsősorban a szegények esetében, csökkenti az élelmiszerbiztonságot. Az illegális erdőpusztítás megállítása sokat tehet az éhség, a mélyszegénység ellen és biztosíthatja a fenntarthatóságot. Ez az, amiért szeretném az országokat biztatni abban, hogy támogassák a faültetést és döntsenek a „Nulla Illegális Erdőirtás” céljáról, tekintettel a 2015 utáni időszakra szóló tárgyalásokra. Ez a két cél szorosan összefügg egymással.

Merész célokat kell kitűznünk azért, hogy mozgósítsuk a kormányok politikai támogatását és a jelenlegi társadalom akaratát ezen célok eléréséhez. A FAO készen áll arra, hogy támogassa Önöket valamennyi erdő és más természeti erőforrás fenntartható művelésében. És dolgozik a fenntartható jövőért, ahol az élelmiszer mindeki számára elérhető, a szegénység megszűnik és a természeti erőforrásokat megőrzik a jövő nemzedékei számára.

Forrás: **Csóka Péter**, FAO
Fordította: **Gerely Ferenc**

Március 21.

Az Erdők Világnapja

2013. március 21-én – a meteorológiai tavasz napján – az idő a zordabb arcát mutatta, ám látogatóink nagy örömmel és kíváncsisággal várták: a Yuzából érkező japán diákok kísérő tanáraikkal és a befogadó középiskolás diákokkal.

Amíg gyülekeztek, az előadóban apró ajándék barkácsolására nyílt lehetőségük – gyöngyfát készíthettek.

Mivel 2013. március 21. az Erdők Nemzetközi napja, játékra hívtuk ven-

dégeinket. Célunk az volt, hogy játék közben mindenki ismereteket szerezzen az erdő fontosságáról és a benne dolgozó erdészek munkájáról.

Tizenkét színes, kivágott képet és 12 a fűcskán található gondolatot kellett összepárosítaniuk – a megfelelő képet a megfelelő gondolattal.

Mivel az időjárás kedvezőtlennek alakult, cipőcserével indult a csapat a Bagolyvár Vadaspark körülvizsgálására.

Elsőként a vizes élőhelyet vizsgáltuk, látogatóink lelkes partnerek voltak ebben. Ezután látványterítés keretében ismerkedtek meg a vadasparkban lakó és körülöttünk élő állatokkal. A túra után jól esett ismét a meleg – az előadóban folytattuk a megkezdett gyöngyfákat, melyeket ajándékba hazavihettek a mindig mosolygós vendégeink.

Ők sem érkeztek üres kézzel. Számos ajándékuk közül a legemlékezetesebb és legmaradandóbb: az egyik japán kislány szemünk előtt festette meg az erdei iskola kaligrafikus emblémáját.

Élményekben gazdag napot tölthetünk együtt, ami látogatóink arcán is sugárzott. Búcsúajándékként elénekelték a „Tavaszi szél...” című népdalt. Szépen csengő hangjukat jövőre is várjuk!

Szilágyi Annamária, NEFAG Zrt.

Játékos erdei iskolai vetélkedő Ravazdon

Az Erdők Világnapja alkalmából a Kiszálkai Erdőgazdaság Zrt. Ravazdi Erdi Iskolája – térítésmentesen – játékos „erdei ötpróbával” fogadta a győri Radnóti Miklós Általános Iskola 175 diákját.

A három autóbusszal érkező látogatósereget egy kis erdei túrára vittük, melynek során állomáshelyes rendszer-

ben mérhették össze tudásukat az iskola osztályai. Volt faguritás, természetismereti kvízzjáték, erdei állatok mozgásának utánozása, egyensúlyozási verseny és „Ökomata” társasjáték. Ráadásul a séta az erdőgazdaság által létrehozott Sólmos Szilveszter kilátó és a középkori Szent Villebald (vagy Vilibald) templom rekonstruált alapjai mellett vezetett el, így a program általános turisztikai és kultúrtörténeti elemekkel egészült ki.

Sajnos az időjárás a fogadtatással ellentétben meglehetősen hűvös és szeles volt, de ezt elég jól ellensúlyozta a kellemes testmozgás és az oldott hangulat.

Az utolsó állomáshely az erdei iskola fűtött oktatótermében kapott helyet, ahol a látogatók megsejlemték és kipróbálták az oktatási eszközöket is. Búcsúzóul minden érdeklődő vihetett magával A mi erdőnk magazin utolsó példányából.

A lányok egy csoportja a szálláshelyet is megtekintette, mivel osztálytársaikkal már a kirándulást követő héten ötnapos, „bentlakásos” erdei iskolai programra készültek.

Iványi Ákos, KAEG Zrt.

Somogyi események az Erdők Világnapján

Az időjárás ugyan nem tette lehetővé, hogy az első alkalommal megrendezett Erdők Nemzetközi Napja programjait a szabadban tartsuk, mégis sok kisdíák számára sikerült az erdőt érzékelhető közelségbe hozni.

Az első somogyi rendezvényt a SEFAG Zrt. az Együd Árpád Kulturális Központtal együttműködve tartotta. Az apropót a „Mondj NEM-et a szemétre” gyermekrajz-pályázat adta. A beküldött több, mint száz remek munkát a kulturális központ aulájában kiállításon mutatták be.

A vendégeket *Barkóczy István* vezérigazgató köszöntötte. Elmondta, hogy Magyarország területének egyötödét, míg Somogynak több mint negyedét borítja erdő. Ez nemzetközi viszonylatban is kifejezetten jó mutatónak számít. Az erdő nemcsak fát ad és élőhelyet a vadnak, hanem tisztítja a levegőt, pihenést és kikapcsolódást nyújt, valamint jelentős foglalkoztatónak is számít. Somogyban összesen 160 ezer hektárnyi területet borítanak tölgyesek, bükkösök, fenyvesek, vagy éppen akácosok.

Utalt rá, hogy – bár a világon ugyan lassuló mértékben, de még mindig csökken az erdővel borított terület – a

hazai erdeink jó kezekben vannak. Zárógondolatként felhívta a gyerekek figyelmét, hogy szeressék az erdészt, tiszteljék azt az elkötelezett munkát, amit esőben, hóban, sárban végez az erdők érdekében és vigyázzanak a természet tisztaságára, rendjére.

Az ezt követő műsorban a Kodály Zoltán Általános Iskola 5. C. osztályos tanulói működtek közre. Műsorukban az erdőről szóló népdalok, versek szerepeltek, de saját költésű eszperente verseket is bemutattak. A gyermekrajz kiállítását *Merczel István*, a SMETE elnöke rendhagyó módon nyitotta meg. Felkérte a Kodályos gyerekeket, hogy utánozzák az erdő hangjait. A nagy sikerű rögtönzésben hallhattuk a szél zúgását, a fák recsegését, az állatok, madarak hangjait.

A másik „somogyi” rendezvény a megyehatáron túl, Zalában zajlott. Nagykanizsán, a Hevesi Sándor Általános Iskola galériájában a Természet és az Ember című kiállítást *Bene János* festőművész, a Somogyi Paletta Művészetért Egyesület elnöke ajánlotta a látogatók figyelmébe. Az itt látható gyönyörű természetfotókat a Somogy Megyei Erdész és Természetvédő Egyesület tagjai az elmúlt évi természetfotó-pályázatra készítették.

Detrich Miklós, SEFAG Zrt.

Erdők Világnapja a DALERD Zrt.-nél

A DALERD Zrt. dolgozói az Erdők Nemzetközi Napja alkalmából 2013. március 23-án 9 órától 16 óráig Gyulavároserdőn nyílt napra várták az érdeklődőket. A program résztvevői megismerkedhettek a városerdei és sziklai erdőrészek kikeleti látványosságai, valamint különféle játékokkal, kézműves programokkal, mikroszkópos morfológiai vizsgálatokkal, s egyéb, az erdészszakmához kötődő bemutatókkal köszönthették a tavaszt az erdőn. Az ingyenes programon főképpen két és három generációs családok vettek részt.

Puskás Lajos, DALERD Zrt.

Erdész tisztségviselők a megújult Agrárkamarában

Februári lapszámunkban számoltunk be arról, hogy a Magyar Agrár-, Élelmiszer-gazdasági és Vidékfejlesztési Kamarai választásokon a MEGOSZ és az OEE 66 megyei küldöttje indult. A 2013. február 1-21. közötti agrárkamrai választáson valamennyi megyei jelöltünk mandátumot nyert. 2013. március 9-én újabb állomáshoz érkezett az új Nemzeti Agrárgazdasági Kamara átalakulásának folyamata, mert országsszerte ezen a napon tartották a megyei alakuló küldöttgyűléseket. Ezek keretében megválasztották a megyei elnököket és alelnököket, a kamarai osztályok megyei vezetőit, illetve megyénként azt a 15-15 országos küldöttet, akik az országos küldöttgyűléseken képviselik majd az adott megyét. Az OEE és a MEGOSZ képviselői a megyei küldöttgyűléseken is jól szerepeltek és ennek eredményeként 4 megyei vidékfejlesztési alelnöki, illetve 17 erdészeti, vadászati osztályvezetői, továbbá 19 országos küldötti pozíciót töltenek

be. Ezek megoszlását megyénkénti bontásban az alábbi táblázat mutatja. A megválasztott megyei tisztségviselők megbízatása 5 évre szól.

A megyei küldöttgyűlések után az agrárkamara országos küldöttgyűlése március 28-án tartotta meg alakuló ülését a Parlament Felsőházi termében, ahol az Alapszabály elfogadásával hivatalosan is létrejött az új Magyar Agrár-, Élelmiszer-gazdasági és Vidékfejlesztési Kamara. Az alakuló ülésen a szervezet elnökévé Györfly Balázst választották. A résztvevő küldöttek szavaztak az új Nemzeti Agrárkamara alelnökeire is. Zászlós Tibor lett a mezőgazdaságért, Éder Tamás az élelmiszeriparért, ifjabb Hubai Imre a vidékfejlesztésért, Kis Miklós Zsolt pedig a mikro-, kis- és közepes vállalkozásokért felelős – és egyben általános – alelnök. Az erdőgazdálkodás a vidékfejlesztésért felelős alelnök alá tartozik közvetlenül. Az új Nemzeti Agrárkamara elnöke kiemel-

te: olyan köztisztület kialakítása a cél, amely a tagok számára sokrétű szolgáltatást nyújt, és ezért megéri a kamara tagjának lenni. Györfly Balázs hangsúlyozta: az új Nemzeti Agrárkamara struktúrája helyet biztosít a magyar vidék minden szereplőjének, a termelőknek, a feldolgozóknak és a kereskedőknek egyaránt. Az elnökből, valamint a négy alelnökből álló ügyvezető elnökség öt évre kapott mandátumot. Az új agrárkamarában országos szinten több erdész szakembert is különböző tisztségek betöltésére választottak meg. A kamara Erdészeti-vadászati osztályának vezetőjévé **Luzsi Józsefet**, a MEGOSZ elnökét szavazták meg a küldöttek. **Sulyok Ferenc**, a KEFAG Zrt. vezérigazgatója az Ellenőrző Bizottság tagja lett, míg **Barátossy Gábor**t, az Egyesület korábbi főtitkárát a kamarai Választottbíróság tagjává kérték fel.

MEGOSZ-OEE

Megye	Megyei jelöltek neve	Javasolt pozíció	Jelölő
Bács-Kiskun	Dr. Gácsi Zsolt (Kiskunsági Erdőgazda Kft.)	országos küldött	MEGOSZ
	Sípos István	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
Baranya	Keszi László (Mecsekerdő Zrt.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	OEE
	Miszlang Lajos	országos küldött	MEGOSZ
Békés	Szász András	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Serfőző Ottó	országos küldött	MEGOSZ
Borsod-A-Z.	Zay Adorján (Északerdő Zrt.)	országos küldött és vidékfejlesztési alelnök	OEE
	Dr. Hegedűs Attila	megyei kamarai erdészeti osztályvezető	MEGOSZ
Pest megye-BP	Horváth Dénes (HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt.)	országos küldött	OEE
	Dr. Sárvári János	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
Csongrád	Ferenczi Géza (Erd.Szap.a.Term.és Ért.Kft.)	országos küldött	MEGOSZ
Fejér	Márton Edit (INT97 Erdészeti Kft.)	országos küldött	MEGOSZ
	Kisteleki Péter (VADEX Mezőföldi Zrt.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	OEE
Győr-M-Sopron	Szabó Vendel	vidékfejlesztésért felelős alelnök	MEGOSZ
	Orbán Tibor	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez. és országos küldött	OEE
Hajdu-Bihar	Áncsán György	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Dr. Gabnai Ernő	országos küldött	MEGOSZ
Heves	Mikó Károly	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Dr. Jung László (Egererdő Zrt.)	országos küldött és vidékfejlesztési alelnök	OEE

Megye	Megyei jelöltek neve	Javasolt pozíció	Jelölő
Jász-N-Szolnok	Luzsi József (Ártéri Ebt.)	országos küldött	MEGOSZ
	Sárközy Tamás (Naturholz Produkt Kft.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
Komárom-Esztergom	Kocsis Mihály (Vértesi Erdő Zrt.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez. és országos küldött	OEE
Nógrád	Kiss László	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez. és országos küldött	OEE
Somogy	Mocz András	vidékfejlesztésért felelős alelnök	MEGOSZ
	Barkóczi István (SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.)	országos küldött	OEE
Szabolcs-Sz.-B.	Támba Miklós (Napkori Erdőgazdák Zrt.)	országos küldött	MEGOSZ
	Szalacsai Árpád (Nyírerdő Zrt.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	OEE
Tolna	Janovics István	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Göbölös Péter (Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.)	országos küldött	OEE
Vas	Mesics Ferenc	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Bugán József (Szombathelyi Erdészeti Zrt.)	országos küldött	OEE
Veszprém	Bodor Dezső Károly (Ihartú 2000 Kft.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	MEGOSZ
	Tengerdi Győző (HM VERGA Zrt.)	országos küldött	OEE
Zala	Nagy Attila Norbert (NANORB Kft.)	országos küldött	MEGOSZ
	Rosta Gyula (Zalaerdő Erdészeti Zrt.)	megyei kamarai erdészeti-vadászati oszt. vez.	OEE

Erdősítési szezon a Kiskunságban

2013 tavaszi helyzetkép

A tavaszi erdősítéseket az idén március elején kezdtük meg a KEFAG Zrt. vagyonkezelte területein. „Tél tábornok” két utolsó nagy, hónap közepi ki-rohanása ellenére a feladatok teljesítése viszonylag jó ütemben halad.

Jelentős változás az az előző két évhez képest a csapadék idei alakulása. 2011-ben egész évben mindössze 357 mm, 2012-ben 345 mm csapadék hullott. A tavalyi rendkívül aszályos év első három hónapjában összesen 54 mm csapadékot mértek. Szinte porszáraz talajba voltunk kénytelenek ültetni a csemetéket. Ebben az évben viszont rendkívülien javult a helyzet, a lehullott csapadék március végéig már meghaladta a 250 mm-t a homokhátságon, ami mindenképpen biztató az erdősítések meg-

dést. Tény, hogy ez speciális klímában (erdőssztyepp), szélsőségesen gyenge termőhelyi viszonyok között (javarészt szerkezet nélküli meszes homoktalajon) végrehajtott olyan erdőgazdálkodás, melynek egyes műveletei (pl. az erdőfelújítás) határozottan eltérnek a természetközlebbi erdészeti tájak hasonló tevékenységétől. Tehát akik ismerik, vagy csodálják, nézzék most el nekem, ha ismétlésekbe bocsátkozom, de röviden felvázolnám a homoki erdősítés rövid történetét, folyamatát.

A Duna-Tisza közti homokhátság erdőgazdasági táj mai 21%-os erdőültettségének kialakulásához elengedhetetlenül szükség volt a tájra jellemző teljes talaj-előkészítéssel, mélyforgatással erdősítési technológiára, amely a második világháborút követő államosítással

sen megoldani a gépi mélyforgatás problémáit és kidolgozták a csemetenevelés technológiáját, elsősorban a fenyőcsemetenevelés terén. 1962-ben sikerült megindulni a gépi ültetéssel. Az első év 2 ha-os teljesítménye után, három éven belül első kivitelű erdősítéseinket 98% gépi erdősítéssel oldottuk meg. 1970-től térünk át erőteljesen a gépi ápolásra, a TL 30 típusú traktorokkal évi 10 000 hektár alapterületen végeztünk ápolási munkákat.

Ezen munkák mellett és közben, új eljárások kerültek kidolgozásra, amelyek a helyi szakemberek tevékenységéhez kapcsolódnak. Ilyen a bugaci árkos ültetés, az altalaj-trágyázásos csemetekert, a többsoros, felintenzív fenyőcsemete-termesztés, a szélvédelem tűzdeléssel, a mélyforgatással egy menetben végzett ültetés, a sávos erdősítések a borókásokban, sávos rozsvetések a szélvédelemre, vágóéllal felszerelt ekék alkalmazása, rotációs kapával történő ápolás a keskeny sorközi erdősítésekben, a tuskózás és az ezt követő talaj-előkészítési munkaműveletek kialakítása. Ha most visszatekintünk az elmúlt 35 évre, dokumentálhatjuk az erdőgazdaság területén 56 500 ha erdő létrehozását, amelyből 30 753 ha erdőtelepítés, 20 617 ha mesterséges vágásfelújítás, 5100 ha sarjztatás volt. Ez a mennyiségű telepítés azonban nem lett volna elegendő ahhoz, hogy a megye erdőültettségé 16% fölé emelkedjék.

Igen eredményes fásító munkát végeztek a megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai is, elsősorban a cellulóznyárasok létrehozása során, a 60-as évektől. Az erdőgazdaság ehhez igyekezett a maga részéről minden segítséget megadni, elsősorban a csemeteellátás terén. Különböző fajtájú csemetékből több mint 150 milliót nyújtottunk társszektorok részére ezen időszakban, sőt, a termelőszövetkezetek területén több mint ezer hektár erdőtelepítés erdőgazdasági kivitelezésben jött létre. Ebben a jó együttműködésben kiemelkedő szerepe volt és van az erdőfelügyelőségnek. Az összefogás eredménye, hogy ma nyugodtan mondhatjuk, Bács megyében van annyi erdő, mint gabona-termőterület, duplán annyi, mint szőlő és gyümölcsös!

Koczka Zoltán

erdőgazdálkodási osztályvezető,
KEFAG Zrt.
(Folytatjuk)

Fenyő csemete ültető brigád

eredése szempontjából. A megyében sok belvizes terület van, de a homoktalajú erdeinkben ilyen szempontból semmi probléma nincsen.

Természetesen a lomb csemeték jelentős részét már ősszel elültettük, a talaj-előkészítések a mesterséges erdőfelújításokban szintén előző év elejétől folyamatosan zajlottak, a mostani tavaszi fenyő erdősítésekhez pedig két évvel ezelőtt kezdtük a csemeték nevelését a 2011 tavaszi magvetésekkel. Az erdősítési munka ezen a tájon folyamatos.

Biztosan sokan látták már, meg ismerik is, egyesek csodálják, mások kétkedve szemlélnek, a természetvédők pedig egyszerűen nem értik az alföldi erdészke-

egyidejű állami erdőgazdasági szervezetek keretei között teljesedett ki.

Dr. Barányi László Bedő Albert-díjas erdőmérnök, részvénytársaságunk jogelődjének évtizedeken át tevékenykedő első számú vezetője a szakma akkori „hőskorában” tevékenykedő erdészek elhivatott munkáját az 1984. évi Kecskeméti megrendezett Erdészeti Vándorgyűlésen a következőképp summázta:

„A döntő változás mennyiségben és eredményességben a gépi mélyforgatás bevezetésével kezdődött, amelynek időpontja 1952–1953-ra tehető. Az erdőgazdaság jogelődje ekkor már erdőtelepítésben és mesterséges vágásfelújításban eléri az évi ezer hektárt. 1955–60 között sikerült telje-

Legnagyobb stadionunk az erdő

Gondolatok az erdészek és az erdei sport viszonyáról

Ennek az írásnak az a célja, hogy összefoglalja az erdei sportolás legfőbb szempontjait, röviden ismertesse a jelenlegi és a jövőben várható szereplőket és vitát indítson arról, hogy mi is az erdőgazdálkodó szerepe az erdei sportéletben. Ez nem az Erdészeti Lapok sportrovata, ezt annál komolyabban kell venni. Szakmánk hagyományosan védekező helyzetben van. Csak a legjobbak tudnak defenzívából előnyt kovácsolni. Mi nem vagyunk ezen a téren a legjobbak, ez már bebizonyosodott. Mi tehát a megoldás? A válasz logikus: a kezdeményezés és az előremutató cselekvés. Kérem és javasolom, hogy ezzel a szemlélettel olvassák ezt az írást.

Az idei tavasz késik. Még most, április elején is csak próbálkozik a jó idő. A rossz körülmények ellenére is egyre többen keresik fel az erdőket sportolás céljából. Az erdő mindig nyitva áll.

Legyen hó, vagy kánikulai meleg, az erdő mindig az ország legnagyobb stadionja lesz. Szakmánk felelőssége az is, hogy a közjóléti szerepnek ez az egyre inkább növekvő szelete ne hogy az erdő kárára fejlődjék, viszont az emberek javát szolgálja.

Manapság a sport és az egészséges életre nevelés fokozott figyelemben részesül, a média is mind többet foglalkozik a témával. Az erdőket ellepik az ott sportolók. Az ún. extrém sportolók pedig olyan „sportszernek” titulált szerkezetekkel is megjelennek, amelyekre

még a legnagyobb álmodozók sem gondoltak. Ez a jelenség és tendencia az erdészekre egyre nagyobb feladatokat ró.

Van szerencsém jól ismerni az ország leginkább látogatott városi erdőterületét. Magam is rendszeres erdőlátogató vagyok a szakmai munkámon felül, elsősorban sportolási céllal. A budai hegyekben minden előfordul. Hatalmas tömegek sétálnak, futnak, síznek, kerékpároznak, paplanernyőznek, kutyát futtatnak (majd keresnek), tájfutnak, nordic-walking-olnak, tömegversenyeznek, lovagolnak, downhill-eznek, motoroznak, quadoznak, keleti küzdősportot űznek, meditálnak, szerelmeskednek, piknikeznek, taposnak, gyűjtögetnek, rongálnak, és szemetelnek, szemetelnek, szemetelnek (*Hofi G.*). Mit tehet az erdészet? Küzd és küzd. De befolyásolni csak vajmi keveset tudja az erdőlátogatókat. Se ereje, se ideje, se pénze hozzá. És ez nemcsak Budapesten van így.

Hogyan lehet becserkészni és befollyásolni ennek a tömegnek legalább egy részét. Ennek alapvetően két módja lehet: tiltással és büntetéssel, vagy bevonással és meggyőzéssel. Az első módszer Magyarországon nagyon kis határfokkal működik (gondolom mindenkinek azonnal a közlekedés jut az eszébe). Ezen felül az erdőgazdálkodónak a büntetéshez is csak áttételesen van jogosítványa. Ezt nem taglalom, mert írásom könnyen átlendülhet a síránykozás mezejére. Marad tehát a má-

sodik, a bevonás és a meggyőzés, folytatom: a partnerség, a közös felelősség, a barátság stb. Ma ezt a módot divatosan kommunikációnak nevezik. És hogyan találkozik az erdészeti kommunikáció és a sport? Egyszerű! A fatolvajokon és a gyűjtögetőkön kívül az erdőt elsősorban a sportolók veszik igénybe. Ebből következik: az erdészek a leghatékonyabban a sportolókon (no meg a gyerekeken) keresztül tudják megszólítani a társadalomnak ezt a rétegét. Nézzük meg, kik a leginkább hasznos célcsoportok, mi a kialakítandó stratégia elve.

Még az 1970-es években *dr. Madas László* (hajdani élsportoló és mindvégig sportkedvelő) nagy érzékkel választotta ki azokat a célcsoportokat, akiken keresztül rendezni tudta a Pilisi Parkerdőre zúduló tömeg okozta egyre súlyosbodó gondokat. Ők pedig az autósok és a gyalogos turisták voltak. Akkoriban az ún. teljesítménysportok (futás, kerékpár) még nem mozgattak akkora amatőr tömegeket, mint manapság. Stratégiája az volt, hogy az autósokat lekötötte az erdőterület közutakkal határos parkolóiban (sétaösvény, erdei tornapálya, padok stb.), a gyalogos turistákat pedig jól kijelölt és berendezett turistaútvonalakra terelte. Sípályákat, sífelvonókat építtetett és működtetett az erdőgazdaság síszakosztályának a segítségével. Ezáltal a Pilis jelentős része megmenekült a terheléstől. Az együttműködés csúcspontja pedig a Társadalmi Erdei Szolgálat volt, tagjai hétvégeken gondosan őrizték a pilisi utak bejáratát. Ez a tudatos kommunikáció és a jó együttműködés eredménye volt. Jó példa, gondolom senki nem vitatja.

Menjünk kicsit Németországba, a Fekete-erdőbe. Az 1960-as évek végén a hajdani NSZK-ban (nyilván az egészségmegőrzés hivatalos politikájának köszönhetően) nagyon népszerű lett a kocogás, illetve télen a sífutás. A Fekete-erdő sífutásra alkalmas terepet kínál, nem csoda, hogy ezeket a hegyeket ellepték a sífutók. Taposták a szűz havat, mentek utakon, utak mellett, árkon-bokron át. Nem csupán az erdészek munkáját zavarták, de egyebek közt az ott élő több mint száz siketfajdot is. Az erdészek (akik között neves sportolók is akadtak) eldöntötték, hogy rendet teremtenek. Először is meg kellett ismerniük, hogy

mi is a sífutók igénye. Sílécet kötöttek tehát és beálltak a sorba. Erdészversenyekkel népszerűsítették maguk között ezt a sportot. Csatlakozva a sífutók táborához, megértették a problémákat. Ezután jöhetett a tervezés és a végrehajtás. Az eredményt nem részletezem, mindenestre több mint 1 millió sífutó látogatta télen ezt a területet, de ettől még a 150 egyedet kitevő siketfajdállomány is szép nyugodtan megél. A Baden-Württembergiek, élükön *Erwin Lauterwasser* erdőigazgatóval kiengedték a palackból az erdészsportok szellemét. A tartományi, majd szövetségi szintű erdészeti északi síverseny kilépett Németországból. A legnépesebb biatlonversenynek mondható Európai Erdészeti Északi Síverseny (EFNS) már a 45-ödik születésnapját üli. Esetenként 600-1200 sífutó erdész vesz részt a szakmai tapasztalatcserével egybekötött versenyeken, hogy utána odahaza nagyobb hozzáértéssel járuljon hozzá az erdei sportokkal kapcsolatos feladatok megoldásához.

Melyek ma Magyarországon az erdőlátogatók legjelentősebb célcsoportjai? Először is a gyalogos turisták. Ők érzékelik a leginkább az erdőt, annak változásait, a legtöbb kritika tőlük érkezik. Számukat csak becsülni lehet, sokan vannak. Szövetségekbe és szervezetekbe tömörülnek.

A másik nagyon jelentős célcsoport a hegyikerékpárosok népes csapata. Létszámuk jelentős, ma már bőven meghaladja a 100 ezret. Szervezettségük révén komoly befolyással bírnak, nagyon fontos partnereink lehetnek. Felkészült szervezeti háttérük van.

Nagy csoportot képeznek az erdőben sportolási céllal rendszeresen futó,

gyalogló amatőrök. Ők általában nem tartoznak sportszervezethez. Annak ki-derítéséhez, hogy hányan vannak, friss felmérés kellene. Számuk napról napra növekszik.

A tájékozódási sportok mintegy 5 ezer főt számláló csoportja fontos partner. A szakágak jellegéből (szellemi/fizikai sport) adódóan a versenyzők jelentős része magas színvonalú szellemi munkát végez. A tájékozódási sportok közül a tájfutás érinti az erdő legfelsőbb részeit és kívánja leginkább a versenyek gondos előkészítését, lebonyolítását. A tájfutók között aránylag sok az erdész végzettségű versenyző, ezért részben a belső kommunikáció, részben az OEE Erdei Sportok Szakosztálya révén a sportolók kellően tájékozottak. A versenyek rendezéséhez segítséget nyújt a néhány éve elkészült Terephasználati útmutató és kiemelt figyelmet kapnak a környezetvédelmi szempontok.

Nem szükséges elemezni, hogy az egyre növekvő rohamot nem lehet megállítani csak tiltással, főleg azért, mert fokozott állami biztatás mellett mind több támogatást kap a szabadidős sportolási tevékenység. Szakmánk már korábban elébe ment a dolgoknak, ezt a kiépített parkerdők, kirándulóerdők, a turisztikai berendezések és erdei sportlétesítmények sora bizonyítja. Bizonyos területeken azonban ez nem elég, élő kapcsolat szükséges az erdőlátogatókkal. A kapcsolattartás legkézenfekvőbb módja, ha a fiatal – és akár az idősebb – kollégák maguk is beállnak a sportolók sorába, és az erdőgazdálkodók, ha csekély mértékben is, de szponzorálják a sportolókat. Ezt nyilván nem lehet kötelezővé tenni, de biztatás-

sal, támogatással, erdészeti sportkörök beindításával sokat el lehet érni.

Dicséretes módon, az erdőgazdaságok rendeznek sporteseményeket és szponzorálnak klubokat. Jó volna, ha minél nagyobb mértékben támogatnák saját sportoló dolgozóikat is. Mert mellett, hogy az erdőlátogatók igényeinek jobb megértését, a jó kommunikációt szolgálná az erdészsport, kollégáinknak sem ártana az egészségesebb életvitel. Rendezvényeinken elszomorító látni az elhízott erdészeket. Nem egy csoportképen sörhasak sorakoznak. És ez nem csupán látványnak szomorú és elgondolkodtató. Az elhízottság és a mozgáshiány visszaüt az egyén egészségére, munkavégző képességére is. Elcsépeltnek tűnik, de él az örök igazság, miszerint: „ép testben ép lélek”. Az nem lehet kifogás, hogy nincs idő a mozgásra, sportra. Arra igenis mindig lehet módot találni, főleg úgy, ha csoportba szervezeten és rendszeresen végezzük. Közhely a selmeci hagyományok emlegetése, de mégis meg kell tennem. Ne feledjük, hogy hazánk legrégebbi sportegyesülete az 1860-ban létrehozott SMAFC, amelyet öntevékeny diákok alapítottak, mert tisztában voltak vele, hogy a testedzés elengedhetetlen. Kövessük ezen a téren is elődeink jó példáját. A sportos és magabiztos megjelenésű erdész biztos nagyobb sikerrel tudja ellátni feladatát és nemcsak az erdei sportok tekintetében.

Jó volna, ha ez a cikk nem végeznél be pályafutását az Erdészeti Lapok Archívumában. Érdemes lenne erről a témáról véleményeket hallgatni, fórumokat kezdeményezni.

Gerely Ferenc, elnök
OEE Erdei Sportok Szakosztály

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület Elnökségének
2013. március 22-én, 9.00-kor kezdődött üléséről

Az ülés helyszíne: Budapest, Erdészeti Információs Központ (1021 Bp. Budakeszi út 91.)

Jelen vannak:

Elnökség tagjai: Zambó Péter elnök, Kiss László általános alelnök, Mocz András magánerdős alelnök, Szabó Vendel technikus alelnök, Haraszi Gyula SZB elnök, Csépanyi Péter, Nagy Imre, Szabó Tibor, Ripszám István régióképviselek (9 fő).

Kimentését kérte: Cserép János régióképviselek

Tanácskozási joggal: Dr. Kosztka Miklós, a Díj Bizottság elnöke, Bak Julianna EB elnök, Lomniczi Gergely főtitkár, dr. Sárvári János, a Könyvtár őre, Nagy László főszerkesztő

Az ülést megnyitva Zambó Péter elnök köszöntötte az elnökségi ülésen megjelent elnökségi tagokat, meghívottakat. Megállapította, hogy az elnökség 9 fővel határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Lomniczi Gergelyt, a jegyzőkönyv hitelesítésére Csépanyi Pétert és Haraszi Gyulát kérte fel. Fentieket és az ismertetett napirendet az Elnökség egyhangúan elfogadta.

Az első napirendi pontban Dr. Kosztka Miklós beszámolt a beérkezett kitüntetési javaslatokról és ismertette a Díj Bizottság formai ellenőrzésének eredményét, melynek során két jelölés esetében találtak problémát. Az egyik esetben ugyanazt a személyt több díjra

is előterjesztették, a másik esetben a jelölt végzettsége alapján nem felelt meg a kitüntetés adományozási kritériumainak. Lomniczi Gergely főtitkár jelezte, hogy a tiszteletbeli tagság, mint kitüntetési forma ellentétes a korábbi és jelenlegi civil törvénnyel, ezért az Alapszabály módosítása után a kitüntetési szabályzat átdolgozására is szükség lesz. Az Elnökség megvitatta az előterjesztéseket, és határozatot hozott a hatáskörébe tartozó kitüntetési javaslatokkal kapcsolatban.

A második napirendi pontban Lomniczi Gergely bemutatta, hogy az Alapszabály-tervezetben jogász segítségével miként vezették át az előző elnökségi ülésen elhatározott módosításokat. A tervezetet az Alapszabály Munkacsoport tagjai mellett véleményezték az elnökség által felkért tanácsadók is. A tervezet a legtöbb régió-értekezleten is téma volt, ahol a régióképviselek vagy a főtitkár bemutatták a főbb változásokat. Ripszám István és Csépanyi Péter régióképviselek kiemelték a kitüntetési szabályzat átdolgozásának szükségességét, ahol rögzíteni kell majd az egyes kitüntetésekhez kapcsolódó minimumteljesítményeket. Az Alapszabály tervezetét a Küldöttgyűlés előtt a küldötteken kívül az egész tagság számára hozzáférhetővé kell tenni, ennek érdekében felkerül az egyesületi honlapra, és e-mailben megkapják a helyi csoportok és szakosztályok tisztségviselői is. Az eredeti tervnek megfelelően a tervezet a tavaszi Küldöttgyűlés elé terjeszthető.

6./2013. (03. 22.) elnökségi határozat: Az Elnökség az Alapszabály tervezetét megvitatta és javasolja a Küldöttgyűlés elé terjesztését elfogadásra.

A szavazáson jelen van 9 fő elnökségi tag. Szavazatok: 9 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A harmadik napirendi pontban Bak Julianna, az Ellenőrző Bizottság elnöke beszámolt a könyvelés, a bizonylatok ellenőrzésének eredményéről, mely csak kisebb, az év végi zárást és a gazdálkodást nem befolyásoló hibákat tárt fel. Ezek jövőbeli kezelését a titkársággal és a könyvelő irodával egyeztetették. A gazdálkodás az Egyesület céljainak érdekében, megfelelően folyt. Az Ellenőrző Bizottság javasolja a beszámoló elfogadását. Kiss László alelnök a 2012. év gazdálkodását értékelve megállapította, hogy a képzett céltartalékot a terveknek megfelelően a tagsági kártyák elkészítésére fordította az Egyesület. A bevételek esetében a támogatások soron van a tervhez képest elmaradás, ezt viszont kiegyenlítette a tagdíj és egyéb bevételek tervén felüli teljesítése. Kiemelte a pályázatokon szerzett összegek nagyságrendjét, ami különösen a pályázatokkal járó aprólékos munka ismeretében jelentős. Az Egyesület pénzeszközei a korábbi évekhez képest változatlan szinten vannak. A beszámolókat elfogadásra javasolta. Lomniczi Gergely tájékoztatót a közhasznúsági jelentés formai és tartalmi változásairól. Beszámolót és éves tervet 6-6 helyi csoport, illetve szakosztály nem küldött többszöri kérés ellenére sem. A helyi csoportok esetében kérte a régióképviselek segítségét.

7./2013. (03. 22.) elnökségi határozat: Az Elnökség a Küldöttközgyűlés számára elfogadásra javasolja az OEE 2012. évi pénzügyi beszámolóját 25 654 eFt mérlegfőösszeggel és 298 eFt közhasznú tevékenységből származó eredménnyel; a 2012. évi pénzügyi befektetési beszámolót 18 524 eFt átlagos befektetési állománnyal; és a 2012. évi közhasznúsági jelentést.

A szavazáson jelen van 9 fő elnökségi tag. Szavazatok: 9 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A negyedik napirendi pont keretében Lomniczi Gergely elmondta, hogy a 2013. év pénzügyi tervének készítésekor a helyi csoportok működési keretében

nek felhasználása és a taglétszám alakulása két nehezen tervezhető tétel, ezek okoznak bizonytalanságot. A bevételek és kiadások a 2012-es évhez hasonló nagyságrendben tervezettek. Továbbra is jelentős az Erdészeti Lapok kiadásának költsége, aminek kigazdálkodása komoly feladat az Egyesület számára. Bak Julianna EB elnök tájékoztatót, hogy az Ellenőrző Bizottság tárgyalta és elfogadásra javasolja a 2013-as év terveit. A helyi csoportok 2012-ben el nem költött működési keretét negatív tételként figyelembe véve a 2013-as terv negatív eredményt tartalmaz. Szabó Vendel technikus alelnök kiállt a pozitív eredmény tervezése mellett. Az Elnökség áttekintette a 2013. évi tagdíjbefizetések jelenlegi állását. Mintegy 3000 tag fizetett az elnökségi ülés időpontjáig, ami elmarad a 2012. évi záró taglétszámtól, de megegyezik a tavalyi év hasonló időszakának adatával. A helyi csoportokkal folyik az egyeztetés az elmaradások rendezéséről, a tagsági kártyát érvényesítő matricákat a csoportok megkapták. A jövőre vonatkozóan Nagy Imre régióképviseelő felvetette egy oktatókat és hallgatókat egyaránt tömörítő egyetemi helyi csoport alakításának létjogosultságát.

8./2013. (03. 22.) elnökségi határozat: Az Elnökség a Küldöttközgyűlés számára elfogadásra javasolja az OEE 2013. évi programját; 2013. évi pénzügyi tervét 55 600 eFt bevétellel, 56 810 eFt kiadással és -1210 eFt eredménnyel tervezve; valamint a 2013. évi pénzügyi befektetési tervet 10 000 eFt átlagos befektetési állománnyal tervezve.

A szavazáson jelen van 9 fő elnökségi tag. Szavazatok: 8 igen, 0 tartózkodás, 1 nem.

Az Elnökség Zambó Péter elnök előterjesztésére tárgyalta a Szeniorok Tanácsának nyújtandó működési keret lehetőségét.

9./2013. (03. 22.) elnökségi határozat: Az Elnökség a 2013-as évben 50 000 forint működési keret megállapításával segíti a Szeniorok Tanácsának munkáját.

A szavazáson jelen van 9 fő elnökségi tag. Szavazatok: 8 igen, 1 tartózkodás, 0 nem.

Zambó Péter elnök tájékoztatót a Soproni Helyi Csoport és a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. megkereséséről,

amelyben felajánlották a 2014-es Vándorgyűlés szervezését, soproni helyszínnel. Az Elnökség a felajánlást örömmel fogadta.

10./2013. (03. 22.) elnökségi határozat: Az Elnökség köszönettel vette a TAEG Zrt. és a Soproni Helyi Csoport felajánlását, és felkéri őket a 2014-i évi, 145. Vándorgyűlés megszervezésére.

A szavazáson jelen van 9 fő elnökségi tag. Szavazatok: 9 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az Egyebek napirendi pontban Zambó Péter beszámolt a Sopron-hermeszi volt határőrlaktanyában tett helyszíni szemléről, ahol az ingatlan egyesületi hasznosításának lehetőségét vizsgálja az Egyesület. Az Elnök ismertette a megbízott ügyvédi iroda által készített vizsgálat eredményét, amely a székházzal kapcsolatban megállapítja az egykori államosítás jogellenességét. Az Egyesület e vizsgálat eredményét is érvként kívánja felhasználni az épület tulajdonjogának visszaszerzéséhez. Dr. Sárvári János tájékoztatót a honlapon megjeleníteni tervezett „Erdész Pantheon” tartalmi felépítéséről és az Egyesületet bemutató kiadvány szövegtervezetéről, valamint Waldbott Kelemen egykori elnök síremlékének megváltásával kapcsolatos feladatokról. Bak Julianna tájékoztatót, hogy az EB kidolgozta a Könyvtár

tárgyi eszközeinek (bútorok, festmények, szobrok stb.) és az Erdészeti Lapok egyesületi vagyonba vételének módját. Adószakértő véleményének megkérése után ezek a tételek a 2013-i évi mérlegben már szerepeltethetők. További egyeztetések szükségesek a Könyvtár könyvgyűjteményének vagyonba vételéhez. Szabó Tibor régióképviseelő jelezte Kiss Béla kecskeméti Helyi Csoport elnök lemondását, tájékoztatót a pótválasztás megtartásáról. Lomniczi Gergely beszámolt az európai erdészeti egyesületek éves találkozója és a németországi vándorgyűlésre érkezett meghívókról.

Végezetül Zambó Péter elnök megköszönte az elnökség munkáját, és az ülést bezárta. Az Elnökség tagjai részt vettek a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdők Világnapja alkalmából rendezett ünnepségén, ahol erdész kollégák minisztériumi kitüntetéseket vehettek át, az Egyesület számára pedig a miniszter ünnepélyes keretek között stratégiai együttműködési megállapodást adott át.

kmf.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
jegyzőkönyvvezető

Hitelesítő:

Csepányi Péter
régióképviseelő

Haraszi Gyula
SZB elnök

„Muzsikál az Erdő” – Mátrai Művészeti Napok

2013. június 29-től július 7-ig

Hívunk mindenkit az erdőbe, felnőtteket és gyerekeket, családokat egyaránt, ahol jó társaságra, barátságra találhat! A Príma Díjas „Muzsikál az Erdő” Mátrai Művészeti Napok már a 10. alkalommal kerül megrendezésre a Mátrában, mára a nőgárdi térség egyik kiemelkedő turisztikai, kulturális és összművészeti rendezvényévé vált. Ez az aktív szabadidő eltöltésének módja, ami az erdő, a művészet és a zene segítségével a környezettudatos életvitel irányába mozdítja az embereket. A rendezvényre érkező sétákon vehet részt hozzáértő szakemberek vezetésével, kiváló művészek komolyzenei koncertjeit hallgathatja a lombkorona árnyékában. Ismeretterjesztő előadásokon szerezhet információt az ember-erdő kapcsolatáról, képzőművészeti kiállításokat tekinthet meg díjtanul. Az egészséges életmód is a középpontba kerül.

A mátrai települések lakói nagy szeretettel várják az érkezőket. A falusi vendéglátás során megköszönhetjük a helyi jellegzetes ételeket, a kiváló mátrai borokat. Találjuk meg együtt a valódi értékeket művészekkel, természetvédőkkel, erdészekkel, érző szívű, gondolkodó emberekkel közösen!

Várjuk a ME-re, ahol az erdő és a zene összefonódik.

Bővebb információ: www.muzsikalazerdo.hu

A rendezvény kiemelt támogató partnere az Országos Erdészeti Egyesület.

Muzsikál az Erdő Alapítvány
Szabó Lajos erdőmérnök, főszervező

Pápai Tamás (1951–2013)

1951. július 9-én született Győrben. Gyerekkorát Kapuváron töltötte. Erdőmérnök édesapja nyomdokán vezetett útja az erdész pályára. Kis korától kezdve dolgozott már az erdőn, neves erdésztelezők

igazgatták első szakmai lépéseit. A gimnáziumot Kapuváron végezte, majd Sopronban tanult Erdészeti és Faipari Egyetemen, 1974-ben kapta meg diplomáját az Erdőmérnöki Karon. 1982-ben ugyanott erdészeti technológus szakmérnöki képesítést is szerzett.

Az egyetem elvégzése után Győrbe, a Kisalföldi Erdő és Fafeldolgozó Gazdasághoz került, ahol egész, három és fél évtizedet átölő szakmai pályafutását töltötte. Ez idő alatt az erdészszakma majd minden ágával foglalkozott (fahasználat, erdőművelés, kereskedelem, szállítás, közjóléti tevékenység, vadászat stb.) és amelyeket magas szinten látott el. A központ fahasználati csoportjában kezdett fahasználati és fagyártmányi termelési előadóként, ennek keretében a vállalatánál akkor bevezetett hosszúfás munkarendszer kialakításában és gyakorlati megvalósításában tevékenykedett eredményesen. 1978-ban helyezték át a Mosonmagyaróvári Erdészethez erdőművelési műszaki vezetőnek. Sok nagy szakmai feladat hárult rá, egyebek között a felhalmozódott erdőfelújítási hátralékok felszámolása, szaporítóanyag-előállítás, a karácsonyfa-termesztés megszervezése, költségtakarékos erdőfelújítási technológiák bevezetése. Komoly részt vállalt a sárvári ERTI kutatásaiban, fajtakisérletekben, amelyeknek napjainkra is kihatása van. Megszervezte a vadkárelhárítás tárgyi és egyéb feltételeinek kialakítását és eredményeket ért el ezen a területen is. Időközben belekóstolt a vadászat gyakorlati művelésébe és fokozatosan ő is vérbeli vadásszá vált.

Sok feladatot adott neki az erdészet életét átalakító és nagymértékben befolyásoló bős-nagymarosi vízi erőmű építése. Az erdészethez kerülésével egy időben, 1978-ban kezdődött a munka. A Dunakilitiben épült duzzasztómű, majd a Rajka-Dunakiliti tározó kialakítása során mintegy 1200 hektár erdő kivágásának leveleznyelésében kellett helyt állnia, majd a beruházás felfüggesztése és a Duna 1992-es elterelése után megváltozott viszonyokhoz kellett munkájában alkalmazkodnia. Az ezek során felmerülő, rá bízott feladatokat sikeresen oldotta meg. Eredményeit 1986-ban az Erdőgazdaság Kiváló Dolgozója címmel ismerték el.

1995-től kibővült feladatkörrel, erdészeti igazgatóként irányította a Mosonmagyaróvári Erdészetet. Nevéhez fűzhető az erdészeti területén két kisebb erdei iskola, valamint a hozzá kapcsolódó tanösvény, és egy kis erdészettörténeti gyűjtemény létrehozásának a kezdeményezése és megvalósítása. Ezek nagyon népszerűek a diákok és látogatók kö-

rében. Szívén viselte az erdésztanulók oktatásának segítését, minden nyáron több hallgató töltötte gyakorlati idejét Tamás irányítása alatt.

Szakmai társadalmi szervezetünknek, az Országos Erdészeti Egyesületnek, munkába lépésétől kezdve, 1974 óta tagja volt. Helyi Csoportunk életében mindig lelkesen részt vett, 2006 és 2010 között elnöke is volt. Tanulmányutak, tapasztalatcserék aktív résztvevője volt, a programok szervezéséből, a vendéglátásból, a kalauzolásból mindig oroszlánrészt vállalt. Kezdeményezte, hogy az 1956-os mosonmagyaróvári sortűz erdész áldozatainak emlékére az Erdészet udvarán kopjafát és emlékkövet állítsanak, amelynek avatására a forradalom 50. évfordulóján sor is került.

Munkatársai emberséges, jó vezetőnek ismerték. Erdészeténél sikerült összetartó, jól működő baráti közösséget kialakítani. Ezért is viselte nehezen, hogy a 2009 végén a gazdaságnál történt szervezeti változások miatt erdészete megszűnt, neki pedig nyugdíjba kellett vonulnia.

Több mint negyvenéves ismeretség kötött bennünket össze. Amikor 1978-ban Mosonmagyaróvárra került, én már az erdészet felügyelője voltam. A következő három évtizedben szoros munkakapcsolatban álltunk. Munkaköreink jellegéből adódóan akadt néha nézetkülönbségeink, de eredményesen tudtuk egymással dolgozni.

Szakmai munkánk során sok időt töltöttünk közösen, együtt jártuk a Móvár környéki és a szigetek közötti erdőket, rengeteg tapasztalatot és élményt szerezve. A hosszú idő alatt kapcsolatunk szoros barátsággá mélyült, olyannyira, hogy számtalan vidám munkaidőn túlra nyúló programot csináltunk. Segítettük egymást magánjellegű dolgaink intézésében, családjaink is közel kerültek egymáshoz.

Sokszor csendes, visszahúzódo természetűnek tűnt. Akik közelebről ismerték, tudták, hogy vidám, baráti közösséget kedvelő, tevékeny ember volt. Igen szerette az élet örömeit, a finom ételeket, italokat és igyekezett úgy szervezni, irányítani a dolgokat, hogy effélék is beleférjenek, kapcsolódjanak a napi munkához. Művelte a főzés tudományát, és ha valamelyikünkkel összejött a család, barátok, versengtünk, hogy ki készít különlegesebb ételt a másik számára.

Sokan tartották barátjuknak, akikről soha nem feledkezett meg, számon tartotta őket. Egész életében hű volt feleségéhez, családjához, szakmájához, barátaihoz, elveihez. Óvta a családi fészket melegét, amely biztos hátteret adott életének.

Hirtelen jött a betegsége. Pedig aktívan tevékenykedett, az erdőt nem tudta elhagyni, járt a vad után, gyűjtötte a gombát, dolgozott magán-erdőgazdálkodók megbízásából, vagy épp a kis kertjében. Voltak még tervei, hosszú, tevékeny időkre számított.

2013. február 11-én több száz barátjával, kollégájával, tisztelőjével búcsúztattuk a Mosonmagyaróvári temetőben.

Tamás Barátom! Soha nem felejtünk. Nyugodjál békében!

Greguss László Géza

Törzsök Gyula (1956 – 2013)

1956. április 24-én született Ménfőcsanakon. Középiskolai tanulmányait a Révai Gimnáziumban végezte. Rajztanára, *Cziráki Lajos* festőművész nagy hatással volt rá, komolyan foglalkozott a rajzzal,

díjak is jelezték képzőművészeti érdeklődését és tehetségét. Életének egyik meghatározó élménye volt a természetismeret, amely későbbi hivatását is meghatározta. A barátaival, testvérével az ántéri erdőkben, ligetekben tett barangolás, embert és hivatást formáló életeménye volt. A természet szeretete mellett elkötelezettségét jelezte, hogy a szokásos háziállatok mellett rókát, szajkót, baglyot nevelt kertjükben. Közben a madártani intézetnek végzett kutatásokat és a Képzőművészeti Főiskolára is jelentkezett.

Favágónak állt, majd elvégezte az erdészeti szakmunkásképző iskolát, kitanulta a vadászatot. 1979-ben a hődmézövárshelyi Vadgazdálkodási Főiskolán kitüntetéssel szerzett vadgazda mérnöki diplomát.

Ezt követően került a Kisalföldi Erdő és Fafeldolgozó Gazdasághoz, Gönyűn kezdett dolgozni kerületvezető vadászként. Akkor sem szakadt el szakmájától, miatt a határőrségnél töltötte katonaezeit, és nyelvtudását hasznosítva megszerkesztette az első német–magyar/magyar–német vadászati szakszótárt. 1984-ben bízták meg az egész erdőgazdaság vadászati tevékenységének az irányításával, szervezésével, a mintegy 45 000 hektáros vadászterület gazdálkodásának vezetésével. Attól kezdve három évtizeden keresztül fővadászként gyakorolta hivatását.

Közösségért tenni akaró ember volt, így került szűkebb pátriájában, Gönyű község polgármesteri székébe. 16 éven keresztül vezette a falu életét. A vadászat révén sokrétű emberi kapcsolatokat alakított ki maga körül, amit a közösség érdekében hasznosított is. Tevékenységének is köszönhetően jött létre a térségben a nemzetközi kikötő, hazánk egyik legmodernebb gázerműve, és valósult meg a kerékpárút. A cégek megtelepülésével sok munkahely jött létre, sok család jutott biztos megélhetéshez falujában.

Szociális érzékenységet, a szeretetet adni akarását tükrözi, hogy igyekezett mindenkinek segíteni, jótékonyági akciókat szervezett az idősek és a kórház javára. Nyitott volt az emberek iránt, a szeretet elve vezérelte, szót értett szegénnyel és gazdaggal egyaránt.

Történelmi érdeklődését és a múlt iránti tiszteletét jelzi, hogy megszervezte és rendezte a gönyűi holokauszt áldozataira való megemlékezést, a meghaltak emlékére emlékművet építtetett a gönyűi temetőben. Magyarság szeretetét mutatja, hogy polgármesterként szoros kapcsolatot tartott a szomszédos országok magyarságával, a családközi Kolozsnémával és az ausztriai Marktpiestinggel testvér települési kapcsolatot épített ki.

Családja is erőssége, fontos része volt mindig az életének. Büszke volt rájuk, felesége, gyermekei, rokonsága biztos háttérrel adtak munkájához, tevékenységeihez. Az Országos Erdészeti Egyesület tagjaként leginkább a Helyi Csoport és a Vadászati Szakosztály munkájában vett részt, szervezte programjait, külföldi és belföldi tanulmányutakon kalauzolta az érdeklődő kollégákat.

Hirtelen, váratlanul törte meg tevékeny életét a halál.

2013. március 11-én családja, több száz barátja, kollégája, tisztelője búcsúztatta a gönyűi temetőben.

Soha nem felejtünk. Nyugodjál békében!

Greguss László Géza

Gráczer László (1938–2013)

2013. január 11-én a végakarátának megfelelően családjának, barátainak, volt munkatársainak és tisztelőinek szűk körében vettünk végső búcsút Gráczer László nyugalmazott erdőfelügyelőtől, akit felesége mellé helyeztek örök nyugalomra Szombathelyen a Jáki úti temetőben.

1938-ban a Celldömölkhez tartozó Alsóságon született. Édesanyját már korán hét éves korában elvesztette. Nővérével együtt az anyai nagyszülők nevelték. Általános iskoláit is Alsóságon végezte. Az általános iskola elvégzése után a soproni erdészeti technikumba iratkozott be, ahol 1957-ben érettségizett és szerzett technikus oklevelet. Olyan időben, amikor olyan tanárok oktattak az iskolában, akik tudásukkal és elkötelezettségükkel olyan szakembereket tudtak képezni és nevelni, akik kikerülve megálltak a helyüket a gyakorlati életben is. A két testvér nagyon összetartó volt. Tanulmányai alatt nővére anyagilag is segítette, hogy a tanulmányai elvégzésének ne legyenek anyagi akadályai. Az erdész hivatás választásában nagyban közrejátszott az is, hogy anyai nagybátyja egy közeli erdészkerület vezetője volt, akit szabadidejében gyakran meglátogatott, és ahol magába szívta a természet és az erdő szeretetét. Oklevelének megszerzése után a Sárvári Erdőgazdaság Vasvári erdészetenél a Gersekaráti és a Rábahidvégi erdészkerületben teljesített szolgálatot. Majd szakmai rátermettségét és emberi magatartását értékelve vezetői az Erdőgazdaság központjában munkaügyi feladatokkal bízták meg. 1961-ben a Sárvári- és a Szombathelyi Erdőgazdaság összevonása után a Szombathelyi Állami Erdőgazdaság Központjába a Munkaügyi Osztályra került, folytatva a korábbi munkájával összefüggő feladatokat. Mint jogutódtól, a Nyugatmagyarországi Fa-gazdasági Kombináttól 1976-ban kérte áthelyezését a Szombathelyi Állami Erdőrendezőséghez, ahol erdőfelügyelői kinevezést kapott. Szakmai felkészültsége, kapcsolatteremtő képessége lehetővé tették számára, hogy úgy a magán, mint a termelőszövetke-

zeti és állami erdők felügyeletét egyaránt kiváló minőségben ellássa. 1997-ben nyugdíjba kérte magát. Ebben feleségének 1996-ban bekövetkezett halála is vélhetően közrejátszott. Ekkor vált meg feleségével közösen megszerzett és általuk gyakran látogatott, gondosan nagy szakértelemmel és hozzáértéssel művelt közseghegyaljai kis szőlőbirtokuktól is. Mindketten nagyon szerették a gyerekeket, bár saját gyermekük bánatukra nem született. A vadászat is közel állt szívéhez, korrekt, megbízható vadászember volt. Nyugdíjba vonulása után már ezt is csak rövid ideig folytatta. Munkájának és erdészivátságának kiteljesedését az erdőfelügyeletnél eltöltött húsz évében látta.

Hívó ember volt, a vasárnapi szentmisét nem mulasztotta el. Betegségének tudatában zárkózottsága oldódott, megbékélve, felkészülten, reménnyel telve várta Teremtőjének hívó szavát. Betegségét hitéből fakadó erővel és türelemmel viselte. Gyászjelentésére a következő idézetet kérte felírni:

„Bármilyen nehéz volt az életem,
Te mindig velem voltál Istenem!”

Emlékét kegyelettel és szeretettel megőrizzük.

Stift László

Farkas Barnabás (1925–2012)

Türelemmel viselt hosszas betegségben hunyt el 2012-ben Farkas Barnabás gyémántdiplomás erdőmérnök. Hamvait a széleskörű rokonság, iskola- és évfolyamtársak részvételével a budai Szt. Gellért plébánia templom urnatemetőjében helyezték örök nyugalomra.

Budapesten 1925-ben született. Középiskoláit ugyanitt a piaristák gimnáziumában végezte. A sportban, mint kiváló vívó tűnt ki eredményeivel. 1943-ban beiratkozott a Ma-

gyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-Kohó- és Erdőmérnöki Kar erdőmérnöki osztályára. A háború alatt fegyveres katonaként Budapest ostrománál súlyos sebesülést szenvedett, amiből csak hosszas kezelés után gyógyult fel. Oklevelét 1949-ben szerezte meg. Működését az Erdőrendezési Intézet budapesti kirendeltségén, mint terepi erdőrendező kezdte meg. Ezt követően, mint szakfelügyelő és fejlesztő-mérnök működik az Intézet központjában.

1956-ban - mint a Forradalmi Bizottság elnöke - szerepet vállalt a politikai eseményekben, ezért feleségével együtt Kanadába kellett emigrálnia. Quebec államban egy városi mérnök irodában kapott állást. Beilleszkedését és az önálló mérnöki működéshez megkívánt civil engineer - kultúrmérnöki képesítést nagyban megkönnyítette angol nyelvtudása. 1965-től a montreali kikötő tervező mérnöke, amiben nagy jártasságot szerez. A kedvezőbb anyagi lehetőségek miatt 1971-től az Aluminium Company of Canada cégcsoportnál vállalt munkát. Ebben a beosztásban Közép- és Dél-Amerikában ipari létesítményeket tervez. 1980-ban, mint főmérnök vonul nyugdíjba, de mint konzulens még évekig működik különböző megbízásokban.

A küzdelmes évek után 1990-ben végleg haza, Budapestre települ a feleségével. Ettől kezdve rendszeres látogatója évfolyamunk találkozóinak, hamar visszatalált a selmecsoproni gyökerekhez. Ehhez való ragaszkodását többszörösen is kimutatta. Egészségi állapotának romlása azonban ezeken való részvételt meggátolta, kapcsolatunk a telefon, ill. beteglátogatásra korlátozódott.

Szomorú szívvel vettük halálod hírért és fájdalommal búcsúzunk Tőled Barna! Nyugodjál békében!

Dr. Erdős László

Állatélet erdeinkben III.

(Erdészeti és Gazdászati Lapok, 1866. április)

Az Erdészeti és Gazdászati Lapok 1866. évfolyamában tízrészes cikksorozat jelent meg „Állatélet erdeinkben” címmel. Az egykori megfigyelések számíthatnak a ma olvasójának érdeklődésére is, ezért azokat ismét közzétesszük.

Ápril hóban a természet téli hóbundáját már letevé, a zordon tél hatalma már teljesen meg van törve, s felénk mosolyog vidám szép gyönyörködtető arczzal a mindnyájunktól nagy örömmel fogadott ifjú tavasz. Élő növényeink legnagyobb száma leveleket, sőt némelyek virágot is hajtanak, a nap elevenítő sugarai a különféle állatokat rejtényeikből kicsegetik, vagy pedig messze földről hívják hozzánk vissza.

E hónapban üdvözöljük az ősidők óta köztiszteltben álló fecskének megjelenését. Ezen virgoncz, fűrg, serény, merész madárka, mely egész életét úgyszólván röptében tölti, – röptében fogja táplálékát, röptülve énekel, játszik, még röptülve fürdik is – mindenütt az ember oltalma alatt van.

A nép annyira megkedvelte, hogy énekét, mely inkább csevegésnek mondható, saját nyelvére is áttette. A fecske ránk nézve az, a mi a régi egyiptusoknak a szent Ibis volt, – a szép és gazdag időjárás hirdetője.

Kedves fecskénkkel jó a madarak leghíbbika, a kakuk, ki saját nevét szünet nélkül a világnak fülébe kiáltani soha el nem fárad – először jelenik meg a him és csak később a nőstény. Ápril hó második felében érkezik meg a fülemlé és a tyúkok egyedüli vándor madara, a fűrg. Akárhová is vetjük szemünket, mindenütt nagy mozgalom, roppant tevékenység.

A múlt hóban megérkezett és állandó madaraink legnagyobb részét fészket épít, vagy pedig már tojásokat is rak. Azok közül, kik csak mostan házasságra kelnek, különösen kiemelendők a nagy suhaly vagy füles bagoly (*az ubu – a szerk.*) és a fajdok.

A füles bagoly, a baglyok legnagyobbika, az éj királya, nem mutatja azon vidámságot és élénkséget, mely a madarakat annyira kedvesekké teszi; ő örökösen roskedvű, boszus, haragos, kerüli a világot, nem kedveli a társaságot. Lakhelyül leginkább a legvadabb erdőrészt szemléli ki magának; különösen vonzák őt oly helyek, hol sok mély hegytorok és magas sziklafal van. Innen aztán hangoztatja éjjel félelmet gerjesztő „hu, hu” hangját, melytől az álhitű emberek rettegnek, és mely több mondának alapjául szolgál. Kellemetlen hangja azonban csak egy nőstényért harcoló himnek kiabálása és a bagolyra nézve ugyanazon jelentőségű, mint a zenérek bájos szerelmi dalai, melyekkel kedveseit meghódítják.

A bagoly sokkal nagyobbnak látszik, a minő valóban, mert laza tollazatát fölborzasztva hordja. Minden általa legyőzhető állatot fölemészti; zsákmányát rendszeren álmából riasztja föl és aztán meggyilkolja, s ezen gyalázatos eljárása valószínűleg oka azon különös ellenszenvnek, melylyel a legtöbb nappali madár irányában viseltetik. Ahol csak nappal mutatkozik,

mindenütt boszantják és üldözik még a legapróbb madarak is. Rendszeren észre veszi őt egy kis zenérke ott a falhoz simulva, s rögtön elárulja fölfedezését a varjak és hollóknak, melyek aztán nagy dühvel és seregesen szegényre törnek. Brehm azt mondja, hogy a varjak azt bosszúból teszik, mert a varjúhús a füles bagoly legkedvesebb eledele.

A suhaly családi életéből sok ember példát vehetne magának. A rendkívüli hűségű férj ép oly nagy mérvben szerető apa, mint hitvese minden tekintetben áldozatkész anyja. Több esetet tudunk, hol fogságba került fiaikat táplálták; s mennyire bőségesen látják el ivadékaikat edellel, bizonyítja azon schweizi paraszt, ki magának és családjának naponta elegendő pecsenyét hozott egy suhaly fészkeből.

De ez utóbbi körülmény éppen a suhaly káros voltát bizonyítja vadainkra nézve, ő ugyanis nyulakat, fadjokat, fájzánokat, foglyokat sat. pusztít, s azért méltán megérdemli, hogy az erdősz őt sem kimélje.

A fadjok – a nagy fadj (Auerhahn) (*siket-fadj – a szerk.*) és a nyír fadj (Birkhahn) – fenyeveseinket diszitik. A kakas diszes tollazata végképen elűt a nőstények egyszerű tollazatától, mely barna, fakéregszínű.

Igen érdekes a fadjkakas magaviselete párzás idejekor, mely ápril hóra esik. Ő akkor igen élénk színjátékot űz, gyönyörű táncot lejt, mely minden nézőt csodálkozásra ragad.

A fadjkakasnak ezen állapotát, mit tusázásnak (Balzen) neveznek, jól ismerik a vadászok, s tudják, hogy őt ezen érzéki mámorban legkönnyebben lehet meglőni. Reggeli szürkülettől napfelkeltéig észlelhető ezen sajátoszerű tünet. Egy erős alsó ágon áll ekkor a kakas, tollait felborzasztja, farkát kikerekíti, szárnyait lefüggeszti, tippeg, tánczol lábaival, szemeit forgatja s ekkor eleinte lassan egyes, később szaporán és tartósan több részint csattogó, részint kelepelő hangokat ejt, melyeket egy erősebb csattogással befejez. Ezt főcsapásnak (Hauptschlag) nevezik. Erre szaporán számtalan sziszegő, a kaszafetéshez hasonló hangok következnek, mit köszörülésnek (Schleifen) mondják; a köszörülő hangokat egy hosszabb végső hanggal bevégzi, mire boldog kéjérettől elfogultan elalél s szemeit behunja s ekkor se nem lát se nem hall, magánkívül van, mely időpontot kell a vadásznak felhasználni – ha fadj pecsenyére vágyik.

Minden kakasnak tulajdon színpadja van, melyen bolond játékát űzi, s melyre más kakasnak jönni nem szabad, hogy ha eredeti birtokosával harczra kelni nem akar. Az egyszer megkezdett harcot makacsul és nagy tüzzel, néha több napokig is folytatják. A tusázás a fadjok szerelem táncza, szerelem dala és szerelem vallomása. Napfelkelte után a jérczékhez siet a kakas, kik szerelmi dalát nagy figyelemmel és részvéttel végig hallgatják, és csak hébe korba egy igen halk és gyöngéd „tak tak”-kal feleltek. Emlős vadaink közül fiadzik ápril hóban a róka, a vad macska, a nyest, a görény, a mókus, a vad disznó és a nyúl, ki egyszersmind mindjárt másodszor is párzik. Gyenge szarvasok agancsaikat csak most vetik el.

Kriesch

http://erdeszetilapok.oszk.hu/00367/pdf/00367_188-190.pdf

Referálta: Haraszi Gyula

Kép: <http://transylvaniantracker.blogspot.hu> (Tekergő)

Hódok a Cuhai Bakony-érméntén

Hódrágás, a kidöntött fűztörzs koronáját már elfogyasztották az állatok.

Jómagam csak filmekből ismertem a hódok életmódját és tevékenységét, azonban a véletlennek köszönhetően ez év februárjában személyesen is meg tapasztalhattam „látványos” tevékenységük eredményét.

Egy teljesen más témában végzett helyszínelés a Cuhai Bakony-ér mentére vezényelt, a Komárom-Esztergom megyei Tárkány-Ölbő pusztát és a Győr-Moson-Sopron megyei Rétalapot összekötő út hídjához. Az előző heti kiadós havazást követő gyors olvadás erős áradást okozott a vízfolyáson, a híd feletti szakasz mentén még állt a víz a mélyfekvésű szántószélén, a híd alatti szakaszon azonban már érezhető volt az apadás. A 81 km hosszú, percnként másfél köbméter vízhozamú Cuhai Bakony-ér a Bakony hegység északkeleti részének (vízgyűjtő területe: 547,10 km²) vízfölöslegét szállítja a Dunába. A 4-6 méter középvízszint szélességű meder a térségben már szántóterületek között fut, kétoldalt a korábbi medercontrások anyagából képzett, de inkább csak kialakult feltöltéssel, mellyel azután egy 30-50 méter szélességű természet szerű zöldfolyosó képződött, a meder mentén idősebb fűzfa egyedekkel.

A hídról vetett első gyors szemle már hiányérzetet keltett bennem. Bár rég jártam erre, tél ide vagy oda, valahogy kopár volt a völgy. A helyszínelés előkészítése során elemzett légi felvételeken is jóval több faegyedre emlékeztem a vizsgálandó töltés mentén.

Megindulva a meder mentén azután megütötte a szemem a fűzfatóvek felett virító fehér foltcsokor. Persze, elsőre azonnal „szociális falopásnak” aposztrofált össznépi tevékenység legújabb leletére gondoltam, de közelebről szemlélve döbbsentem rá a valóságra. A

20-40 cm átmérőjű fűztörzseken a szálirányra merőleges rágásnyomokat, a tő mellett 6-10 cm hosszúságú, 2-3 cm széles aprítékot találtam. HÓDOK!

A gyors fotózás után kezdtem tüzetesen vizsgálni, s ekkor vettem csak észre a korábbi, már elszürkült rágásokat a szembeni oldalon, vélhetően még az áradás előtti időszakból.

Végighaladva a mintegy 600 méteres partszakaszon, patak a 25-30 méteres sávjában nem találtam rágatlan faegyedet, sőt a bozótosokban lévő vékony fűzek és hazai nyárok hasonló sorsra jutottak.

Visszafele haladva kb. a szakasz közepén találtam egy gátat, melyet láthatóan szisztematikusan összerakott, viszonylag frissen lerágott 2-10 cm átmérőjű ágakból készítettek. Az érintett partszakaszon a töltés kb. 1,5 méterrel magasabb, így akár egy hódvár kezdeménye is lehet, a partszegélye még erősen felázott volt, így a közvetlen terepszakaszt teljesen megközelíteni nem lehetett.

A látottak alapján megállapítható volt, hogy az áradás ellenére vélhetően letelepedett hódok jelenlétéről van szó, melyek a Dunáról vándoroltak fel a patak mentén. 2012-ben a Bakony-ér gönyüi torkolata alatt Koppánymonostornál már megfigyelték a hódok jelenlétét.

Friss hódnym az iszapban

Az állatok pillanatnyi élettere teljesen nem zavartalan, melyet jól tükröz a hódok által kidöntött 40 cm fa tőcsonkja, melyről utólag lefűrészelték és elszállították a törzset.

Március elején visszatértem a helyszínre, hogy az áradás megszűnte utáni állapotokat is regisztrálhassam. Ezúttal az ér nyugati partját, s a híd déli folyam szakaszát is bejárva megállapíthattam, hogy az állatokat az áradás érdemben nem zavarta meg, sőt az új rágások mellett az öntésszapban és a felázott partoldalon több helyütt friss nyomokat találtam.

Felfedeztem egy újabb gátépítés akciót is. A szintén jelentős méretű faegyed reményt adna egy tekintélyes gát kialakításához, hacsak nem történik „akaratlan” vagy szándékos emberi beavatkozás.

A vízparti sáv mindkét oldalán szántóterületek találhatók, így az itt gazdálkodó földművesek „türelmén”, no meg a vízügyes kollégák hozzáállásán is múlik e tájalakító állatkák esetleges tartós jelenléte, amely természetvédelem szempontjából biztosan áldás, de gazdálkodás és árvízvédelem szempontjából bizonyosan kérdéses lesz a jövőben.

No és bejött a kezdeti félelmem is, mert a hódoknak ugyan nincs természetes ellensége, de az élettérért folyik a „küzdelem”. A híd déli oldalán lévő ligetes fűzes mentén, különösebb elrejtés nélkül találtam a rönkhúzásra használt kerékpár külső gumikat és a „kényelmes” kézi fűrészelést biztosító bakot, melyekkel a hódok kidöntött táplálék fát elszállításra készítik fel a „rászorulókat”.

Ezt a kettős hasznosítást már biztosan nem bírja el a patak menti erdőszáv, s pár év múlva aligha láthatunk idősebb faegyedeket.

Más szóval, a küzdelem a létért már legalább ötoldalú – ha a FÁK ÉS MADARAK érdekeit nem vesszük figyelembe – ahol mi erdészek hatodikként csak szemlélődhetünk, s hát a Rendért, a tulajdon biztonságáért is kellene valakiknek olykor hatékonyabban intézkednie, netán felelnie.

Vajon ki fog nyerni?

Tarjáni Antal

erdőmérnök-fotóművész

Az ördögök

kőcsúszdája Béren

demés képeket nézegetnünk (vagy, ha tehetjük oda elutazunk), ha vizuálisan megfoghatóvá akarjuk tenni e hajdan volt környezetet.

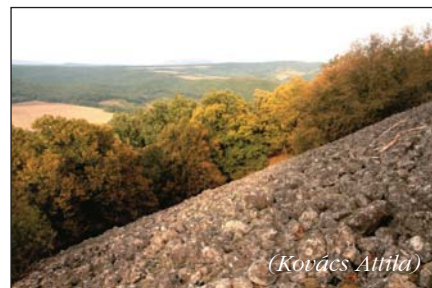
A már régen szunnyadó nógrádi vulkánok világa nemzetközi szinten is jegyzett, Európában egyedülálló földtani kuriózumot tartogat mind azoknak, akik hajlandóak Bér községtől néhány kilométert elgyalogolni a Nagy-hegy andezit kúpjáig. Az egymásba fűződött réteken és legelőkön túlhaladva az erdő mélyén bújik meg a hazánkban méltatlanul kevéssé ismert, de a világban nagyon is számon tartott páratlan természeti képződményünk: a béri andezitömlés. Egyedi különlegessége a megszilárdult vulkáni kőzetanyag hosszan kifelé hajló oszlopok szerkezetében rejlik.

Jól ismerjük azt a jelenséget, amikor nagyobb esőzések után az agyagos iszap kiszárad és összeropedezik, felületén öt, hat, hétszögletű síkidomok alakulnak ki. Ugyanez a rajzolat jelenik meg a kihűlt félben lévő vulkáni kőzetek felületén is, melyet a hőmérséklet csökkenése során fellépő zsugorodási feszültségek okoznak. Ez az erő olyan nagymértékű, hogy a felszínen túl, az adott kőzettest mélyébe hatolva, szabályos repedéshálózatot alakít ki. A fizika alaptörvényeinek megfelelően az elválási felületek illesztés-mentesen, hatszögű oszlopokba rendeződnek, hasonlóan a méhviasz sejteinek alakjához.

A Balaton-felvidék híres tanúhegyeit sokan ismerjük. Az ott égbetörő hatszöges oszlopok szép példáit a tüzes borokról is méltán nevezetes Badacsonyon vagy a Szent-György-hegyen sokszor megcsodálhattuk már. De e tanúhegyek bazalt kőzetből épülnek fel, amiben sokkal gyakoribb, már-már általános a jelenség. Béren pedig nem elég, hogy eltérő kőzetfélésekből, andezitből épül fel a földtani képződmény, de a szikrapattintóan merev kőzetanyag, mint a gyerekgurma, kifelé hajló páratlan ívességet, hajlítást is mutat. Ebből pedig a Földön csak négy hasonlót (a leghíresebb a Devils Tower - Ördög-torony az Egyesült Államokban) ismer a tudomány. Európában pedig ilyen szép kifejlődésűt egyáltalán nem! S ha mindez nem lenne elég, az andezitömléstől szinte kőhajításnyi távolságra – a jégkorszaki fagyhatásoknak köszönhetően – hatalmas kiterjedésű, kisebb-nagyobb kőzetdarabokból, blokkokból álló kötenger jött létre. A kősvatag ma is képződik és mozog, a kőfolyás folyamatosan pótlódik a hegytetőt alkotó andezitből, így a csupasz felszínen még a pionír fajok sem képesek megtelepedni.

A béri kőcsúszda népies elnevezése nagyon plastikus. Valóban úgy tűnik, mintha a Föld gyomrában tüzes kemencéket izzító kis földtani ördögöcskék a maguk szórakoztatására hozták volna létre e méltán híres hazai természeti kincsünket.

Nagy László

A béri kötenger

Hajlított andezitoszlopok

Fotó: Kovács Attila

A zömében cseres-kocsánytalan tölgyesekkel és akácokkal borított, lágyhajlású cserhádi dombok egy-egy kiemelkedőbb tetőpontjáról körbetekintve, merész fantáziára vall, ha visszafelé repülve a földtörténeti korok millió éveinek sorában, magunk elé próbáljuk idézni a táj egykori arculatát. Ha engedünk a képzeletünknek és a geológusok szinte oknyomozó precizitását feltáró munkája során megszületett ismeretterjesztő leírásokat is hajlandóak vagyunk tanulmányozni, egyedi értékeket fedezhetünk fel a nógrádi erdőtümbök mélyén.

A Szanda-vár vagy a Berceli-hegy meredek hegykúpjától keleti irányba húzódó, alacsony középhegységi hegysorok alapján nem gondolnánk, hogy e barátságos dombok valamikor heves vulkáni tevékenység során jöttek létre. 15-17 millió évvel ezelőtt izzó lávaárak, forró gáz- és porfelhők kitörései, kúrtókból, hasadékokból kirepülő-pörgő vulkáni kőbom-bák jelentették e táj mindennapjait. E mai békés környezet koránt sem hasonlít arra a sekélytengerrel borított és aktív működő vulkáni szigetekkel tarkított földrajzi képre, melyet a miocén kori Cserhát jelentett, s melynek emlékei ma is tanúskodnak erről az izgalmas időszakról. Leginkább a Tirrén-tenger déli részén fekvő Lipari-szigetéről ér-

Bemutatták a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum látványterveit

Erdészeti kiállítást is terveznek a komplexumban

Szabó Zsolt Hatvan város polgármestere, a térség országgyűlési képviselője sajtótájékoztatót tartott az érdeklődők elé a Grassalkovich-kastély fejlesztésének első látványterveit Hatvanban. A külső megjelenést előrevetítő képek, és az épületben helyet kapó vadászati múzeum berendezését, tálatait szemléltető tervek május végéig lesznek megtekinthetőek a Grassalkovich Művelődési Házban. A projekt az Európai Unió és a Magyar Állam támogatásával az Új Széchenyi Terv keretében valósul meg.

Forrás: Wise Advisory Group
http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai-latvanyterv_muzeum

♦♦♦

Változások az erdőőrzési tevékenység szabályozásában

Egységes szabályozás és követelményrendszer kialakítása a cél

2013. január 1-én hatályba lépett az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló **2012. évi CXX. törvény**. A törvény elsődleges célja egy egységes szabályozás és követelményrendszer kialakítása a Magyarország területén tevékenykedő azon személyek vonatkozásában, akik – a rendvédelmi szerveken

túlmenően – rendészeti jellegű tevékenységet is ellátnak és ennek során intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására jogosultak. Az erdőőrzési feladataikat illetően a törvény hatálya alá tartoznak az **erdészeti szakszemélyzet tagjai** is.

Forrás: erdo.kormany.hu
http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/valtozas_erdoorzes

♦♦♦

Az országgyűlés előtt a szakszemélyzeti szolgálati igazolványok szabályozása

A parlamenti menetrend szerint hétfőn dönt az Országgyűlés a törvény-módosításról

A törvényjavaslat alapján felhatalmazást kapna a miniszter, hogy külön rendeletben szabályozza a mezőőr, a **hivatásos vadász**, a halőr, a természetvédelmi őr, az **erdészeti szakszemélyzet**, valamint az **erdővédelmi szolgálat** tagjainak szolgálati igazolványára és szolgálati jelvényére vonatkozó szabályokat.

Forrás: gondola.hu
http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/szolgalati_igazolvany_torveny

♦♦♦

Nyíri János MFB szövivő írása a Magyar Hírlapban

Erdészet és erdészek – reagálás Lázin Miklós András „Erdei lopók” című cikkére
Alábbiakban közöljük Nyíri János, a Magyar Fejlesztési Bank szövivőjének írását, amely a Magyar Hír-

lap 2013. március 23-i, szombati számában jelent meg.

Tisztelt Lázin Miklós András!

A Magyar Hírlap március 19-i számában megjelent, Erdei lopók című írására reagálok. Teszem ezt azért, mert 2010 óta a Magyar Fejlesztési Bank gyakorolja az állam tulajdonosi jogokat a huszonkét állami erdőgazdaság fölött, és ez a huszonkét társaság kezeli a magyarországi erdőterületek körülbelül ötvenhét százalékát. Írása meglepett, sőt megdöbbentett.

Forrás: Magyar Hírlap
http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/nyiri_magyar_hirlap

♦♦♦

Teljes körűen letölthetőek az OEE kiadványai!

Frissült a menüpont, bővültek a tartalmak

Az Egyesületi honlap fejlesztésének részeként létrehozott **Kiadványaink** menüponton keresztül pdf. formátumban elérhetőek és letölthetőek az OEE legfrissebb leporollói, prospektusai, kisebb léptékű kiadványai. A fejlesztés következő lépéseként az Egyesület által korábban kiadott értékes szakmai, egyesületi történeti anyagokat folyamatosan és szabadon elérhetővé tettük, minden tagtárs és felhasználó számára. Többek között letölthetőek és elmenthetőek a **Wagner Károly** és **Bedő Albert** életét, munkásságát bemutató leporollók, az egykori Alkotmány utcai **OEE Székház** és a **Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár** részletesen ismertető prospektusok is.

http://www.oee.hu/hirek/egyesuleti-hirek/kiadvany_egyesulet_letoltheto

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadászaházi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a **www.oee.hu** oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg.

A kártya névre szóló, sorszámmal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2012-ben kiosztott kártyák érvényessége 2013. február 28-ig tart. A 2013-ra szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6993) vagy a helyi csoport titkároknál.

Partnereink:

Harmónia-VADÁSZBOLTOK

Erőnek erejével!

Ismerje meg a valódi teljesítményt

Akciós ár

STIHL MS 170 D
52 490 Ft

Kiemelt ár

STIHL FS 55
69 900 Ft

→ www.stihl.hu
Látogasson el honlapunkra!

Végre visszavonult a tél, ám nyomait ott hagyta a kertekben. Ideje rendet tenni a ház körül! A STIHL motorfűrészének és fűkaszájának segítségével könnyedén újjá varázsolhatja otthona környezetét.

Legyen tökéletes a tisztaság! A gazdagon felszerelt STIHL tisztítógépek elsőprő lendülettel rendeznek minden helyzetet. Ráadásul most igazán kedvező áron megvásárolhatja valamennyi termékünket.

Keresse akciós termékeinket szakkereskedéseinkben!

Az akció időtartama: 2013. április 1. - május 31.

BUSINESS 5x
Superbrands

'08 '09 '10 '11 '12

ANDREAS STIHL KFT.

2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.

Telefon: (06-23) 418-054 · Fax: (06-23) 418-106

www.stihl.hu · E-mail: info@stihl.hu

STIHL®